ISSN 1725-2520

Den Europæiske Unions Tidende

L 239

51. årgang

Dansk udgave

6. september 2008

Retsforskrifter

Indhold

I *Retsakter vedtaget i henhold til traktaterne om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab/Euratom, hvis offentliggørelse er obligatorisk*

FORORDNINGER

Kommissionens forordning (EF) nr. 871/2008 af 5. september 2008 om faste importværdier med henblik på fastsættelse af indgangsprisen for visse frugter og grøntsager 1

★ **Kommissionens forordning (EF) nr. 872/2008 af 3. september 2008 om forbud mod fiskeri efter havtaske i VIII c, IX og X og i CECAF-afsnit 34.1.1 (EF-farvande) fra fartøjer, der fører portugisisk flag** 3

★ **Kommissionens forordning (EF) nr. 873/2008 af 5. september 2008 om ændring af forordning (EF) nr. 712/2007 om åbning af løbende licitationer med henblik på videresalg på EF's marked af korn fra medlemsstaternes interventionsorganer** 5

DIREKTIVER

★ **Kommissionens direktiv 2008/85/EF af 5. september 2008 om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 98/8/EF med henblik på at optage thiabendazol som et aktivt stof i bilag I hertil** (1) 6

★ **Kommissionens direktiv 2008/86/EF af 5. september 2008 om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 98/8/EF med henblik på at optage tebuconazol som et aktivt stof i bilag I hertil** (1) 9

(1) EØS-relevant tekst

DA

De akter, hvis titel er trykt med magre typer, er løbende retsakter inden for landbrugspolitikken og har normalt en begrænset gyldighedsperiode.

Titlen på alle øvrige akter er trykt med fede typer efter en asterisk.

II *Retsakter vedtaget i henhold til traktaterne om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab/Euratom, hvis offentliggørelse ikke er obligatorisk*

AFGØRELSER OG BESLUTNINGER

Kommissionen

2008/717/EF:

★ **Kommissionens beslutning af 27. februar 2008 om Rumæniens statsstøtte C 46/07 (ex NN 59/07) til virksomheden Automobile Craiova (tidligere Daewoo România)** *(meddelt under nummer K(2008) 700)* [1] 12

2008/718/EF:

★ **Kommissionens beslutning af 16. april 2008 om Ungarns påtænkte statsstøtte C 29/07 (ex N 310/06) i form af en kortfristet eksportkreditgaranti til SMV med begrænset eksportomsætning** *(meddelt under nummer K(2008) 1332)* [1] 26

2008/719/EF:

★ **Kommissionens beslutning af 30. april 2008 om Østrigs statsstøtte C 56/06 (ex NN 77/06) til privatiseringen af Bank Burgenland** *(meddelt under nummer K(2008) 1625)* [1] 32

Berigtigelser

★ **Berigtigelse til Kommissionens forordning (EF) nr. 116/2008 af 28. januar 2008 om ændring af Rådets forordning (EF) nr. 423/2007 om restriktive foranstaltninger over for Iran (EUT L 35 af 9.2.2008)** 55

★ **Berigtigelse til Kommissionens forordning (EF) nr. 117/2008 af 28. januar 2008 om ændring af Rådets forordning (EF) nr. 329/2007 om restriktive foranstaltninger over for Den Demokratiske Folkerepublik Korea (EUT L 35 af 9.2.2008)** 56

Meddelelse til læserne (se omslagets tredje side)

DA

[1] EØS-relevant tekst

I

(Retsakter vedtaget i henhold til traktaterne om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab/Euratom, hvis offentliggørelse er obligatorisk)

FORORDNINGER

KOMMISSIONENS FORORDNING (EF) Nr. 871/2008

af 5. september 2008

om faste importværdier med henblik på fastsættelse af indgangsprisen for visse frugter og grøntsager

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab,

under henvisning til Rådets forordning (EF) nr. 1234/2007 af 22. oktober 2007 om en fælles markedsordning for landbrugsprodukter og om særlige bestemmelser for visse landbrugsprodukter (fusionsmarkedsordningen) ([1]),

under henvisning til Kommissionens forordning (EF) nr. 1580/2007 af 21. december 2007 om gennemførelsesbestemmelser til Rådets forordning (EF) nr. 2200/96, (EF) nr. 2201/96 og (EF) nr. 1182/2007 vedrørende frugt og grøntsager ([2]), og ud fra følgende betragtninger:

Ved forordning (EF) nr. 1580/2007 fastsættes der, på basis af resultatet af de multilaterale handelsforhandlinger under Uruguay-runden, kriterier for Kommissionens fastsættelse af faste importværdier for tredjelande for de produkter og perioder, der er anført i del A i bilag XV til nævnte forordning —

UDSTEDT FØLGENDE FORORDNING:

Artikel 1

De faste importværdier som omhandlet i artikel 138 i forordning (EF) nr. 1580/2007 fastsættes i bilaget til nærværende forordning.

Artikel 2

Denne forordning træder i kraft den 6. september 2008.

Denne forordning er bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i hver medlemsstat.

Udfærdiget i Bruxelles, den 5. september 2008.

På Kommissionens vegne

Jean-Luc DEMARTY

Generaldirektør for landbrug og udvikling af landdistrikter

([1]) EUT L 299 af 16.11.2007, s. 1.
([2]) EUT L 350 af 31.12.2007, s. 1.

BILAG

Faste importværdier med henblik på fastsættelse af indgangsprisen for visse frugter og grøntsager

(EUR/100 kg)

KN-kode	Tredjelandskode [1]	Fast importværdi
0702 00 00	MK	20,7
	ZZ	20,7
0707 00 05	JO	156,8
	MK	64,6
	TR	106,2
	ZZ	109,2
0709 90 70	TR	95,3
	ZZ	95,3
0805 50 10	AR	73,6
	UY	72,4
	ZA	81,4
	ZZ	75,8
0806 10 10	IL	235,4
	TR	102,2
	US	188,9
	XS	61,0
	ZZ	146,9
0808 10 80	BR	55,2
	CL	104,1
	CN	111,7
	NZ	104,5
	US	94,6
	ZA	81,6
	ZZ	92,0
0808 20 50	CN	60,9
	TR	139,7
	ZA	93,1
	ZZ	97,9
0809 30	TR	138,3
	US	166,3
	XS	61,2
	ZZ	121,9
0809 40 05	IL	137,8
	MK	53,9
	TR	69,0
	XS	53,4
	ZZ	78,5

[1] Landefortegnelse fastsat ved Kommissionens forordning (EF) nr. 1833/2006 (EUT L 354 af 14.12.2006, s. 19). Koden »ZZ« = »anden oprindelse«.

KOMMISSIONENS FORORDNING (EF) Nr. 872/2008

af 3. september 2008

om forbud mod fiskeri efter havtaske i VIII c, IX og X og i CECAF-afsnit 34.1.1 (EF-farvande) fra fartøjer, der fører portugisisk flag

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab,

under henvisning til Rådets forordning (EF) nr. 2371/2002 af 20. december 2002 om bevarelse og bæredygtig udnyttelse af fiskeressourcerne som led i den fælles fiskeripolitik ([1]), særlig artikel 26, stk. 4,

under henvisning til Rådets forordning (EØF) nr. 2847/93 af 12. oktober 1993 om indførelse af en kontrolordning under den fælles fiskeripolitik ([2]), særlig artikel 21, stk. 3, og

ud fra følgende betragtninger:

(1) Ved Rådets forordning (EF) nr. 40/2008 af 16. januar 2008 om fastsættelse for 2008 af fiskerimuligheder og dertil knyttede betingelser for visse fiskebestande og grupper af fiskebestande gældende for EF-farvande og for EF-fartøjer i andre farvande, som er omfattet af fangstbegrænsninger ([3]), fastsættes der kvoter for 2008.

(2) Ifølge de oplysninger, Kommissionen har modtaget, har fiskeriet efter den bestand, der er omhandlet i bilaget, fra fartøjer, der fører den i samme bilag omhandlede medlemsstats flag eller er registreret i den pågældende medlemsstat, nået et sådant omfang, at den tildelte kvote for 2008 er opbrugt.

(3) Fiskeri efter den pågældende bestand og opbevaring om bord, omladning og landing af fangster af denne bestand bør derfor forbydes —

UDSTEDT FØLGENDE FORORDNING:

Artikel 1

Opbrugt kvote

Den fiskekvote, som for 2008 tildeltes den medlemsstat, der er omhandlet i bilaget, for den bestand, der er omhandlet i samme bilag, må anses for at være opbrugt fra den dato, der er fastsat i det pågældende bilag.

Artikel 2

Forbud

Fiskeri efter den bestand, der er omhandlet i bilaget, fra fartøjer, der fører den i samme bilag omhandlede medlemsstats flag eller er registreret i denne medlemsstat, er forbudt fra den dato, der er fastsat i nævnte bilag. Det er efter den dato forbudt at opbevare om bord, omlade og lande fangster af denne bestand taget af de pågældende fartøjer.

Artikel 3

Ikrafttræden

Denne forordning træder i kraft dagen efter offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Denne forordning er bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i hver medlemsstat.

Udfærdiget i Bruxelles, den 3. september 2008.

På Kommissionens vegne

Fokion FOTIADIS

Generaldirektør for Maritime Anliggender og Fiskeri

([1]) EFT L 358 af 31.12.2002, s. 59.
([2]) EFT L 261 af 20.10.1993, s. 1.
([3]) EUT L 19 af 23.1.2008, s. 1.

BILAG

Nr.	33/T&Q
Medlemsstat	Portugal
Bestand	ANF/8C3411
Art	Havtaske (*Lophiidae*)
Område	VIII c, IX og X og CECAF-afsnit 34.1.1 (EF-farvande)
Dato	4.8.2008

KOMMISSIONENS FORORDNING (EF) Nr. 873/2008

af 5. september 2008

om ændring af forordning (EF) nr. 712/2007 om åbning af løbende licitationer med henblik på videresalg på EF's marked af korn fra medlemsstaternes interventionsorganer

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab,

under henvisning til Rådets forordning (EF) nr. 1234/2007 af 22. oktober 2007 om den fælles markedsordning for landbrugsprodukter og om særlige bestemmelser for visse landbrugsprodukter ([1]), særlig artikel 43 sammenholdt med artikel 4, og

ud fra følgende betragtninger:

(1) Ved Kommissionens forordning (EF) nr. 712/2007 ([2]) blev der åbnet løbende licitationer med henblik på videresalg på EF's marked af korn fra medlemsstaternes interventionsorganer. Fristen for indgivelse af bud til den sidste dellicitation udløber den 10. september 2008.

(2) For at sikre, at både husdyr- og foderstofproducenter råder over forsyninger til konkurrencedygtige priser i de første måneder af produktionsåret 2008/09, bør korn fra det ungarske interventionsorgan, som er det eneste interventionsorgan med kornlagre på nuværende tidspunkt, fortsat stilles til rådighed på kornmarkedet, og de dage og datoer, hvor de erhvervsdrivende kan indgive bud, bør fastlægges nærmere under hensyn til de planlagte møder i Forvaltningskomitéen for Den Fælles Markedsordning for Landbrugsprodukter.

(3) Forordning (EF) nr. 712/2007 bør derfor ændres.

(4) Foranstaltningerne i denne forordning er i overensstemmelse med udtalelse fra Forvaltningskomitéen for Den Fælles Markedsordning for Landbrugsprodukter —

UDSTEDT FØLGENDE FORORDNING:

Artikel 1

I artikel 3, stk. 1, i forordning (EF) nr. 712/2007 tilføjes følgende afsnit:

»Fra den 15. september 2008 udløber fristen for indgivelse af bud til dellicitationerne kl. 13 (Bruxelles-tid) onsdag den 24. september 2008, 15. oktober 2008, 29. oktober 2008, 12. november 2008, 26. november 2008, 3. december 2008 og 17. december 2008.«

Artikel 2

Denne forordning træder i kraft på tredjedagen efter offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Denne forordning er bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i hver medlemsstat.

Udfærdiget i Bruxelles, den 5. september 2008.

På Kommissionens vegne

Mariann FISCHER BOEL

Medlem af Kommissionen

([1]) EUT L 299 af 16.11.2007, s. 1.
([2]) EUT L 163 af 23.6.2007, s. 7.

DIREKTIVER

KOMMISSIONENS DIREKTIV 2008/85/EF

af 5. september 2008

om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 98/8/EF med henblik på at optage thiabendazol som et aktivt stof i bilag I hertil

(EØS-relevant tekst)

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab,

under henvisning til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 98/8/EF af 16. februar 1998 om markedsføring af biocidholdige produkter [1], særlig artikel 16, stk. 2, andet afsnit, og

ud fra følgende betragtninger:

(1) I Kommissionens forordning (EF) nr. 1451/2007 af 4. december 2007 om den anden fase af det tiårs arbejdsprogram, der er omhandlet i artikel 16, stk. 2, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 98/8/EF om markedsføring af biocidholdige produkter [2], er der opstillet en liste over aktive stoffer, som skal vurderes med henblik på eventuel optagelse i bilag I, I A eller I B til direktiv 98/8/EF. Denne liste omfatter thiabendazol.

(2) I henhold til forordning (EF) nr. 1451/2007 er thiabendazol vurderet i overensstemmelse med artikel 11, stk. 2, i direktiv 98/8/EF til anvendelse i produkttype 8, træbeskyttelsesmidler, jf. bilag V til direktiv 98/8/EF.

(3) Spanien blev udpeget som rapporterende medlemsstat og sendte den kompetente myndigheds rapport sammen med en henstilling til Kommissionen den 9. maj 2006 i overensstemmelse med artikel 14, stk. 4 og 6, i forordning (EF) nr. 1451/2007.

(4) Medlemsstaterne og Kommissionen har gennemgået den kompetente myndigheds rapport. I overensstemmelse med artikel 15, stk. 4, i forordning (EF) nr. 1451/2007 er resultaterne af vurderingen indføjet i en vurderingsrapport i Det Stående Udvalg for Biocidholdige Produkter den 22. februar 2008.

(5) Det fremgår af de forskellige undersøgelser, at biocidholdige produkter, der anvendes som træbeskyttelsesmidler og indeholder thiabendazol, kan forventes at opfylde kravene i artikel 5 i direktiv 98/8/EF. Thiabendazol bør derfor optages i bilag I for at sikre, at der i alle medlemsstater kan gives, ændres eller tilbagekaldes godkendelser af biocidholdige produkter, der anvendes som træbeskyttelsesmidler og indeholder thiabendazol, i overensstemmelse med artikel 16, stk. 3, i direktiv 98/8/EF.

(6) Der blev dog afdækket uacceptable risici for in situbehandling af træ udendøre og for behandlet træ, der er udsat for vejrlig. Godkendelse til disse anvendelser bør derfor ikke gives, medmindre der er forelagt data, som godtgør, at produkterne kan anvendes uden uacceptable risici for miljøet.

(7) I lyset af resultaterne i vurderingsrapporten bør der i forbindelse med produktgodkendelsen stilles krav om, at der træffes specifikke risikobegrænsende foranstaltninger for produkter, som indeholder thiabendazol og anvendes som træbeskyttelsesmidler for at sikre, at risiciene kan begrænses til et acceptabelt niveau i overensstemmelse med direktiv 98/8/EF, artikel 5 og bilag VI. Der bør navnlig træffes passende foranstaltninger til beskyttelse af jordbunden og vandområder, da der er peget på uacceptable risici herfor i forbindelse med risikovurderingen, og produkter, som er beregnet til industriel brug og/eller brug af fagfolk, bør kun anvendes med passende personlige værnemidler, hvis risiciene for industrielle brugere og/eller fagfolk ikke kan begrænses med andre midler.

(8) Det er vigtigt at anvende dette direktivs bestemmelser samtidigt i alle medlemsstaterne for at sikre ligebehandling af biocidholdige produkter indeholdende det aktive stof thiabendazol på markedet og også lette den korrekte funktion af markedet for biocidholdige produkter generelt.

[1] EFT L 123 af 24.4.1998, s. 1.
[2] EUT L 325 af 11.12.2007, s. 3.

(9) Før et aktivt stof optages i bilag I, bør medlemsstaterne og de berørte parter have en rimelig frist til at forberede sig, så de kan opfylde de nye krav, optagelsen medfører, og for at sikre, at ansøgere, der har udarbejdet dossierer, fuldt ud kan udnytte databeskyttelsesperioden på ti år, der i henhold til artikel 12, stk. 1, litra c), nr. ii), i direktiv 98/8/EF indledes på datoen for optagelsen.

(10) Efter optagelsen bør medlemsstaterne have en rimelig frist til at gennemføre bestemmelserne i artikel 16, stk. 3, i direktiv 98/8/EF og især til at give, ændre eller tilbagekalde godkendelser af biocidholdige produkter i produkttype 8 indeholdende thiabendazol med henblik på at sikre, at direktiv 98/8/EF er opfyldt.

(11) Direktiv 98/8/EF bør derfor ændres i overensstemmelse hermed.

(12) Foranstaltningerne i denne forordning er i overensstemmelse med udtalelse fra Det Stående Udvalg for Biocidholdige Produkter —

UDSTEDT FØLGENDE DIREKTIV:

Artikel 1

Bilag I til direktiv 98/8/EF ændres som angivet i bilaget til nærværende direktiv.

Artikel 2

Gennemførelse

1. Medlemsstaterne vedtager og offentliggør senest den 30. juni 2009 de love og administrative bestemmelser, der er nødvendige for at efterkomme dette direktiv. De tilsender straks Kommissionen disse bestemmelser med en sammenligningstabel, som viser sammenhængen mellem de pågældende bestemmelser og dette direktiv.

De anvender disse bestemmelser fra den 1. juli 2010.

Bestemmelserne skal ved vedtagelsen indeholde en henvisning til dette direktiv eller skal ved offentliggørelsen ledsages af en sådan henvisning. De nærmere regler for henvisningen fastsættes af medlemsstaterne.

2. Medlemsstaterne tilsender Kommissionen de vigtigste nationale bestemmelser, som de udsteder på det område, der er omfattet af dette direktiv.

Artikel 3

Dette direktiv træder i kraft på tyvendedagen efter offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Artikel 4

Dette direktiv er rettet til medlemsstaterne.

Udfærdiget i Bruxelles, den 5. september 2008.

På Kommissionens vegne

Stavros DIMAS

Medlem af Kommissionen

BILAG

Følgende »nr. 13« indsættes i tabellen i bilag I til direktiv 98/8/EF:

Nr.	Almindeligt anvendt navn	IUPAC-navn Identifikationsnr.	Minimumsrenhed af det biocidholdige produkts aktive stof i den form, det markedsføre	Optagelsesdato	Frist for overensstemmelse med artikel 16, stk. 3 (undtagen for produkter, som indeholder mere end ét aktivt stof — her er fristen for overholdelse af artikel 16, stk. 3, den frist, der fastsættes i den sidste af beslutningerne om optagelse angående dets aktive stof)	Udløbsdato for optagelsen	Produkttype	Særlige bestemmelser (*)
»13	Thiabendazol	2-thiazol-4-yl-1H-benzoimidazol EF-nr.: 205-725-8 CAS-nr. 148-79-8	985 g/kg	1. juli 2010	30. juni 2012	30. juni 2020	8	Medlemsstaterne sikrer, at godkendelser gives på følgende betingelser: I lyset af de antagelser, der er gjort i forbindelse med risikovurderingen, må produkter, som er godkendt til industriel brug og/eller brug af fagfolk, i forbindelse med dobbelt-vakuum- og dyppeapplikation kun anvendes med passende personlige værnemidler, medmindre det godtgøres i ansøgningen om godkendelse af et produkt, at risiciene for industrielle brugere og/eller fagfolk kan begrænses til et acceptabelt niveau med andre midler. I lyset af de risici, der er peget på for jordbunden og vandområder, skal der træffes hensigtsmæssige risikobegrænsende foranstaltninger til beskyttelse af disse områder. Det skal blandt andet for produkter, der er godkendt til industribrug, fremgå af etiketter og/eller sikkerhedsdatablade, at nylig behandlet træ efter behandlingen skal henstilles overdækket eller på et hårdt og uigennemtrængeligt underlag for at forebygge direkte spild ned i jord eller vand, og at eventuelle spild skal opsamles til genbrug eller bortskaffelse. Det er ikke muligt at godkende produkter til in situ-behandling af træ udendøre eller til træ, der vil blive udsat for vejrlig, medmindre der forelægges data til godtgørelse af, at produktet opfylder kravene i artikel 5 og bilag VI, om nødvendigt med anvendelse af hensigtsmæssige risikobegrænsende foranstaltninger.«

(*) Med henblik på gennemførelsen af de fælles principper i bilag VI findes indholdet og konklusionerne af vurderingsrapporterne på Kommissionens websted: http://ec.europa.eu/comm/environment/biocides/index.htm

KOMMISSIONENS DIREKTIV 2008/86/EF

af 5. september 2008

om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 98/8/EF med henblik på at optage tebuconazol som et aktivt stof i bilag I hertil

(EØS-relevant tekst)

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab,

under henvisning til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 98/8/EF af 16. februar 1998 om markedsføring af biocidholdige produkter [1], særlig artikel 16, stk. 2, andet afsnit, og

ud fra følgende betragtninger:

(1) I Kommissionens forordning (EF) nr. 1451/2007 af 4. december 2007 om den anden fase af det tiårs arbejdsprogram, der er omhandlet i artikel 16, stk. 2, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 98/8/EF om markedsføring af biocidholdige produkter [2] er der opstillet en liste over aktive stoffer, som skal vurderes med henblik på eventuel optagelse i bilag I, I A eller I B til direktiv 98/8/EF. Denne liste omfatter tebuconazol.

(2) I henhold til forordning (EF) nr. 1451/2007 er tebuconazol vurderet i overensstemmelse med artikel 11, stk. 2, i direktiv 98/8/EF til anvendelse i produkttype 8, træbeskyttelsesmidler, jf. bilag V til direktiv 98/8/EF.

(3) Danmark blev udpeget som rapporterende medlemsstat og sendte den kompetente myndigheds rapport sammen med en henstilling til Kommissionen den 11. januar 2006 i overensstemmelse med artikel 14, stk. 4 og 6, i forordning (EF) nr. 1451/2007.

(4) Medlemsstaterne og Kommissionen har gennemgået den kompetente myndigheds rapport. I overensstemmelse med artikel 15, stk. 4, i forordning (EF) nr. 1451/2007 er resultaterne af vurderingen indføjet i en vurderingsrapport i det stående udvalg for biocidholdige produkter den 29. november 2007.

(5) Vurderingen af tebuconazol afdækkede ingen uafklarede spørgsmål eller problemer, som skulle behandles af Den Videnskabelige Komité for Sundheds- og Miljørisici (VKSM).

(6) Det fremgår af de forskellige undersøgelser, at biocidholdige produkter, der anvendes som træbeskyttelsesmidler og indeholder tebuconazol, kan forventes at opfylde kravene i artikel 5 i direktiv 98/8/EF. Tebuconazol bør derfor optages i bilag I for produkttype 8 for at sikre, at der i alle medlemsstater kan gives, ændres eller tilbagekaldes godkendelser af biocidholdige produkter, der anvendes som træbeskyttelsesmidler og indeholder tebuconazol, i overensstemmelse med artikel 16, stk. 3, i direktiv 98/8/EF. Der blev dog afdækket uacceptable risici for in situ-behandling af træ udendøre og for behandlet træ, der er i stadig kontakt med vand. Godkendelse til disse anvendelsesformål vil forudsætte, at der forelægges data som belæg for, at produkterne kan anvendes uden uacceptable miljørisici.

(7) I lyset af resultaterne i vurderingsrapporten bør der i overensstemmelse med artikel 10, stk. 2, nr. i), litra d), i direktiv 98/8/EF stilles krav om, at der gives instruktion om, at behandlet træ efter behandlingen henstilles på et hårdt og uigennemtrængeligt underlag, således at eventuelt spild ikke kan løbe direkte ned i jorden, men kan opsamles til genbrug eller bortskaffelse.

(8) Det er vigtigt at anvende dette direktivs bestemmelser samtidigt i alle medlemsstaterne for at sikre ligebehandling af biocidholdige produkter indeholdende det aktive stof tebuconazol på markedet og også lette den korrekte funktion af markedet for biocidholdige produkter generelt.

(9) Før et aktivt stof optages i bilag I, bør medlemsstaterne og de berørte parter have en rimelig frist til at forberede sig, så de kan opfylde de nye krav, optagelsen medfører, og for at sikre, at ansøgere, der har udarbejdet dossierer, fuldt ud kan udnytte databeskyttelsesperioden på ti år, der i henhold til artikel 12, stk. 1, litra c), nr. ii), i direktiv 98/8/EF indledes på datoen for optagelsen.

(10) Efter optagelsen bør medlemsstaterne have en rimelig frist til at gennemføre bestemmelserne i artikel 16, stk. 2, i direktiv 98/8/EF og især til at give, ændre eller tilbagekalde godkendelser af biocidholdige produkter i produkttype 8 indeholdende tebuconazol med henblik på at sikre, at direktiv 98/8/EF er opfyldt.

[1] EFT L 123 af 24.4.1998, s. 1.
[2] EUT L 325 af 11.12.2007, s. 3.

(11) Direktiv 98/8/EF bør derfor ændres i overensstemmelse hermed.

(12) Foranstaltningerne i denne forordning er i overensstemmelse med udtalelse fra Det Stående Udvalg for Biocidholdige Produkter —

UDSTEDT FØLGENDE DIREKTIV:

Artikel 1

Bilag I til direktiv 98/8/EF ændres som angivet i bilaget til nærværende direktiv.

Artikel 2

Gennemførelse

1. Medlemsstaterne vedtager og offentliggør senest den 31. marts 2009 de love og administrative bestemmelser, der er nødvendige for at efterkomme dette direktiv. De tilsender straks Kommissionen disse bestemmelser med en sammenligningstabel, som viser sammenhængen mellem de pågældende bestemmelser og dette direktiv.

De anvender disse bestemmelser fra den 1. april 2010.

Bestemmelserne skal ved vedtagelsen indeholde en henvisning til dette direktiv eller skal ved offentliggørelsen ledsages af en sådan henvisning. De nærmere regler for henvisningen fastsættes af medlemsstaterne.

2. Medlemsstaterne tilsender Kommissionen de vigtigste nationale bestemmelser, som de udsteder på det område, der er omfattet af dette direktiv.

Artikel 3

Dette direktiv træder i kraft på tyvendedagen efter offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Artikel 4

Dette direktiv er rettet til medlemsstaterne.

Udfærdiget i Bruxelles, den 5. september 2008.

På Kommissionens vegne

Stavros DIMAS

Medlem af Kommissionen

BILAG

Følgende »nr. 6« indsættes i tabellen i bilag I til direktiv 98/8/EF:

Nr.	Almindeligt anvendt navn	IUPAC-navn Identifikationsnr	Minimumsrenhed af det biocidholdige produkts aktive stof i den form, det markedsføres	Optagelsesdato	Frist for overensstemmelse med artikel 16, stk. 3 (undtagen for produkter, som indeholder mere end ét aktivt stof - her er fristen for overholdelse af artikel 16, stk. 3, den frist, der fastsættes i den sidste af beslutningerne om optagelse angående dets aktive stof)	Udløbsdato for optagelsen	Produkttype	Særlige bestemmelser (*)
»6	Tebuconazol	1-(4-chlorphenyl)-4,4-dimethyl-3-(1,2,4-triazol-1-ylmethyl)pentan-3-ol EF-nr.: 403-640-2 CAS-nr. 107534-96-3	950 g/kg	1. april 2010	31. marts 2012	31. marts 2020	8	Medlemsstaterne sikrer, at godkendelser gives på følgende betingelser: Som følge af de risici, der er peget på for jordbunden og vandområder, skal der træffes hensigtsmæssige risikobegrænsende foranstaltninger til beskyttelse af disse områder Det skal blandt andet for produkter, der er godkendt til industribrug, fremgå af etiketter og/eller sikkerhedsdatablade, at nylig behandlet træ efter behandlingen skal henstilles overdækket eller på et hårdt og uigennemtrængeligt underlag for at forebygge direkte spild ned i jord eller vand, og at eventuelle spild skal opsamles til genbrug eller bortskaffelse. Desuden er det ikke muligt at godkende produkter til in situ-behandling af træ udendøre eller til træ, der vil være i stadig kontakt med vand, medmindre der forelægges data til godtgørelse af, at produktet opfylder kravene i artikel 5 og bilag VI, om nødvendigt med anvendelse af hensigtsmæssige risikobegrænsende foranstaltninger.«

(*) Med henblik på gennemførelsen af de fælles principper i bilag VI findes indholdet og konklusionerne af vurderingsrapporterne på Kommissionens websted: http://ec.europa.eu/comm/environment/biocides/index.htm.

II

(Retsakter vedtaget i henhold til traktaterne om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab/Euratom, hvis offentliggørelse ikke er obligatorisk)

AFGØRELSER OG BESLUTNINGER

KOMMISSIONEN

KOMMISSIONENS BESLUTNING

af 27. februar 2008

om Rumæniens statsstøtte C 46/07 (ex NN 59/07) til virksomheden Automobile Craiova (tidligere Daewoo România)

(meddelt under nummer K(2008) 700)

(Kun den rumænske udgave er autentisk)

(EØS-relevant tekst)

(2008/717/EF)

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 88, stk. 2, første afsnit,

under henvisning til aftalen om Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde, særlig artikel 62, stk. 1, litra a),

efter at have opfordret interesserede parter til at fremsætte bemærkninger i overensstemmelse med disse bestemmelser [1] og under henvisning til disse bemærkninger, og

ud fra følgende betragtninger:

1. SAGSFORLØB

(1) Den 17. januar 2007 anmodede Kommissionen de rumænske myndigheder om oplysninger om en række offentlige rumænske virksomheder, der var ved at blive privatiseret, herunder SC Automobile Craiova SA (i det følgende benævnt »Automobile Craiova«), tidligere Daewoo România (*). Rumænien fremsendte oplysningerne ved brev af 15. februar 2007. Kommissionen anmodede den 8. marts og den 22. maj 2007 om yderligere oplysninger, som Rumænien fremsendte ved brev af 21. marts, 25. maj og 31. maj 2007. Den 3. maj 2007 blev der holdt et møde med de rumænske myndigheder.

(2) Ved brev af 5. juli 2007 opfordrede Kommissionen de rumænske myndigheder til at ophæve de specifikke betingelser, der var knyttet til privatiseringsaftalen om Automobile Craiova, og påpegede samtidig, at det, hvis Rumænien ikke indstillede enhver form for ulovlig støtte, kunne medføre, at Kommissionen vedtog en beslutning om at indlede den formelle undersøgelsesprocedure i henhold til EF-traktatens artikel 88, stk. 2, og udstedte et »påbud om indstilling« af støtten i henhold til artikel 11, stk. 1, i Rådets forordning (EF) nr. 659/1999 [2].

(3) Ved brev af 18. juli 2007 meddelte de rumænske myndigheder Kommissionen, at privatiseringen af Automobile Craiova ville blive anmeldt til Kommissionen. Ved brev af 20. august 2007 erindrede Kommissionen Rumænien om, at privatiseringen af Automobile Craiova skulle anmeldes, inden der blev truffet foranstaltninger, som ville være bindende for de offentlige myndigheder.

[1] EUT C 248 af 23.10.2007, s. 25.

(*) Ukorrekt. Der skal stå: »og dennes datterselskab, Daewoo România«.

[2] Rådets forordning (EF) nr. 659/1999 af 22. marts 1999 om fastlæggelse af regler for anvendelsen af EF-traktatens artikel 93 (EFT L 83 af 27.3.1999, s. 1).

(4) I september 2007 fik Kommissionen gennem pressen kendskab til, at Rumænien den 12. september 2007 havde indgået en købs/salgsaftale med Ford, som var den eneste, der havde afgivet tilbud.

(5) Ved brev af 10. oktober 2007 meddelte Kommissionen Rumænien, at den havde besluttet dels at indlede proceduren efter EF-traktatens artikel 88, stk. 2, for at undersøge, om der var tale om ulovlig støtte, dels at udstede et »påbud om indstilling«. Kommissionens beslutning om at indlede proceduren og kræve støtten indstillet blev offentliggjort i *Den Europæiske Unions Tidende* ([3]). Kommissionen opfordrede interesserede parter til at fremsætte bemærkninger til den omhandlede støtte.

(6) Rumænien fremsatte bemærkninger ved brev af 24. oktober 2007. Ved brev af 23. november 2007 fremsatte Ford sine bemærkninger, der blev videresendt til Rumænien den 30. november 2007. Rumænien kommenterede Fords bemærkninger ved brev af 7. december 2007.

(7) Ved brev af 12., 17. og 19. oktober 2007, 14. november 2007 og 14. januar 2008 anmodede Kommissionen om supplerende oplysninger, som Rumænien fremsendte ved brev af 18. og 24. oktober 2007, 6., 12., 19. og 23. november 2007, 7. december 2007 samt 8. og 23. januar 2008.

(8) Kommissionen holdt møde med de rumænske myndigheder og repræsentanter fra Ford den 5. og 12. oktober 2007, den 7. og 15. november 2007, den 17. december 2007 og den 24. januar 2008.

2. BESKRIVELSE

2.1. Den berørte virksomhed

(9) Automobile Craiova er aktiv inden for handel med reservedele til biler. Virksomheden fremstiller også lydpotter og pvc-elementer. Den rumænske stat ejer 72,4 % af virksomhedens aktier gennem det rumænske privatiseringsagentur, AVAS. De resterende 27,6 % af aktierne ejes af en privat investeringsfond (SIF Oltenia) og af privatretlige fysiske og juridiske personer. Virksomhedens aktier er noteret på fondsbørsen i Bukarest. Automobile Craiova indtjente et overskud på 83 479 EUR i 2005 og på 51 125 EUR i 2006. Virksomheden havde en omsætning på 2,15 mio. EUR i 2005 og på 2,14 mio. EUR i 2006.

([3]) Jf. fodnote 1.

(10) Virksomheden har et datterselskab, Daewoo România (i det følgende benævnt »DWAR«), som samtidig er majoritetsaktionær i Mecatim. Bilproducenten DWAR blev oprettet i 1994 som et joint venture, hvor den rumænske stat ejede 49 % af aktierne og Daewoo Motors South Korea 51 %. Da Daewoo Motors gik konkurs, erhvervede DWAR i 2006 51 % af sine egne aktier. I henhold til den rumænske selskabslovgivning blev denne aktiebeholdning på 51 % annulleret i november 2007, så Automobile Craiova opnåede ejendomsretten til hele DWAR.

(11) I 2007 havde DWAR 3 959 beskæftigede. I 2006 producerede virksomheden 24 898 biler, fortrinsvis små modeller, og i 2007 var der planlagt en produktion på ca. 19 000 biler. I januar 2008 blev bilproduktionen dog helt indstillet. Endvidere fremstiller DWAR motorer til GM Daewoos forskellige datterselskaber. Virksomheden i Craiova har en årlig produktionskapacitet på 100 000 biler.

(12) DWAR led i 2006 tab på ca. 350 mio. EUR og indtil den 30. april 2007 på ca. 3,4 mio. EUR. I 2006 havde DWAR en samlet gæld på ca. 88 mio. EUR, heraf 56 mio. EUR til staten og 25 mio. EUR til leverandører.

(13) I henhold til årsregnskaberne var virksomheden i 2006 i besiddelse af jord og anlægsaktiver på 193 mio. EUR, råmaterialer og andre materialer til en værdi af 55 mio. EUR, en kontantbeholdning på 96 mio. EUR samt tilgodehavender og reguleringer på 108 mio. EUR. I henhold til balancen ved udgangen af 2006 havde DWAR nettoaktiver på 419 mio. EUR i 2006.

(14) Mecatim er datterselskab af DWAR, der ejer 75 % af dets aktier. 20 % af Mecatims aktier ejes af AVAS, og de resterende 5 % ejes af private minoritetsaktionærer. Virksomheden ligger i Timişoara. Dens hovedaktivitet er produktion af reservedele til motorkøretøjer og motorer. Den har dog indstillet produktionen og beskæftiger sig nu med forhandling af motorkøretøjer.

(15) Automobile Craiova ligger i et område, der er støtteberettiget i henhold til EF-traktatens artikel 87, stk. 3, litra a).

2.2. **Privatiseringen**

(16) Den 19. og 21. maj 2007 satte det rumænske privatiseringsagentur, AVAS, sin kapitalandel på 72 % i Automobile Craiova til salg. Selv om flere virksomheder havde tilkendegivet deres interesse ved et uforpligtende brev, var der kun to potentielle investorer, Ford Motor Company (i det følgende benævnt »Ford«) og General Motors (i det følgende benævnt »GM«), som købte det informationsmateriale, der gav dem adgang til oplysningerne i datarummet og mulighed for at fremsætte et endeligt bindende tilbud.

(17) Informationsmaterialet indeholdt en række betingelser, der specielt vedrørte minimumsniveauer for produktion, beskæftigelse og investeringer. Ifølge evalueringsoversigten udgjorde den tilbudte pris kun 35 % af pointsummen, mens de samlede investeringer udgjorde 25 %, realisering af en produktionsintegrationsgrad på 60 % i det fjerde år udgjorde 20 %, og forpligtelsen til at opnå en produktion på 200 000 biler i det fjerde år udgjorde 20 %. Hvis integrationsgraden ifølge tilbuddet var under 60 %, og/eller dette niveau først ville være nået efter mere end fire år, ville investor få tildelt 0 point for det pågældende evalueringskriterium. Det samme gør sig gældende i forbindelse med produktionsniveauet, dvs. at investor ville få tildelt 0 point, hvis produktionen ifølge tilbuddet var på under 200 000 biler det fjerde år, og/eller hvis der var behov for flere år for at nå dette produktionsniveau.

(18) Sidste frist for fremsættelse af de endelige tilbud var 5. juli 2007. Som den eneste virksomhed, der havde fremsat et bindende tilbud, vandt Ford udbuddet. Ford tilbød oprindelig en pris på 55 mio. EUR, som den efter yderligere forhandlinger forhøjede til 57 mio. EUR.

(19) Under de forhandlinger, der fulgte efter udbudsprocessen, blev parterne enige om, at Ford (køberen) gennem en reorganisering skulle erhverve ejendomsretten til Automobile Craiovas, DWAR's og Mecatims produktionsaktiver, hvorimod de øvrige aktiver — normalt fast ejendom og overskydende nettolikviditet — (i det følgende benævnt »accessoriske aktiver«) fortsat skulle tilhøre staten. Staten forpligtede sig desuden til at gøre, hvad den kunne for at erhverve de resterende 28 % af aktierne fra de private aktionærer og sælge dem til Ford.

(20) Købs/salgsaftalen blev undertegnet den 12. september 2007.

3. **BESLUTNINGEN OM AT INDLEDE DEN FORMELLE UNDERSØGELSESPROCEDURE OG UDSTEDE ET PÅBUD OM INDSTILLING AF STØTTEN**

(21) Kommissionen indledte den formelle undersøgelsesprocedure, fordi den havde mistanke om, at privatiseringen indebar statsstøtte.

(22) For det første var Kommissionen i tvivl om, hvorvidt selve udbuddet var åbent og gennemsigtigt og ikke medførte forskelsbehandling. Ifølge de oplysninger, der forelå på det pågældende tidspunkt, og som hovedsagelig var baseret på artikler i pressen, havde Kommissionen grund til at formode, at en række potentielle investorer var blevet forfordelt i en indledende fase og afskrækket fra at fremsætte tilbud.

(23) For det andet havde Kommissionen mistanke om, at de betingelser, der var knyttet til privatiseringen, havde sænket salgsprisen og dermed havde favoriseret den virksomhed, der skulle privatiseres. Ifølge de foreliggende oplysninger på det tidspunkt, hvor det blev besluttet at indlede proceduren, havde AVAS fremsat fire betingelser, som kunne få salgsprisen til at falde og afskrække andre potentielt interesserede parter fra at fremsætte tilbud. Den tilbudte pris udgjorde kun 35 % af pointsummen.

(24) Desuden var Kommissionen i tvivl om, hvorvidt de rumænske myndigheder havde knyttet en garanti vedrørende arbejdspladserne til privatiseringen. I henhold til informationsmaterialet skulle potentielle tilbudsgivere fremlægge en forretningsplan, som indeholdt en forpligtelse til at bevare antallet af beskæftigede. Det udkast til købs/salgsaftale, der er vedlagt informationsmaterialet, indeholder også en forpligtelse for køberen til at bevare det nuværende antal beskæftigede i de følgende fem år. Hvis køberen ikke opfylder sin forpligtelse, ophæves købs/salgsaftalen automatisk, uden at der er behov for nogen opsigelse eller andre formalia. Endvidere underrettede de rumænske myndigheder, allerede inden meddelelsen om privatisering blev offentliggjort, de potentielle købere om, at det var en af privatiseringens hovedmålsætninger at opretholde den eksisterende beskæftigelse.

(25) Endelig havde Kommissionen mistanke om, at køberen, dvs. Ford, havde opnået en fordel ved genforhandling af visse betingelser i den forhandlingsfase, der fulgte efter udbuddet. I henhold til de foreliggende oplysninger på det pågældende tidspunkt så det ud til, at den rumænske stat havde forpligtet sig til at overtage både Automobile Craiovas faktiske og potentielle gæld, herunder toldskyld på 800 mio. EUR. Under de efterfølgende forhandlinger

aftalte staten og Ford desuden, at virksomheden skulle reorganiseres, således at dens kernevirksomhed (bilproduktion) blev adskilt fra de accessoriske aktiver, især fast ejendom. Efter reorganiseringen skulle Ford udelukkende overtage og betale for produktionsaktiverne, mens staten fortsat skulle eje jorden.

(26) Da Rumænien indgik privatiseringsaftalen på trods af Kommissionens gentagne advarsler, udstedte Kommissionen samtidig et påbud om indstilling af støtten.

4. RUMÆNIENS BEMÆRKNINGER

(27) For det første understreger Rumænien, at der var tale om et åbent, gennemsigtigt og ubetinget udbud uden forskelsbehandling. Hverken den første meddelelse om den planlagte privatisering af DWAR, der blev offentliggjort den 5. december 2006, eller den meddelelse, der blev offentliggjort den 9./12. marts 2007, indeholder nogen prækvalifikations- eller udvælgelseskriterier endsige betingelser, som tilbudsgiverne skulle opfylde. Den meddelelse om privatisering, der blev offentliggjort den 18./21. maj 2007, indeholdt heller ingen betingelser, men kun tildelingskriterier, der skulle gøre det muligt at give de forskellige tilbud point. Endvidere fremfører Rumænien, at forøgelsen af beskæftigelsen ikke var et kriterium, der blev anvendt under udbudsproceduren. Endelig havde alle potentielle tilbudsgivere adgang til alle de foreliggende oplysninger, og hele privatiseringsprocessen var derfor gennemsigtig. Som følge heraf er ingen potentielle tilbudsgivere blevet afskrækket fra at fremsætte tilbud.

(28) For det andet fremfører Rumænien, at hverken informationsmaterialet eller udkastet til købs/salgsaftale indeholdt kriterier, som potentielle tilbudsgivere ikke kunne forhandle om. Rumænien redegør for det forhold, at AVAS oprindelig havde planer om at privatisere hele DWAR, men at det under privatiseringsprocessen blev besluttet at give de potentielle tilbudsgivere mulighed for kun at afgive tilbud på produktionsaktiverne (ikke fast ejendom). Rumænien understreger, at de potentielle tilbudsgivere lige fra starten vidste, at privatiseringstilbuddet ikke omfattede fast ejendom, som skulle sælges separat.

(29) For det tredje understreger Rumænien, at informationsmaterialet indeholdt kriterier, der på ingen måde berørte tilbudsgiverne, især fordi alle de parter, der kunne være interesserede, var bilproducenter. Desuden fremfører Rumænien, at disse kriterier ikke påvirkede Fords købstilbud, fordi de var forenelige med dens forretningsplan. Ifølge Rumænien var det af økonomiske grunde, at AVAS i informationsmaterialet havde forlangt en produktion på 200 000 biler om året: I betragtning af bilfabrikkens størrelse og kapacitet og det forhold, at den var udstyret til at producere små modeller, ville en produktion på under 200 000 biler om året ikke være rentabel.

(30) For det fjerde anfører Rumænien, at staten handlede som en markedsøkonomisk investor, da den solgte sin kapitalandel i Automobile Craiova. Rumænien mener, at salgsprisen afspejler markedsværdien, hvilket begrundes med følgende: DWAR erhvervede sin aktiepost på 51 % i 2006 fra det tidligere moderselskab, Daewoo Motors Ltd, til en pris på 50 mio. USD. Hele aktiebeholdningen på det pågældende tidspunkt havde således en værdi af 78 mio. EUR. Ford tilbød 57 mio. EUR for 72,4 % af aktierne i Automobile Craiova, hvilket svarer til et beløb på 78 mio. for samtlige aktier. I betragtning af værdien af en aktie handlet på fondsbørsen havde samtlige aktier i Automobile Craiova en værdi på ca. 59 mio. EUR den 16. marts 2007. Den købspris på 57 mio. EUR, som Ford betalte for 72 % af aktierne, var derfor højere end markedsprisen. Som led i omstruktureringsprocessen vil AVAS desuden fortsat være ejer af de accessoriske aktiver. Endelig blev DWAR i 2004, efter at moderselskabet var gået konkurs, vurderet af en uafhængig ekspert, KPMG, til mellem 18 og 81 mio. USD, afhængigt af vurderingsmetoden.

(31) For det femte har Rumænien, hvad angår den formodede kompensation, fremlagt udførlige oplysninger om den gældsaftale, der er fastsat i særloven om privatiseringen af Automobile Craiova. Rumænien anfører, at AVAS i overensstemmelse med normal praksis kun overtager den gæld, der ikke kan forudses, og hvis størrelse ikke kan fastslås nærmere. Rumænien understreger, at Automobile Craiova og DWAR ikke har udestående gæld til staten, bortset fra den gæld, der stammer fra den normale drift. Eftersom DWAR i 2006 betalte et beløb på 10 mio. USD til moderselskabet [4], har virksomheden ikke længere nogen gæld til Daewoos tidligere datterselskaber.

(32) For det sjette forklarer Rumænien, hvordan toldskylden på 800 mio. EUR er opstået. Efter lov nr. 71/1994 om tiltrækning af udenlandske investorer var rumænske virksomheder fritaget for toldafgifter og beskatning af overskud, hvis de opfyldte følgende fire betingelser: et tegnet udenlandsk kapitaltilskud på mindst 50 mio. USD, eksport af mindst 50 % af produktionen, produktionsintegrationsgrad på mindst 60 % og en selskabskapital, som i løbet af 14 år efter tegningen af den udenlandske kapital ikke falder i en sådan grad, at den udenlandske investors kapitalandel kommer ned under 50 mio. USD.

[4] I 2006 erhvervede DWAR 51 % af aktierne i Daewoo Motors Ltd til en pris på 50 mio. USD, og hertil kommer en regulering på 10 mio. USD for alle resterende forpligtelser over for andre af Daewoos datterselskaber.

(33) De lokale toldmyndigheder beregnede virksomhedens produktionsintegrationsgrad i 2005 og konkluderede, at loftet på 60 % ikke var nået. De krævede derfor de afgifter, virksomheden havde været fritaget for, udbetalt, dvs. et beløb på 800 mio. EUR. DWAR anfægtede denne afgørelse over for den nationale toldmyndighed. Da afgørelsen blev stadfæstet i første instans, appellerede DWAR, og ved afgørelse af 27. juni 2007 annullerede appelinstansen betalingspåbuddet.

(34) Rumænien konkluderer derfor, at DWAR ikke er blevet fritaget for nogen gæld.

(35) For det syvende nævner de rumænske myndigheder, at det ikke var en betingelse for privatiseringen, at den eksisterende beskæftigelse blev opretholdt, fordi det ikke var noget tildelingskriterium. Det udkast til købs/-salgsaftale, der var vedlagt som bilag til informationsmaterialet, var også kun vejledende, og det var således klart for de potentielle tilbudsgivere, at der kunne forhandles bilateralt om de enkelte krav i forbindelse med aftalen. Potentielle tilbudsgivere, der ikke havde til hensigt at opretholde den eksisterende beskæftigelse, kunne derfor alligevel fremsætte et tilbud med en anden forretningsplan.

(36) Endelig udtaler Rumænien, at de yderligere forhandlinger om de øvrige aftalekrav indgik i den normale forhandlingsproces inden indgåelsen af købs/salgsaftalen.

5. BEMÆRKNINGER FRA INTERESSEREDE PARTER

(37) Ved brev af 23. november 2007 fremsatte Ford bemærkninger som led i den procedure, Kommissionen havde indledt.

(38) For det første anfører Ford, at der var tale om et åbent, gennemsigtigt og ubetinget udbud uden forskelsbehandling. Al korrespondance mellem Ford og AVAS som led i privatiseringsprocessen blev offentliggjort i datarummet.

(39) For det andet kan tildelingskriterierne ikke opfattes som betingelser, der kunne afskrække potentielle tilbudsgivere. Tværtimod havde Ford haft den opfattelse, at der kunne forhandles om disse kriterier. Vurderingskriterierne havde heller ikke haft nogen indflydelse på Fords tilbud, fordi dens forretningsplan langt oversteg kravene i informationsmaterialet.

(40) For det tredje svarer den købspris, som Ford betalte AVAS, til markedsprisen for de aktier, den afgav tilbud på. Ford udtalte, at den havde haft til hensigt at betale en købspris på højst 100 mio. USD (71,4 mio. EUR) for hele aktiebeholdningen, hvilket ville svare til en pris på 51,7 mio. EUR for 72,4 % af aktierne ([5]). Selv om der ikke havde foreligget nogen tildelingskriterier, ville Ford ikke have tilbudt en højere pris. Ford tilbød oprindelig en købspris på 55 mio. EUR og, efter forhandlinger med de rumænske myndigheder, en pris på 57 mio. EUR. Desuden var Ford den eneste virksomhed, der afgav tilbud, så dens tilbud svarer til markedsprisen.

(41) Endelig udtalte Ford, at den kompensation, der var omfattet af købs/salgsaftalen, var udtryk for almindelig forretningspraksis i forbindelse med køb af virksomheder og dermed i overensstemmelse med markedspraksis, og at den ikke medførte en salgspris, der var lavere end den højeste pris, der kunne være tilbudt. Ford understregede, at denne kompensation udelukkende tog højde for de risici, der ikke var forbundet med den normale drift, og som det er umuligt for en ny investor at vurdere ved overtagelsen af en virksomhed. Ford overtog Automobile Craiovas, inklusive DWAR's, samlede gæld og forpligtelser, der var forbundet med den normale drift, og som blev opgjort og offentliggjort i datarummet. Ford ville dog ikke overtage de potentielle risici, som ikke kunne vurderes og opgøres på forhånd (due diligence).

6. VURDERING

6.1. Statsstøtte i henhold til EF-traktatens artikel 87, stk. 1

(42) Bortset fra de i EF-traktaten hjemlede undtagelser er statsstøtte eller støtte, som ydes ved hjælp af statsmidler under enhver tænkelig form, og som fordrejer eller truer med at fordreje konkurrencevilkårene ved at begunstige visse virksomheder eller visse produktioner, uforenelig med fællesmarkedet i det omfang, den påvirker samhandelen mellem medlemsstaterne, jf. traktatens artikel 87, stk. 1.

6.1.1. *Statsmidler og begunstigelse*

(43) De betingelser, der var knyttet til privatiseringsaftalen, blev fastsat af Rumæniens offentlige privatiseringsagentur, AVAS. Gennem disse betingelser, der kunne medføre et fald i salgsprisen, som det fremgår nedenfor, accepterede den rumænske stat, at den ikke fik den højest mulige pris. Den lavere salgspris for kapitalandelen på 72,4 % betales således over de indtægter, som staten giver afkald på. Foranstaltningen indebærer derfor brug af statsmidler.

([5]) På grundlag af en vekselkurs på 1 EUR = 1,4 USD.

(44) Kommissionen noterer ligeledes, at de foranstaltninger, der er truffet af det offentlige privatiseringsagentur, AVAS, må tilskrives staten. Dette er ikke blevet bestredet af de rumænske myndigheder.

(45) En foranstaltning kan ikke betragtes som statsstøtte, medmindre den medfører en fordel ([6]). Kommissionen skal derfor fastslå, om den pågældende foranstaltning indebærer en fordel.

(46) En virksomhed opnår en fordel, hvis den får noget positivt fra staten, som den ikke havde kunnet opnå på normale markedsvilkår. Det skal derfor først og fremmest undersøges, om staten har optrådt som en markedsøkonomisk investor eller som en statslig myndighed, der har solgt en virksomhed på betingelser, som ikke svarede til normale markedsøkonomiske vilkår.

(47) I henhold til EF-traktatens artikel 86, stk. 1, er offentlige virksomheder omfattet af statsstøttereglerne. Det er fastsat i EF-traktatens artikel 295, at de ejendomsretlige ordninger i medlemsstaterne ikke berøres af traktaten.

(48) Ifølge EF-domstolenes faste retspraksis ([7]) og Kommissionens beslutningspraksis vedrørende statsstøtte i forbindelse med privatisering ([8]) indebærer det ikke nogen fordel, at en medlemsstat ejer eller sælger virksomheder eller køber eller sælger aktier i virksomheder, hvis den handler på samme måde som en markedsøkonomisk investor ville have gjort.

(49) Når privatiseringen sker ved salg af aktier på fondsbørsen, antages det derfor normalt, at den gennemføres på markedsvilkår og ikke indebærer statsstøtte. Når privatiseringen derimod sker ved et kommercielt salg, kan det kun antages, at der ikke er tale om statsstøtte, hvis følgende betingelser er opfyldt: For det første skal virksomheden sælges ved et åbent og gennemsigtigt udbud, der gennemføres på konkurrencemæssige vilkår og ikke medfører forskelsbehandling. For det andet må der ikke være knyttet betingelser dertil, som ikke er normal praksis i tilsvarende transaktioner mellem private parter, og som vil kunne sænke salgsprisen. For det tredje skal virksomheden sælges til den højestbydende. For det fjerde skal tilbudsgiverne have tilstrækkelig tid og tilstrækkelige oplysninger til, at de kan foretage en passende vurdering af de aktiver, som deres tilbud vedrører ([9]). I andre tilfælde skal det undersøges, om det kommercielle salg indebærer statsstøtte, og om det derfor skal anmeldes.

(50) Ved vurderingen af, om en transaktion vedrørende statens aktiver omfatter støtte, skal det normalt fastslås, om en markedsøkonomisk investor ville have opført sig på samme måde i en tilsvarende situation, dvs. om virksomheden ville være solgt til samme pris. Ved anvendelsen af det markedsøkonomiske investorprincip vil betragtninger, der ikke er af økonomisk art, såsom industripolitiske forhold, hensyn til beskæftigelsen eller målsætninger for regionaludviklingen, som ikke ville være acceptable for en markedsøkonomisk investor, ikke kunne godtages som begrundelse for at acceptere en lavere pris, men derimod være et fingerpeg om, at der foreligger støtte. Kommissionen har gentagne gange redegjort for dette princip ([10]), som også er blevet stadfæstet i EF-domstolenes faste retspraksis ([11]).

([6]) Se sag T-471/93, Tiercé Ladbroke mod Kommissionen, præmis 54 og 56-63.

([7]) Se f.eks. sag T-296/97, Alitalia; sag T-228/99 og T-233/99, WestLB mod Kommissionen; sag T-366/00, Scott SA; sag C-328/99 og C-399/00, Italia og SIM 2 Multimedia mod Kommissionen; sag T-358/94, Air France mod Kommissionen.

([8]) 23. beretning om konkurrencepolitikken, 1993, s. 252. Tilsvarende regler findes for luftfartssektoren i »Anvendelse af EF-traktatens artikel 92 og 93 og EØS-aftalens artikel 61 på statsstøtte i luftfartssektoren« (EFT C 350 af 10.12.1994, s. 5), hvor der er fastsat følgende: »Der er ikke tale om støtte, […], hvis følgende betingelser er opfyldt efter privatisering: — salget sker ved hjælp af en ubetinget offentligt udbud […]. Følgende salg er underlagt kravene i artikel 93, stk. 3, om forudgående anmeldelse, fordi det kan formodes, at de indeholder støtte: […] — salg, der sker under betingelser, som ikke ville være acceptable for en transaktion mellem markedsøkonomiske investorer«.

([9]) Nr. 402 ff. i 23. beretning om konkurrencepolitikken (1993). Se også nr. 248 i 21. beretning om konkurrencepolitikken (1991): »Generelt set er der ikke tale om støtte, når aktierne sælges til den højestbydende efter en åben, ubetinget udbudsprocedure. Hvis aktierne sælges på andre betingelser, kan der være tale om støtteelementer«.

([10]) Se f.eks. Kommissionens beslutning af 3.5.2000, TASQ, hvor Kommissionen anførte følgende: »De franske myndigheder har ligeledes påvist, at licitationen foregik på gennemsigtig og ubetinget vis, […]. Navnlig viser de dokumenter, som er blevet fremlagt for Kommissionen, at salget af TASQ ikke var underlagt nogen særlig forpligtelse for så vidt angår opretholdelse af arbejdspladserne, etableringssted eller aktiviteternes videreførelse«. På dette grundlag kunne Kommissionen konkludere, at privatiseringen ikke indebar statsstøtte.

([11]) Se f.eks. sag T-228/99 og T-233/99, WestLB mod Kommissionen; sag T-366/00, Scott SA; sag C-328/99 og C-399/00, Italien og SIM 2 Multimedia mod Kommissionen; sag T-358/94, Air France mod Kommissionen. I sag T-296/97, Alitalia, fastslår Retten, at »det må fremhæves, at en privat investors adfærd under markedsøkonomiske vilkår er ledet af rentabilitetsudsigter. Foranstaltningen skyldtes hensynet til bevarelse af arbejdspladser og dermed overvejende hensynet til sagsøgerens levedygtighed og overlevelse snarere end rentabilitetsudsigter«.

(51) Hvis ikke alle ovennævnte betingelser er opfyldt, mener Kommissionen, at privatiseringen skal undersøges nærmere, for at det kan fastslås, om den omfatter statsstøtte og derfor skal anmeldes ([12]). Opfyldelse af disse betingelser er således en garanti for, at staten opnår den højeste pris for sine aktier, dvs. markedsprisen, og at der derfor ikke er tale om statsstøtte.

(52) Når staten pålægger køberen visse betingelser i forbindelse med privatiseringen, kan den nedsætte salgsprisen og dermed give afkald på ekstra indtægter. Sådanne betingelser kan også afskrække potentielle investorer fra at fremsætte et tilbud, således at konkurrencevilkårene i forbindelse med udbuddet fordrejes, og det højeste tilbud ikke nødvendigvis afspejler den faktiske markedsværdi ([13]).

(53) Når staten pålægger køberen sådanne betingelser og dermed accepterer, at den ikke opnår den højeste pris for sine aktier eller aktiver, handler den ikke på samme måde som en markedsøkonomisk investor, der ville forsøge at opnå den højest mulige pris. Staten vælger derimod at sælge virksomheden til en pris, der er lavere end markedsværdien. En markedsøkonomisk investor ville ikke have en økonomisk interesse i at pålægge køberen tilsvarende betingelser (især opretholdelse af beskæftigelsen, favorisering af det pågældende geografiske område eller krav om et bestemt investeringsniveau), men ville sælge virksomheden til den højestbydende, som derefter frit ville kunne træffe beslutning om, hvad der fremtidigt skulle ske med virksomheden eller de erhvervede aktiver ([14]).

(54) Det betyder ikke, at alle betingelser i forbindelse med privatisering af en virksomhed automatisk omfatter statsstøtteelementer. For det første er der normalt ingen problemer forbundet med betingelser, som også forekommer ved transaktioner mellem private parter (visse former for standardkompensation, bevis på tilbudsgiverens solvens eller overholdelse af den nationale lovgivning om arbejdsmarkedsforhold). For det andet vil betingelser, som normalt ikke synes at indgå i transaktioner mellem private, kun omfatte statsstøtte, hvis de kan reducere salgsprisen og favorisere køberen. Det skal påvises i hvert enkelt tilfælde, at sådanne betingelser ikke omfatter statsstøtte ([15]).

Betingelser, der er knyttet til privatiseringen af Automobile Craiova

(55) I den foreliggende sag tog det udbud, som de rumænske myndigheder havde tilrettelagt, hovedsagelig sigte på at opnå en bestemt produktion og beskæftigelse i Craiova. De rumænske myndigheder har ikke fremlagt noget bevis på, at disse betingelser er begrundet i forhold, som en markedsøkonomisk investor ville have taget i betragtning.

([12]) Se 23. beretning om konkurrencepolitikken (1993), s. 255.

([13]) I flere af Kommissionens beslutninger har det forhold, at der ikke var knyttet betingelser til udbuddet, været afgørende for, at Kommissionen kunne konkludere, at privatiseringen ikke omfattede statsstøtte. Se f.eks. Kommissionens beslutning af 15.2.2000, Dessauer Geräteindustrie (EFT L 1 af 4.1.2001, s. 10), Kommissionens beslutning af 13.12.2000, SKET Walwerkstechnik (EFT L 301 af 17.11.2001, s. 37), Kommissionens beslutning af 30.1.2002, Gothaer Fahrzeugtechnik (EFT L 314 af 18.11.2002, s. 62), hvor Kommissionen anførte følgende: »For at udelukke, at der kunne være tale om elementer af støtte i forbindelse med forretningen, var BvS nødt til at kræve en pris for virksomheden, som svarede til markedsværdien. Kommissionen undersøger derfor, om salget var en egnet måde at fastsætte markedsprisen på. […] er salgsprisen pr. definition lig med markedsprisen, hvis salget foretages ved et offentligt og betingelsesløst udbud, og aktiverne går til højestbydende eller til den eneste, der har budt«.

([14]) Se f.eks. Kommissionens beslutning 97/81/EF af 30. juli 1996 om Head Tyrolia Mares, hvor Kommissionen anfører følgende: »Når der skal træffes beslutning om at sælge en virksomhed, drejer det sig for en markedsøkonomisk orienteret investor ikke om at sikre et bestemt beskæftigelsesniveau, medmindre der foreligger entydige økonomiske grunde hertil. Uden den pågældende betingelse ville en potentiel køber have større råderum. Værdien af HTM ville stige, således at der kunne opnås en højere salgspris, eller således at AT ville skulle yde et lavere tilskud.« Kommissionens beslutning 2000/628/EF af 11. april 2000 om Italiens støtte til virksomheden Centrale del Latte di Roma, hvor Kommissionen præciserer kriterierne for, at privatisering af en statsvirksomhed ikke indebærer statsstøtte (jf. betragtning 32 ff., især betragtning 36): »Kommissionen mener […], at virksomhedens markedsværdi var den pris, den private investor ville have betalt uden alle salgsbetingelserne, og navnlig betingelserne om opretholdelsen af et vist beskæftigelsesniveau og købet af råvarer hos de lokale producenter«.

([15]) En sådan analyse blev f.eks. foretaget i Kommissionens beslutning af 20.6.2001, GSG, og gjorde det muligt for Kommissionen at konkludere, at der ikke var tale om statsstøtte på trods af en række usædvanlige betingelser, fordi disse ikke kunne medføre en lavere salgspris.

(56) Som led i privatiseringen af Automobile Craiova fastsatte privatiseringsagenturet fire betingelser i form af tildelingskriterier for udvælgelsen af den tilbudsgiver, der skulle have tildelt kontrakten: den tilbudte pris udgjorde 35 % af pointsummen, mens de samlede investeringer udgjorde 25 %, opnåelse af en produktionsintegrationsgrad på 60 % i det fjerde år udgjorde 20 %, og forpligtelsen til at opnå en produktion på 200 000 biler i det fjerde år udgjorde 20 %. Hvis den potentielle investor ikke opfyldte de to sidstnævnte krav, ville tilbuddet få tildelt 0 point efter de respektive evalueringskriterier. I praksis var det derfor umuligt for en potentiel investor, som ville anvende bilfabrikken til andre industriformål, at vinde udbuddet udelukkende gennem en højere pris uden samtidig at opfylde kravene til produktions- og integrationsniveau (under forudsætning af at investeringsniveauet var det samme).

(57) Hvis en konkurrerende investor havde kunnet tilbyde et tilsvarende investeringsniveau, men ikke kunne opfylde betingelserne med hensyn til produktionsniveauet, skulle den pågældende konkurrent have tilbudt en pris på 230 % af den pris, Ford havde tilbudt ([16]) (for at vinde udbuddet). Det vil sige, at en potentiel investor for at kunne overbyde Ford, der havde tilbudt 57 mio. EUR, skulle have tilbudt en salgspris på ca. 133 mio. EUR (dvs. 76 mio. EUR mere), fordi vedkommende ikke opfyldte betingelsen vedrørende produktionsniveauet. Såvel Ford som dennes potentielle konkurrenter skulle have taget hensyn til disse faktorer, som påvirkede både deres beslutning om at fremsætte et tilbud og den tilbudte pris.

(58) Kommissionen noterer, at den formelle meddelelse om privatiseringen af Automobile Craiova ganske vist ikke omtalte nogen betingelser, idet disse kun var behandlet udførligt i informationsmaterialet, men at det i forvejen var almindelig kendt, at det var de rumænske myndigheders generelle mål at opretholde et bestemt beskæftigelsesniveau og en bestemt bilproduktion på det pågældende sted. Kommissionen er i besiddelse af oplysninger, der tyder på, at en række potentielle investorer, som måske overvejede en anden industriel strategi, blev afskrækket fra at tilkendegive en konkret interesse for virksomheden allerede i denne indledende fase.

([16]) I ovennævnte beregninger antog Kommissionen, at virkningen af betingelsen vedrørende integrationsniveauet kunne lades ude af betragtning. Som Ford med rette har påpeget — og i overensstemmelse med Kommissionens praksis — er det pågældende krav i strid med reglerne for det indre marked, hvad angår de frie varebevægelser. På denne baggrund forpligtede Ford sig til at opnå en integrationsgrad på 60 % inden fire år efter privatiseringen »med forbehold af, at det var i overensstemmelse med EU-reglerne«. Da Ford understregede dette i sin korrespondance med AVAS, som GM også havde adgang til, må det formodes, at GM også fik indtryk af, at dette krav kunne accepteres på visse betingelser, uden at det fik praktiske konsekvenser for dets tilbud. Hvis prisen samtidig skulle kompensere for, at dette kriterium ikke blev overholdt, ville prisforskellen være endnu større en anført ovenfor.

(59) I denne forbindelse skal det understreges, at et produktionsniveau på 200 000 biler om året betyder en fordobling af den nuværende kapacitet, som desuden kun udnyttes i ringe udstrækning på nuværende tidspunkt. Det produktionsniveau, der skal nås, specificeres så detaljeret, at det med sikkerhed vil øge virksomhedens betydning på markedet. Kommissionen mener, at denne situation kan sammenlignes med den situation, hvor en virksomheds økonomiske adfærd påvirkes af statsforanstaltninger, der nedsætter de omkostninger, som virksomheden normalt selv skal afholde, eller af direkte statsstøtte.

(60) Kommissionen kan ikke godtage det argument, de rumænske myndigheder har fremsat med hensyn til en skelnen mellem betingelserne og pointmodellen. Tildeling af point for produktions- og integrationsniveau svarer i praksis til de betingelser, der er knyttet til privatiseringen, og som efter Kommissionens mening har reduceret salgsprisen. Kommissionen kan ikke godtage det argument, at den opnåede salgspris afspejler virksomhedens markedsværdi. Kommissionen er også i dette tilfælde i besiddelse af oplysninger, der tyder på, at potentielle investorer med en anden produktionsstrategi eller industriaktivitet, som ikke havde planer om at producere 200 000 biler om året og opnå en integrationsgrad på 60 %, allerede fra begyndelsen blev afskrækket fra at fremsætte tilbud, hvorved deres konkurrencemæssige stilling i forbindelse med udbuddet med sikkerhed blev påvirket betydeligt. Det var tilsyneladende under disse omstændigheder, at de rumænske myndigheder valgte ovennævnte pointmodel. En potentiel tilbudsgiver med en anden industriel strategi besluttede nemlig til sidst ikke at afgive noget tilbud, selv om vedkommende forinden havde deltaget i udbudsproceduren.

(61) Kommissionen kan heller ikke acceptere Rumæniens udsagn om, at alle potentielle investorer vidste, at der kunne forhandles om betingelserne, og at dette også fremgik klart af udbudsmaterialet. Ganske vist bekræftede AVAS i sit svar på Fords spørgsmål, at udkastet til købs/-salgsaftale kun var vejledende og skulle betragtes som udgangspunkt for de yderligere forhandlinger. Denne udtalelse vedrører dog kun de forhandlinger, der indgår som en naturlig del af et aktiesalg gennem forhandlinger baseret på de endelige, forbedrede og uigenkaldelige tilbud, og bekræfter ikke generelt, at det i praksis var muligt senere at forhandle om de betingelser, der var fastsat i den offentlige meddelelse om udbuddet og især elementerne i evalueringsoversigten. Rumænien har ikke fremlagt noget bevis på, at det var muligt at forhandle om kriterierne i evalueringsoversigten. Hvis der kunne forhandles om evalueringskriterierne, ville modellen for tildeling af point miste enhver praktisk betydning.

(62) Kommissionen kan ikke godtage Rumæniens argument, som går ud på, at AVAS havde bekræftet, at det kunne ændre holdning under forhandlingerne. Dette svar vedrører kun Fords spørgsmål vedrørende kravet om, at køberen skal give afkald på retten til at kræve beskyttelse og kompensation fra staten i tilfælde, hvor tredjemand gør berettiget krav på Automobile Craiovas aktiver. Efter Kommissionens opfattelse kan det ikke udledes af denne erklæring, at der generelt kan forhandles om samtlige betingelser.

(63) Kommissionen kan ikke acceptere Rumæniens beregninger, som tager sigte på at bevise, at den pris, som Ford har betalt, afspejler Automobile Craiovas markedsværdi. For det første kan den pris, som Ford har betalt for 72 % af Automobile Craiova, inklusive DWAR og Mecatim, ikke sammenlignes med den pris, som DWAR betalte i 2006 for 51 % af sine egne aktier. Der må også tages hensyn til de generelle økonomiske forhold i den periode, hvor dette salg fandt sted: Da det konkursramte Daewoo Motors i 2006 accepterede at sælge sine 51 %, havde DWAR en betydelig gæld (toldskyld, gæld til andre af Daewoos datterselskaber, osv.).

(64) For det andet kan sammenligningen mellem salgsprisen og børsværdien af Automobile Craiovas aktier på omtrent 50 mio. EUR ikke accepteres. Ved denne sammenligning tages der ikke hensyn til, at aktiernes værdi i forbindelse med erhvervelse af aktiemajoriteten er langt større end den samlede pris på de enkelte aktier. Da det kun er en lille del af aktierne, der rent faktisk er tilgængelig på markedet, vil børsværdien muligvis ikke afspejle virksomhedens faktiske værdi.

(65) I betragtning af ovenstående fastslår Kommissionen, at de betingelser, der var knyttet til privatiseringen af Automobile Craiova, medførte et fald i salgsprisen og afskrækkede andre potentielle tilbudsgivere fra at afgive tilbud. Som følge heraf har staten givet afkald på indtægter ved privatiseringen.

(66) På denne baggrund konkluderer Kommissionen, at den privatiserede virksomhed i den foreliggende sag har opnået en økonomisk fordel ved hjælp af statsmidler.

Åbent og gennemsigtigt udbud uden forskelsbehandling

(67) Ved indledningen af proceduren i henhold til traktatens artikel 88, stk. 2, var Kommissionen i tvivl om, hvorvidt udbuddet var gennemsigtigt og ikke indebar forskelsbehandling, og den var især i tvivl om alle potentielt interesserede parters adgang til oplysninger om den virksomhed, der skulle privatiseres, tildelingskriterierne og muligheden for at forhandle om visse aftalebestemmelser med privatiseringsagenturet. Ifølge de foreliggende oplysninger på det pågældende tidspunkt førte de rumænske myndigheder drøftelser med en række bilproducenter inden offentliggørelsen af den officielle meddelelse om privatiseringen.

(68) Rumænien fremfører, at alle potentielle investorer havde lige adgang til oplysningerne uden forskelsbehandling. De foreløbige kontakter, som regeringen førte med de potentielt interesserede parter, påvirkede ikke privatiseringsstrategien og -proceduren.

(69) På grundlag af de rumænske myndigheders oplysninger konstaterer Kommissionen, at myndighederne på forhånd havde ført uformelle drøftelser med flere potentielle investorer om de samme aspekter vedrørende den virksomhed, der skulle privatiseres: fuld ejendomsret til produktionsaktiverne, virksomhedens gæld og forpligtelser samt en hurtig privatiseringsproces. Det formodes, at staten i sin egenskab af sælger indledte disse drøftelser for at indhente forudgående oplysninger om efterspørgslen på markedet, mindstesalgsprisen osv. Kommissionen er enig i, at det kan anses for normal praksis, at regeringen indleder sådanne konsultationer og drøftelser med potentielle investorer, inden den offentliggør meddelelsen om privatisering, forudsat at de ikke tilsigter eller indebærer, at der fastsættes betingelser, som derefter knyttes til udbuddet.

(70) Efter offentliggørelsen af privatiseringsmeddelelsen var der kun to potentielle tilbudsgivere, Ford og GM, som købte informationsmaterialet, hvilket gav dem adgang til datarummet og mulighed for at fremsætte et endeligt og bindende tilbud. Efter offentliggørelsen af privatiseringsmeddelelsen havde Ford og GM i datarummet adgang til al korrespondance mellem AVAS, på den ene side, og Ford og GM, på den anden side. Kommissionen konkluderer derfor, at begge potentielle investorer havde lige adgang til oplysninger i denne fase af privatiseringen.

(71) De oplysninger, som Rumænien har forelagt Kommissionen, har derfor fjernet dens tvivl om, hvorvidt der var tale om et åbent, gennemsigtigt udbud uden forskelsbehandling med hensyn til privatiseringen af Automobile Craiova.

Eftergivelse af gæld

(72) Ved indledningen af proceduren efter EF-traktatens artikel 88, stk. 2, udtrykte Kommissionen tvivl om, hvorvidt AVAS ville fritage virksomheden for en række gældsforpligtelser i forbindelse med privatiseringsprocessen (især toldskylden på 800 mio. EUR), og om det ville yde en garanti for betalingen af gælden til Daewoos øvrige, tidligere datterselskaber.

(73) Hvad toldskylden angår, har Rumænien fremlagt afgørende beviser på, at denne gæld er erklæret uberettiget af en national domstol: Gælden skyldtes en fejlagtig fortolkning og anvendelse af den nationale lovgivning. Toldskylden blev derfor annulleret. I henhold til EF-Domstolens retspraksis skal de nationale domstole anvende Fællesskabets statsstøtteregler fuldt ud. Om nødvendigt kan de desuden nægte at anvende enhver bestemmelse i den nationale lovgivning, der er i strid med Fællesskabets retsregler ([17]). Kommissionen har vurderet begrundelsen for annulleringen af toldskylden ved ovennævnte retsafgørelse og har konkluderet, at den ikke medførte ny støtte.

(74) Rumænien har fremført, at de løbende forpligtelser, der opstår som led i den normale drift, ikke overtages af AVAS, men vil blive afholdt af DWAR.

(75) Med hensyn til AVAS' garanti for eventuelle forpligtelser har de rumænske myndigheder forklaret, at statsgarantien kun dækker ukendte krav i forbindelse med DWAR's tidligere virksomhed, som ingen ny investor kunne have vurderet og opgjort på forhånd (due diligence). Desuden anfører Rumænien, at overtagelsen af disse forpligtelser er normal forretningspraksis i forbindelse med almindelige aftaleforhandlinger.

(76) Den tvivl med hensyn til en eventuel gældseftergivelse, som Kommissionen gav udtryk for i sin beslutning om at indlede proceduren, er derfor fjernet.

Forhandlingsfasen

(77) Ved indledningen af proceduren efter EF-traktatens artikel 88, stk. 2, udtrykte Kommissionen tvivl om, hvorvidt AVAS havde ændret udbudsbetingelserne i forhandlingsfasen i et sådant omfang, at det favoriserede Fords forretningsplan. Rumænien har vist, at ændringerne i andre aftalebestemmelser i forhandlingsfasen er normal forretningspraksis og tilladt i den privatiseringsstrategi, der er valgt for den pågældende virksomhed (nemlig forhandling på grundlag af endelige, forbedrede og uigenkaldelige tilbud). Rumænien understreger desuden, at Fords tilbud omfattede køb af produktionsanlægget (nu DWAR). Til gengæld tilbød Ford en pakke, der omfattede salgsprisen på 57 mio. EUR plus de accessoriske aktiver, der fortsat skulle være statsejede.

(78) Under forhandlingerne vedtog AVAS og Ford en omstrukturering af virksomheden, der også blev fastlagt i købs/salgsaftalen. Ved denne omstrukturering skal Automobile Craiova og Mecatim lægges ind under DWAR. Disse tre virksomheders kerneaktiver (dvs. produktionsaktiverne) skal fortsat ejes af DWAR. De resterende accessoriske aktiver (især fast ejendom) vil blive udskilt i en ny virksomhed (Newco). Den overskydende nettolikviditet, som DWAR har til rådighed, vil ligeledes blive overdraget til Newco. Desuden har AVAS forpligtet sig til at gøre, hvad det kan for at købe de resterende aktiver i den nye DWAR-virksomhed (kerneaktiver) fra minoritetsaktionærerne og sælge dem til Ford.

(79) De argumenter, som Rumænien har fremlagt, har fjernet Kommissionens tvivl vedrørende forhandlingsfasen.

6.1.2. *Selektivitet*

(80) Foranstaltningen er selektiv, fordi den udelukkende favoriserer Automobile Craiova, herunder bilproducenten DWAR.

6.1.3. *Fordrejning af konkurrencevilkårene og påvirkning af samhandelen mellem medlemsstaterne*

(81) Automobile Craiova producerer biler og reservedele, og DWAR producerer biler, dvs. produkter, der i vidt omfang er omfattet af samhandelen i EU. Foranstaltningen truer derfor med at fordreje konkurrencevilkårene og påvirke samhandelen mellem medlemsstaterne.

6.1.4. *Konklusion*

(82) På baggrund af ovenstående konkluderer Kommissionen, at de tilknyttede betingelser indebærer statsstøtte, fordi de medfører et fald i salgsprisen for kapitalandelen på 72,4 % i Automobile Craiova og giver den privatiserede virksomhed en fordel. Denne beslutning vedrører udelukkende AVAS' salg af denne kapitalandel på 72,4 % til Ford og foregriber på ingen måde en fremtidig vurdering af et eventuelt salg af de resterende 27,6 % af aktierne.

([17]) Se f.eks. sag C-119/05, Italien mod Lucchini.

(83) Kommissionen noterer, at virksomheden har opnået en fordel og har modtaget statsstøtte.

6.2. **Vurdering af støttens størrelse**

(84) Statsstøttens størrelse svarer til forskellen mellem virksomhedens markedsværdi (den højest mulige pris, som AVAS kunne have fået for kapitalandelen på 72,4 % i Automobile Craiova, hvis ikke der havde været knyttet betingelser til salget) og den pris, der faktisk er betalt. Denne forskel finansieres af staten.

(85) Det er naturligvis vanskeligt at vurdere, hvilken pris der kunne være opnået ved et åbent og gennemsigtigt udbud uden forskelsbehandling og uden betingelser. Den bedste løsning ville være at annullere resultatet af udbuddet og omorganisere privatiseringen uden at knytte betingelser dertil og dermed sikre, at der ikke ydes nogen form for statsstøtte. Denne løsning blev foreslået de rumænske myndigheder, som dog ikke ville acceptere den.

(86) For at fastlægge det støtteelement, som er ydet til den virksomhed, der er opstået som følge af privatiseringen, må der foretages en vurdering af virksomhedens markedsværdi. Efter drøftelserne med de rumænske myndigheder og Ford og under hensyn til sagens nærmere omstændigheder mener Kommissionen, at det i den foreliggende sag er hensigtsmæssigt at undersøge markedsværdien på grundlag af nettoværdien af den solgte virksomheds aktiver.

(87) Hvis man ser på virksomhedens regnskabsmæssige værdi på udbudstidspunktet på grundlag af balancen pr. 31. marts 2007 (de seneste disponible tal, som potentielle tilbudsgivere kunne lægge til grund for deres tilbud), var den samlede værdi af virksomhedens aktiver, minus den samlede gæld, på – 465 mio. EUR. Denne værdi omfatter ikke fast ejendom, som Ford ikke købte, da det kom til stykket. Som anført ovenfor vedtog de to parter også i forbindelse med købs/salgsaftalen, at der efter salget skulle foretages en omstrukturering af virksomheden. For det første skulle Ford ikke overtage værdifulde accessoriske aktiver, idet disse skulle udskilles og fortsat ejes af AVAS. For det andet skulle AVAS også beholde den overskydende nettolikviditet på 310 mio. RON (ca. 92 mio. EUR) samt virksomhedens tilsvarende gæld (det anslås, at likviditeten vil være tilstrækkelig til afholdelse af forpligtelserne). Endelig var der på balancen for marts 2007 afsat midler til en eventuel betaling af toldskylden (beskrevet i betragtning 25 og 73), som reducerede nettoværdien af virksomhedens aktiver betydeligt. Efter retsafgørelsen blev dette krav ophævet og de afsatte midler frigivet.

(88) Endvidere fremsatte de rumænske myndigheder argumenter for, at der blev foretaget visse ændringer i balancen, for at denne kunne afspejle aktivernes reelle værdi. Der blev især foretaget en tilpasning af værdien af jord og bygninger, maskiner og inventar, andre materielle aktiver og lagre, for at den i højere grad kom til at afspejle deres reelle markedsværdi.

(89) Hvis man tager alle disse faktorer i betragtning, dvs. med fradrag af den overskydende nettolikviditet, og ser bort fra toldskylden og de midler, der var afsat dertil, og derefter foretager ovennævnte justeringer, vil nettoværdien af DWAR's samlede aktiver (100 %) være 115 923 000 EUR, og det betyder, at nettoværdien af en andel på 72,4 % i DWAR er 83 928 000 EUR.

(90) Forskellen mellem aktivernes nettoværdi, som fastlagt ovenfor, og den pris, Ford faktiske betalte (57 mio. EUR), er 26 928 000 EUR. Statsstøtten andrager derfor 26 928 000 EUR.

6.3. **Klassificering af statsforanstaltningen som ulovlig støtte**

(91) I henhold til artikel 1, stk. 1, litra f), i Rådets forordning (EF) nr. 659/1999 defineres »ulovlig støtte« som ny støtte, der er gennemført i strid med EF-traktatens artikel 88, stk. 3.

(92) De rumænske myndigheder anmeldte ikke foranstaltningen, inden de iværksatte den og har dermed overtrådt EF-traktatens artikel 88, stk. 3. Foranstaltningen skal derfor betragtes som ulovlig støtte.

6.4. **Den ulovlige støttes forenelighed med fællesmarkedet**

(93) Da det er blevet påvist, at statsforanstaltningen skal betragtes som støtte i henhold til EF-traktatens artikel 87, stk. 1, skal det fastslås, om den kan betragtes som forenelig med fællesmarkedet.

(94) Undtagelsesbestemmelserne i EF-traktatens artikel 87, stk. 2, kan ikke anvendes i den foreliggende sag, da foranstaltningen ikke kan betragtes som støtte af social karakter og ikke ydes til enkelte forbrugere. Foranstaltningen har heller ikke til formål at råde bod på skader, der er forårsaget af naturkatastrofer eller af andre usædvanlige begivenheder, eller at yde støtte til økonomien i visse af Forbundsrepublikken Tysklands områder, som er påvirket af Tysklands deling.

(95) Undtagelsesbestemmelserne i EF-traktatens artikel 87, stk. 3, litra b) og d), kan heller ikke anvendes. Disse vedrører støtte, der kan fremme virkeliggørelsen af vigtige projekter af fælleseuropæisk interesse eller afhjælpe en alvorlig forstyrrelse i en medlemsstats økonomi, samt støtte til fremme af kulturen og bevarelse af kulturarven.

(96) Tilbage er der således undtagelsesbestemmelserne i EF-traktatens artikel 87, stk. 3, litra a) og c), samt de relevante EF-retningslinjer og -rammebestemmelser.

Rammebestemmelserne for støtte til redning og omstrukturering af virksomheder

(97) Kommissionen er ikke i besiddelse af oplysninger, der viser, at støtten kan betragtes som forenelig med EF-traktaten i henhold til rammebestemmelserne for statsstøtte til redning og omstrukturering af kriseramte virksomheder ([18]).

(98) Ifølge disse rammebestemmelser skal den støttemodtagende virksomhed være kriseramt, dvs. at virksomheden ikke med egne finansielle midler eller med de midler, som virksomheden kan opnå fra ejeren/aktionærer og kreditorer, er i stand til at standse de tab, som uden de offentlige myndigheders indgriben næsten med sikkerhed vil medføre virksomhedens ophør på kort eller mellemlang sigt. I 2006 led DWAR ganske vist tab på 350 mio. EUR og havde en gæld på 88 mio. EUR, men var samtidig i besiddelse af aktiver på 419 mio. EUR (især fast ejendom). Efter privatiseringen og salget til Ford kom DWAR desuden til at tilhøre en større koncern, som højst sandsynligt ville kunne yde den de finansielle midler, den behøvede for at overvinde sine vanskeligheder. Det må derfor konkluderes, at DWAR ikke kan betragtes som en kriseramt virksomhed i henhold til rammebestemmelserne.

(99) Endvidere er omstruktureringsstøtte betinget af, at der forligger en udførlig omstruktureringsplan, som skal strække sig over en så kort periode som muligt, og som inden for en rimelig tidshorisont og på grundlag af realistiske forventninger om de fremtidige betingelser for driften skal genoprette virksomhedens langsigtede rentabilitet. Rumænien har ikke fremlagt en sådan omstruktureringsplan.

([18]) EUT C 244 af 1.10.2004, s. 2.

(100) Desuden skal det sikres, at urimelige konkurrencefordrejninger undgås. Dette sker normalt ved at begrænse de aktiviteter, virksomheden kan udøve på sit marked/sine markeder efter omstruktureringsperiodens udløb (kompenserende modydelser). Hvad Automobile Craiova angår, vil de betingelser, der er knyttet til privatiseringen, sikre en betydelig kapacitetsforøgelse og dermed øgede aktiviteter på det relevante marked.

(101) På trods af de betænkeligheder, Kommissionen gav udtryk for ved indledningen af den formelle undersøgelsesprocedure, har Rumænien ikke påvist, at disse betingelser var opfyldt. Kommissionen konkluderer derfor, at betingelserne i rammebestemmelserne ikke er opfyldt.

Retningslinjerne for statsstøtte med regionalt sigte

(102) Kommissionen noterer, at Automobile Craiova ligger i et område, der er omfattet af EF-traktatens artikel 87, stk. 3, litra a), og er regionalstøtteberettiget. Rumænien har dog ikke fremsat oplysninger, der viser, at betingelserne for tildeling af regionalstøtte er opfyldt, som fastsat i retningslinjerne for statsstøtte med regionalt sigte.

(103) Kommissionen noterer, at betingelserne i forbindelse med privatiseringsaftalen vedrørte de planlagte investeringer og opretholdelsen af beskæftigelsen, hvilket kan sidestilles med regionalstøttemålsætninger. Det skal dog bemærkes, at den lave pris, som Ford opnåede, ikke var betinget af, at den opfyldte betingelserne i retningslinjerne for statsstøtte med regionalt sigte, såsom bevarelse af projektet i området i en bestemt periode, kontrol med de støtteberettigede omkostninger eller reglerne for kumulering af støtte, gennemsigtighed og tilsyn.

(104) Kommissionen bemærker desuden, at Rumænien har anmeldt regionalstøtten særskilt ([19]). Denne støtte vil blive vurderet separat i en ny beslutning.

Andre retningslinjer og rammebestemmelser

(105) Endvidere bemærker Kommissionen, at støtten ikke er forenelig med fællesmarkedet i henhold til andre retningslinjer eller rammebestemmelser. De rumænske myndigheder har heller ikke påberåbt sig sådanne bestemmelser.

([19]) Statsstøttesag nr. 767/07: Stort investeringsprojekt — Rumænien — Ford Craiova.

Konklusion

(106) På baggrund af ovenstående betragtninger konkluderer Kommissionen, at støtten er uforenelig med fællesmarkedet.

7. TILBAGESØGNING AF STØTTE

(107) I negative beslutninger om ulovlig støtte bestemmer Kommissionen, at den pågældende medlemsstat skal træffe alle nødvendige foranstaltninger til at kræve støtten tilbagebetalt fra støttemodtageren, jf. artikel 14, stk. 1, i forordning (EF) nr. 659/1999.

(108) Tilbagesøgningen kan kun vedrøre den støtte, der er uforenelig med fællesmarkedet. Kommissionen har fastslået, at støtten på 26 928 000 EUR er ydet ulovligt. Denne støtte er ikke forenelig med fællesmarkedet i henhold til Fællesskabets statsstøtteregler og skal derfor tilbagebetales.

(109) Kommissionen konkluderer, at støttemodtageren er den privatiserede virksomhed, dvs. de vigtigste produktionsaktiver i Automobile Craiova og DWAR eller ethvert andet selskab, der er indtrådt i deres rettigheder. Kommissionen bemærker, at den privatiserede virksomhed ifølge købs/salgsaftalen udelukkende vil være indehaver af de vigtigste produktionsaktiver, som betingelserne i forbindelse med privatiseringen har begunstiget, og ikke af de accessoriske aktiver.

(110) Som følge af de særlige suspensionsklausuler i købs/salgsaftalen og Kommissionens »påbud om indstilling« af støtten er købs/salgsaftalen mellem AVAS og Ford endnu ikke trådt i kraft. Kommissionen konkluderer på dette grundlag, at støtten ikke er stillet til støttemodtagerens rådighed, og at der derfor ikke skal betales renter deraf.

(111) Kommissionen konstaterer, at Automobile Craiovas og DWAR's overskydende nettolikviditet (og andre accessoriske aktiver) ikke indgår i transaktionen mellem AVAS og Ford, og derfor ikke er overtaget af denne. Ved beregningen af nettoværdien af virksomhedens aktiver med henblik på at fastslå støttens størrelse har Kommissionen ikke taget denne overskydende nettolikviditet i betragtning. Som følge af denne beslutning vil støtten ikke blive tilbagebetalt over denne overskydende nettolikviditet. Kommissionen ønsker derfor at blive holdt orienteret om virksomhedens omstrukturering og især at få forelagt beviser på den overskydende nettolikviditets størrelse på aftaletidspunktet og på det tidspunkt, hvor støtten tilbagebetales, samt oplysning om forskelle, der måtte opstå mellem disse to tidspunkter —

VEDTAGET FØLGENDE BESLUTNING:

Artikel 1

Den statsstøtte på 26 928 000 EUR, som Rumænien har ydet Automobile Craiova som led i privatiseringsprocessen, er uforenelig med fællesmarkedet.

Artikel 2

1. Rumænien træffer alle nødvendige foranstaltninger for at tilbagesøge den i artikel l omhandlede støtte, som er udbetalt ulovligt til støttemodtageren.

2. Den støtte, der skal tilbagebetales, pålægges renter fra det tidspunkt, hvor den blev stillet til støttemodtagerens rådighed, og indtil den er blevet tilbagebetalt.

3. Renten beregnes som rentes rente i henhold til kapitel V i Kommissionens forordning (EF) nr. 794/2004 ([20]).

4. Tilbagebetalingen sker omgående og i overensstemmelse med gældende procedurer i den nationale lovgivning, forudsat at disse giver mulighed for omgående og effektiv gennemførelse af denne beslutning.

Artikel 3

1. Tilbagesøgningen af den i artikel 1 omhandlede støtte sker omgående og effektivt.

2. Rumænien efterkommer denne beslutning senest fire måneder efter meddelelsen deraf.

Artikel 4

1. Rumænien forelægger senest to måneder efter meddelelsen af denne beslutning Kommissionen følgende oplysninger:

a) det samlede beløb, der skal tilbagebetales af støttemodtageren

b) en udførlig beskrivelse af de foranstaltninger, der er truffet eller planlagt med henblik på at efterkomme denne beslutning

c) dokumentation for, at støttemodtageren har fået pålagt at tilbagebetale støtten

d) dokumentation for, at støtten er blevet tilbagebetalt

([20]) EUT L 140 af 30.4.2004, s. 1.

e) dokumentation for, at støtten ikke er tilbagebetalt over de accessoriske aktiver, som skal overdrages til den nyoprettede virksomhed, der ejes af AVAS og minoritetsaktionærerne (især overskydende nettolikviditet og fast ejendom), som fastsat i købs/salgsaftalen

f) en udførlig beskrivelse af gennemførelsen af virksomhedens omstrukturering, som fastlagt i købs/salgsaftalen.

2. Rumænien holder løbende Kommissionen orienteret om de nationale foranstaltninger, der træffes for at efterkomme denne beslutning, indtil den i artikel 1 omhandlede støtte er fuldt tilbagebetalt. På Kommissionens anmodning giver Rumænien omgående oplysninger om de planlagte eller allerede gennemførte foranstaltninger med henblik på at efterkomme denne beslutning. Rumænien giver også udførlige oplysninger om de støttebeløb med renter, der allerede er tilbagebetalt af støttemodtageren.

Artikel 5

Denne beslutning er rettet til Rumænien.

Udfærdiget i Bruxelles, den 27. februar 2008.

På Kommissionens vegne

Neelie KROES

Medlem af Kommissionen

BILAG

Oplysninger om gennemførelsen af Kommissionens beslutning i sag C 46/07 (ex NN 59/07) vedrørende Rumæniens støtte til Automobile Craiova

Oplysninger om støttebeløbet, den støtte, der skal tilbagebetales, og den støtte, som allerede er tilbagebetalt

Støttemodtageren	Modtaget støtte i alt (°)	Den samlede støtte, der skal tilbagebetales (°) (Hovedstol)	Tilbagebetalt støtte i alt (°)	
			Hovedstol	Renter

(°) Angivet i millioner i national valuta.

KOMMISSIONENS BESLUTNING

af 16. april 2008

om Ungarns påtænkte statsstøtte C 29/07 (ex N 310/06) i form af en kortfristet eksportkreditgaranti til SMV med begrænset eksportomsætning

(meddelt under nummer K(2008) 1332)

(Kun den ungarske udgave er autentisk)

(EØS-relevant tekst)

(2008/718/EF)

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 88, stk. 2, første afsnit,

under henvisning til aftalen om Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde, særlig artikel 62, stk. 1, litra a),

efter at have opfordret interesserede parter til at fremsætte eventuelle bemærkninger i overensstemmelse med disse artikler [1] og under henvisning til disse bemærkninger, og

ud fra følgende betragtninger:

1. SAGSFORLØB

(1) Den 17. maj 2006 anmeldte de ungarske myndigheder elektronisk ovennævnte foranstaltning (i det følgende benævnt »foranstaltningen«) i henhold til EF-traktatens artikel 88, stk. 3. Anmeldelsen blev suppleret ved brev af 21. juni 2006, der blev registreret hos Kommissionen den 22. juni 2006.

(2) Ved brev af 1. august 2006, 30. oktober 2006 og 30. april 2007 anmodede Kommissionen om yderligere oplysninger, som Ungarn fremsendte ved brev af henholdsvis 12. september 2006, 21. marts 2007 og 30. maj 2007, der blev registreret hos Kommissionen på de samme datoer.

(3) Ved brev af 18. juli 2007 (i det følgende benævnt »beslutningen om indledning af proceduren«) meddelte Kommissionen Ungarn, at den havde besluttet at indlede proceduren efter EF-traktatens artikel 88, stk. 2, med hensyn til foranstaltningen.

(4) Kommissionens beslutning om at indlede proceduren blev offentliggjort i *Den Europæiske Unions Tidende* [2]. Kommissionen opfordrede interesserede parter til at fremsætte eventuelle bemærkninger til foranstaltningen.

(5) Kommissionen modtog ingen bemærkninger fra interesserede parter. De ungarske myndigheder fremsendte deres kommentarer ved brev af 21. september 2007.

2. BESKRIVELSE AF FORANSTALTNINGEN

2.1. Formål

(6) Det er formålet med foranstaltningen at yde kortfristede eksportkreditgarantier til finansiering af eksportforretninger, der gennemføres af SMV [3] med en årlig eksportomsætning på højst 2 mio. EUR (i det følgende benævnt »SMV med begrænset eksportomsætning«). Ungarn ønsker at gennemføre foranstaltningen i henhold til punkt 2.5 i »meddelelse fra Kommissionen til medlemsstaterne i henhold til EF-traktatens artikel 93, stk. 1, med henblik på anvendelse af traktatens artikel 92 og 93 på kortfristet eksportkreditforsikring« [4] (i det følgende benævnt »meddelelsen om kortfristet eksportkreditforsikring« eller blot »meddelelsen«).

2.2. Betingelser for garantien

(7) Garantien for tilbagebetaling af et lån til finansiering af eksportforretninger kan ydes:

a) til små og mellemstore ungarske eksportvirksomheder med begrænset eksportomsætning for at forbedre deres muligheder for at optage lån i forretningsbanker. I så fald kan risiciene være knyttet direkte til sælger (dvs. den eksporterende SMV) og indirekte til køber

b) til udenlandske købere, som aftager varer og tjenester fra ungarske SMV med begrænset eksportomsætning, for at forbedre købernes muligheder for at optage lån i forretningsbanker. I så fald er risiciene knyttet direkte til køber. Der er ingen begrænsninger med hensyn til købers hjemland, dvs. at køber kan være etableret i et af de lande, som er opført i bilaget til meddelelsen, eller i andre lande. Der er heller ingen begrænsninger med hensyn til den udenlandske købers størrelse (dvs. at der kan være tale om en stor virksomhed).

[1] EUT C 234 af 6.10.2007, s. 18.
[2] Idem.
[3] Som defineret i den ungarske lov XXXIV af 2004. Denne definition af SMV er i overensstemmelse med de relevante kriterier i Kommissionens henstilling af 6.5.2003 om definitionen af mikrovirksomheder, små og mellemstore virksomheder (EUT L 124 af 20.5.2003, s. 36).
[4] EFT C 281 af 17.9.1997.

(8) De ungarske myndigheder fremfører, at garantien i begge tilfælde skal finansiere en eksportforretning. Garantien ydes for en periode på højst to år.

(9) Garantibeløbet må ikke overstige 70 % af eksportkontraktens værdi (minus et forskud på mindst 15 %) eller 70 % af det underliggende lån.

(10) Garantien kan ikke ydes til SMV med begrænset eksportomsætning, hvis de er under konkursbehandling, trådt i likvidation eller gået i betalingsstandsning. Der foreligger ingen oplysninger om, hvorvidt der findes sådanne begrænsninger for garantier til udenlandske købere.

Risikovurdering

(11) Ved garantier, der omfatter indenlandske risici (dvs. garantier til små og mellemstore eksportvirksomheder), afhænger garantipræmien af eksportvirksomhedens kreditværdighed og fastsættes på grundlag af et kreditvurderingssystem, som er opdelt i fem kategorier og bygger på såvel objektive kriterier som en subjektiv vurdering, der gennemføres i overensstemmelse med forretningsbankernes praksis.

(12) Ved garantier, der omfatter udenlandske risici (dvs. garanti til den udenlandske køber), opdeles køberne i risikokategorier på grundlag af det land, hvor de er etableret.

Garantipræmie

(13) Ifølge de ungarske myndigheder vil garantipræmien andrage mellem 0,5 % og 2,0 % om året.

(14) Derudover betales også et administrationsgebyr (engangsbeløb) på 0,1 % af det garanterede beløb.

(15) De ungarske myndigheder fremfører, at præmieindtægterne skal dække driftsomkostningerne ved ordningen og udbetaling i henhold til garantien. Præmierne tages op til vurdering hvert kvartal.

(16) De ungarske myndigheder har også meddelt, at der ikke findes garantidækning for den pågældende type risici på det ungarske marked. Som dokumentation fremlagde Ungarn erklæringer fra to ungarske forretningsbanker, der opererer på internationalt plan, om, at det ikke forvrider forretningsbankernes markedsaktiviteter at yde garanti til finansiering af eksportforretninger, der gennemføres af SMV med begrænset eksportomsætning, men at det gør dem mere risikovillige. Desuden fremlagde Ungarn erklæringer fra to store internationale eksportkreditforsikringsselskaber og et nationalt kreditforsikringsselskab om, at foranstaltningen opfyldte et behov på markedet, og at de ikke opererede på dette markedssegment.

2.3. **Det organ, der gennemfører foranstaltningen**

(17) Garantien ydes af den ungarske eksport-importbank (i det følgende benævnt »Eximbank«), som er et fuldstændig statsejet eksportkreditinstitut.

(18) Eximbank er omfattet af en statsgaranti, der dækker enhver forpligtelse, som anvendelsen af foranstaltningen måtte medføre.

2.4. **Retsgrundlag**

(19) Foranstaltningen er baseret på artikel 6, stk. 1, litra b), i lov XLII af 1994 om den ungarske eksport-importbank (Magyar Export-Import Bank Részvénytársaságról) og det ungarske kreditforsikringsinstitut (Magyar Exporthitel Biztosító Részvénytársaságról) samt på artikel 1, stk. 2, og artikel 11/A(13) i regeringsdekret 85/1998 (V.6.).

2.5. **Budget**

(20) De garantier, som Eximbank skal yde i den toårsperiode, foranstaltningen skal gælde, andrager i alt 15 mia. HUF (60 mio. EUR).

2.6. **Varighed**

(21) Foranstaltningen skal gælde i to år efter, at Kommissionen har godkendt den.

2.7. **Begrundelse for indledning af den formelle undersøgelsesprocedure**

(22) I beslutningen om indledning af proceduren anførte Kommissionen, at foranstaltningen gav anledning til betænkeligheder, fordi Eximbanks eksportgaranti og den eksportkreditforsikring, der er omfattet af meddelelsen, tilsyneladende adskilte sig fra hinanden på en række punkter:

a) De dækker forskellige risikotyper. Mens eksportkreditforsikring altid dækker køberrisici (dvs. risikoen for at køberen ikke betaler leverandøren), dækker Eximbanks garanti til små og mellemstore eksportvirksomheder med begrænset eksportomsætning risikoen for, at eksportøren ikke tilbagebetaler et lån, hvilket i praksis indebærer, at der til eksportforretninger, som gennemføres af SMV med begrænset eksportomsætning, ydes støtte, som ikke udelukkende er forbundet med køberrisici. Eximbanks garanti kan også ydes til køberen (herunder store virksomheder) til dækning af køberrisici. Disse risici omfatter dog køberens misligholdelse af et kommercielt lån, mens eksportkreditforsikring dækker risikoen for, at den udenlandske køber ikke betaler for de indkøbte varer og tjenester. Det følger heraf, at garantien til den udenlandske køber giver denne større mulighed for at optage lån på gunstigere vilkår, mens eksportkreditforsikring ikke har en sådan virkning.

b) I Ungarn er de pågældende to aktiviteters retsgrundlag veldefinerede og forskellige: en garanti er en finansiel tjeneste, der udelukkende kan ydes af finansieringsinstitutter, mens forsikringsvirksomhed kun kan udøves af et forsikringsselskab, der er omfattet af forsikringsloven. Dette kan måske være en forklaring på eksportkreditforsikringsselskabernes erklæringer om, at de ikke opererer inden for det markedssegment, der vedrører eksportkreditgarantier (for det kan de faktisk ikke i henhold til loven). De to ungarske bankers erklæringer er også tvetydige, fordi Eximbanks garanti vil formindske de risici, de ellers skal bære, og det ser således ud til, at de kan drage fordel af en sådan foranstaltning.

(23) Hvis meddelelsen ikke finder anvendelse, vil foranstaltningen kunne indebære statsstøtte til eksport (både i og uden for Fællesskabet), hvilket er uforeneligt med fællesmarkedet. Kommission har altid modsat sig eksportstøtte i samhandelen mellem medlemsstaterne, og støtte til eksport uden for Fællesskabet kan også påvirke konkurrencen inden for Fællesskabet.

(24) Selv om eksportkreditforsikring og Eximbanks garanti kunne sidestilles, og meddelelsen kunne anvendes, ville der stadig gøre sig en række problemer gældende. Siden Kommissionen den 22. januar 2007 godkendte foranstaltning N 488/06 — »Eksportkreditforsikring til SMV med begrænset eksportomsætning« for en periode på to år, har MEHIB (det andet statsejede eksportkreditinstitut i Ungarn) allerede ydet kortfristet eksportkreditforsikring for de risici, SMV med begrænset eksportomsætning er udsat for, og derfor findes denne type dækning allerede på markedet. Hvis man tillader to statsstøttede eksportkreditinstitutter at levere tjenester og etablere et kundegrundlag inden for dette markedssegment, kan det desuden gøre det vanskeligt for andre virksomheder at komme ind på markedet.

3. UNGARNS BEMÆRKNINGER

(25) Kommissionen modtog ingen bemærkninger til sin beslutning om indledning af proceduren fra andre interesserede parter. Bemærkningerne fra de ungarske myndigheder kan kort sammenfattes således:

a) Ungarn er enig i, at forsikring altid dækker køberrisici, mens Eximbanks garanti til små og mellemstore eksportvirksomheder med begrænset eksportomsætning dækker risikoen for, at eksportøren ikke tilbagebetaler et lån. Ungarn mener dog, at der selv i sidstnævnte tilfælde hovedsagelig er tale om køberrisici, da tilbagebetalingen af de lån, små og mellemstore eksportvirksomheder optager, hovedsagelig afhænger af, om køberen betaler for de indkøbte varer.

b) Ungarn er enig i, at de risici, der dækkes af eksportkreditforsikring, afviger fra de risici, som dækkes af Eximbanks garanti til den udenlandske køber. Desuden henviser Ungarn til forretningsbankernes praksis, der består i, at garantier bedømmes mere fordelagtigt end forsikring som sikkerhed for lån, idet forsikringsselskaberne ofte afslår at betale med den begrundelse, at der er tale om en kommerciel uoverensstemmelse.

c) De ungarske myndigheder påpeger, at de fremsendte de erklæringer fra forsikringsselskaberne, som Kommissionen allerede havde godkendt i forbindelse med foranstaltning N 488/2006. Ungarn er endvidere enig i, at Eximbanks garanti vil formindske de risici, forretningsbankerne ellers skulle bære, og at forretningsbankerne derfor afgav erklæringer som interesserede parter.

d) Ungarn oplyser, at ordningen ikke vil blive anvendt parallelt med den eksisterende eksportkreditforsikringsordning N 488/06 i forbindelse med samme eksportforretning. Ungarn understreger også, at et enkelt eksportkreditinstitut ikke kan yde dækning til alle SMV med begrænset eksportomsætning, og at der i så fald kan ske en skadelig udvælgelse mellem dem. Ungarn hævder også, at Eximbanks garantiordning vil gøre det muligt for forretningsbankerne at opnå erfaringer med hensyn til de involverede risici og at opbygge et kommercielt marked for eksportkreditgarantier over en periode på to-tre år.

e) Ungarn fremfører, at reglerne for mellem- og langfristede eksportkreditter [1] også gælder for eksportkreditforsikring, garantier og refinansiering. Det er derfor ikke rimeligt at fortolke meddelelsen om reglerne for kortfristet eksportkreditforsikring således, at den kun omfatter forsikring og ikke andre kortfristede forretninger, fordi dette vil medføre forskelsbehandling af institutter, der yder eksportkreditgarantier.

4. VURDERING AF FORANSTALTNINGEN

(26) Anmeldelsen vedrører kun en del af Eximbanks offentlige virksomhed, nemlig garantiordningen for eksportkontrakter. Vurderingen af denne garantiordning foregriber derfor ikke Kommissionens eventuelle vurdering af forholdet mellem staten og Eximbank generelt eller af andre af Eximbanks produkter.

4.1. Anvendelse af meddelelsen om kortfristet eksportkreditforsikring

(27) De ungarske myndigheders argumenter (sammenfattet i betragtning 25 ovenfor) fjerner ikke de betænkeligheder, som Kommissionen oprindelig gav udtryk for:

a) I beslutningen om indledning af proceduren anførte Kommissionen, at Eximbanks garantier til små og mellemstore eksportvirksomheder med begrænset eksportomsætning, ikke udelukkende dækker køberrisici i modsætning til, hvad der er tilfældet med eksportkreditforsikring. Denne forskel bekræftes tilsyneladende af de ungarske myndigheder, idet de fremfører, at risikoen for, at små og mellemstore eksportvirksomheder ikke tilbagebetaler et lån, ikke udelukkende, men hovedsagelig afhænger af køberen.

b) I beslutningen om indledning af proceduren anførte Kommissionen også, at de risici, der dækkes af Eximbanks garanti til den udenlandske køber, og de risici, der dækkes af eksportkreditforsikring, adskiller sig fra hinanden. Dette modbevises ikke af Ungarns argumenter.

c) I beslutningen om indledning af proceduren blev det fastslået, at de kommercielle forsikringsselskabers erklæringer om, at de ikke opererer inden for dette specifikke segment af garantimarkedet, er irrelevante, da det er fastsat ved lov, at de ikke må yde garantier. I sag N 488/06 var de samme erklæringer relevante, fordi der i dette tilfælde var tale om kortfristet eksportkreditforsikring.

d) Kommissionen fremførte i beslutningen om indledning af proceduren, at en yderligere foranstaltning kunne give små og mellemstore ungarske eksportvirksomheder med begrænset eksportomsætning flere fordele, selv om de to instrumenter (garanti og forsikring) ikke blev anvendt i forbindelse med samme eksportforretning. Dette bliver tilsyneladende bekræftet af de ungarske myndigheder, som har oplyst, at forretningsbankerne generelt er mere villige til at acceptere en garanti som sikkerhed for et lån, hvilket betyder, at mulighederne for at opnå sådanne garantier giver SMV yderligere fordele.

e) De regler for mellem- og langfristede eksportkreditter, som Ungarn henviser til, bygger på traktatens bestemmelser om handel med tredjelande (traktatens artikel 132). Som fastslået af EF-Domstolen, kan de derfor ikke udelukke anvendelsen af EF-traktatens statsstøtteregler. [2] Desuden har meddelelsen om kortfristet eksportkreditforsikring det erklærede mål at fjerne statsstøttebetinget fordrejning af konkurrencen inden for sektoren for eksportkreditforsikring, hvor der er konkurrence mellem offentlige og private eksportkreditforsikringsselskaber, dvs. at meddelelsen kun omhandler og finder anvendelse på forsikring.

(28) De ungarske myndigheders bemærkninger bekræfter den fortolkning, der er anlagt i beslutningen om indledning af proceduren, nemlig at Eximbanks garanti på vigtige punkter adskiller sig fra eksportkreditforsikring. Foranstaltningen kan derfor ikke vurderes på grundlag af meddelelsen om kortfristet eksportkreditforsikring.

4.2. Spørgsmålet om statsstøtte

(29) Da foranstaltningen ikke kan vurderes på grundlag af meddelelsen om kortfristet eksportkreditforsikring, skal det fastslås, om den kan betragtes som statsstøtte i henhold til EF-traktatens artikel 87, stk. 1 [3].

[1] Rådets direktiv 98/29/EC af 7.5.1998 om harmonisering af de væsentligste bestemmelser vedrørende eksportkreditforsikringsdækning af mellem- og langfristede forretninger.

[2] Sag C-142/87, Belgien mod Kommissionen (Tubemeuse), Sml. 1990 I, s. 959, præmis 32.

[3] Kommissionen bemærker, at ordningen heller ikke falder ind under »garantimeddelelsen« (EFT C 71 af 11.3.2000). Garantimeddelelsen finder ikke anvendelse på eksportkreditgarantier, jf. punkt 1.2. Da foranstaltningen omfatter garanti for, at lån, der optages til finansiering af en eksportforretning, ikke tilbagebetales, mener Kommissionen ikke, at garantimeddelelsen kan anvendes.

(30) For at en foranstaltning kan falde ind under EF-traktatens artikel 87, stk. 1, skal den opfylde følgende fire kriterier:

— den skal indebære brug af statsmidler

— den skal give støttemodtageren en selektiv fordel

— den skal påvirke samhandelen mellem medlemsstaterne

— den skal true med at fordreje konkurrencen.

Brug af statsmidler

(31) Foranstaltningen må tilskrives staten, da den gennemføres af et statsejet eksportkreditinstitut, der er oprettet med statsmidler, gennemfører transaktioner i henhold til retsforskrifterne, og er omfattet af en statslig modgaranti for de pågældende risikotyper.

Økonomisk fordel

(32) Garantipræmien fastsættes på grundlag af et risikovurderingssystem, hvilket normalt indebærer et højere præmie for kunder, der frembyder større risici. Det skal i denne forbindelse bemærkes, at risikovurderingssystemet tager hensyn til en lang række faktorer i forbindelse med indenlandske risici, men kun anvender et kriterium, når der er tale om udenlandske risici (nemlig købers hjemland).

(33) De ungarske myndigheder hævder, at de præmier, der skal opkræves, er i overensstemmelse med den markedspræmie, som opkræves af internationale kommercielle forsikringsselskaber eller garanter for den pågældende type risici. Ungarn har dog ikke påvist, (f.eks. på grundlag af uafhængige oplysninger eller en uafhængig undersøgelse), at de præmier, der fastsættes ved risikovurderingen, faktisk er tilpasset efter markedsniveauet.

(34) Det skal vurderes som et positivt aspekt, at garantipræmierne dækker driftsomkostningerne ved ordningen og udbetaling i henhold til garantien. Ungarn har dog ikke dokumenteret dette.

(35) Desuden fremfører de ungarske myndigheder, at der ikke findes nogen garantidækning for den pågældende risikotype på det ungarske marked. Foranstaltningen medfører derfor også en økonomisk fordel ved, at den giver garantidækning, som ellers ikke ville findes på markedet.

(36) De ungarske myndigheder har ikke fremsat bemærkninger til disse aspekter. Kommissionen mener derfor, at foranstaltningen giver støttemodtagerne en økonomisk fordel.

Selektivitet

(37) Foranstaltningen er selektiv, fordi den kun vedrører eksportforretninger, der gennemføres af SMV med begrænset eksportomsætning, og fordi den årlige finanslov fastsætter en samlet grænse for det beløb, Eximbank må garantere, og som staten stiller modgaranti for.

Påvirkning af konkurrencen og samhandelen

(38) Foranstaltningen vil kunne påvirke konkurrencevilkårene og samhandelen mellem medlemsstaterne, da den er direkte knyttet til eksportforretninger, der gennemføres af SMV med begrænset eksportomsætning. Eksporten inden for Fællesskabet er heller ikke udelukket.

(39) Foranstaltningen skal derfor betragtes som statsstøtte i henhold til EF-traktatens artikel 87, stk. 1.

4.3. **Foranstaltningens forenelighed med fællesmarkedet**

(40) Statsstøtte kan erklæres forenelig med fællesmarkedet, hvis den kan være omfattet af en af EF-traktatens undtagelsesbestemmelser. Artikel 87, stk. 2, omhandler støtte, som automatisk er undtaget fra det generelle forbud mod statsstøtte, men det er indlysende, at ingen af disse undtagelser kan anvendes i den foreliggende sag.

(41) Artikel 87, stk. 3, omhandler fire tilfælde, hvor statsstøtte kan betragtes som forenelig med fællesmarkedet. Artikel 87, stk. 3, litra a), vedrører støtte til fremme af den økonomiske udvikling i ugunstigt stillede områder. Det skal i denne forbindelse bemærkes, at garantibetingelserne i den foreliggende sag ikke er differentieret efter, hvor tilbagestående den region er, hvor de små og mellemstore eksportvirksomheder opererer. Desuden omfatter ordningen hele det ungarske territorium, mens det i henhold til det gældende regionalstøttekort for Ungarn for 2007-2013 [1] kun er en del af Ungarn, der er støtteberettiget efter artikel 87, stk. 3, litra a). Foranstaltningen opfylder heller ikke andre betingelser i retningslinjerne for statsstøtte med regionalt sigte for 2007-2013 [2]. Denne undtagelsesbestemmelse kan derfor ikke anvendes i det foreliggende tilfælde.

[1] N 487/06 — Kommissionens brev af 13.9.2006, (EUT C 256 af 24.10.2006, s. 7).
[2] EUT C 54 af 4.3.2006, s. 13.

(42) Efter artikel 87, stk. 3, litra b), kan støtte, der kan fremme virkeliggørelsen af vigtige projekter af fælleseuropæisk interesse eller afhjælpe en alvorlig forstyrrelse i en medlemsstats økonomi, betragtes som forenelig med fællesmarkedet. Denne bestemmelse kan ikke anvendes i den foreliggende sag. Det samme gælder artikel 87, stk. 3, litra d), der vedrører støtte til fremme af kulturen og bevarelse af kulturarven.

(43) I artikel 87, stk. 3, litra c), er det fastsat, at støtte til fremme af udviklingen af visse erhvervsgrene eller økonomiske regioner kan betragtes som forenelig med fællesmarkedet, når den ikke ændrer samhandelsvilkårene på en måde, der strider mod den fælles interesse. Kommissionen har i en række retningslinjer og meddelelser redegjort for, hvordan den agter at anvende denne artikel. Da ingen af dem kan anvendes i den foreliggende sag, skal eventuel statsstøtte i forbindelse med foranstaltningen vurderes direkte på grundlag af traktatens artikel 87, stk. 3, litra c).

(44) I denne forbindelse skal det bemærkes, at der i forvejen eksisterer en eksportforsikringsordning til fordel for eksportforretninger, som gennemføres af SMV med begrænset eksportomsætning, og at den er blevet godkendt af Kommissionen ([1]) i henhold til meddelelsen om kortfristet eksportkreditforsikring. Kommissionen mener ikke, at Ungarn har påvist, at der var behov for endnu et instrument til fordel for eksportforretninger, som gennemføres af SMV med begrænset eksportomsætning.

(45) Desuden skal Kommissionen erindre om, at den principielt modsætter sig eksportstøtte i samhandelen mellem medlemsstaterne, da eksportstøtte direkte påvirker konkurrencen på markedet mellem konkurrerende potentielle leverandører af varer og tjenester. Da eksportstøtte er uløseligt forbundet med den underliggende handelstransaktion, vil den mærkbart kunne påvirke samhandelsvilkårene på en måde, der strider mod den fælles interesse. Kommissionen har klart angivet i sine tidligere beslutninger ([2]), at garantier, der tilbydes til en pris, som er lavere end markedsprisen, i forbindelse med eksportkontrakter inden for Fællesskabet, skal betragtes som eksportstøtte, der er uforenelig med fællesmarkedet. Desuden kan medlemsstaternes støtte til deres eksport til tredjelande også påvirke konkurrencen inden for Fællesskabet.

5. KONKLUSION

(46) Af ovenstående årsager konkluderer Kommissionen, at foranstaltningen indebærer statsstøtte som omhandlet i EF-traktatens artikel 87, stk. 1. Da foranstaltningen ikke fremmer udviklingen af visse erhvervsgrene eller økonomiske regioner uden at ændre samhandelsvilkårene på en måde, der strider mod den fælles interesse, kan den ikke begrundes i henhold til EF-traktatens artikel 87, stk. 3, litra c), og er derfor ikke forenelig med fællesmarkedet. Eftersom foranstaltningen ikke er gennemført, er det ikke nødvendigt at tilbagesøge statsstøtten —

VEDTAGET FØLGENDE BESLUTNING:

Artikel 1

Ungarns påtænkte statsstøtte i form af en kortfristet eksportkreditgaranti til SME med begrænset eksportomsætning er uforenelig med fællesmarkedet.

Støtten kan derfor ikke ydes.

Artikel 2

Ungarn underretter senest to måneder efter meddelelsen af denne beslutning Kommissionen om, hvilke foranstaltninger der er truffet for at efterkomme beslutningen.

Artikel 3

Denne beslutning er rettet til Republikken Ungarn.

Udfærdiget i Bruxelles, den 16. april 2008.

På Kommissionens vegne

Neelie KROES

Medlem af Kommissionen

([1]) Statsstøttesag N 488/06.

([2]) Kommissionens beslutning af 17.5.1982 om rentetilskud i forbindelse med eksportkreditter ved eksport fra Frankrig til Grækenland efter dette lands tiltrædelse af Det Europæiske Økonomiske Fællesskab (EFT L 159 af 10.6.1982, s. 44). Kommissionens beslutning af 27.6.1984 om den franske regerings planer om at yde franske eksportører en særlig valutakurssikring i forbindelse med licitationen over opførelsen af et kraftværk i Grækenland (EFT L 230 af 28.8.1984, s. 25).

KOMMISSIONENS BESLUTNING

af 30. april 2008

om Østrigs statsstøtte C 56/06 (ex NN 77/06) til privatiseringen af Bank Burgenland

(meddelt under nummer K(2008) 1625)

(Kun den tyske udgave er autentisk)

(EØS-relevant tekst)

(2008/719/EF)

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 88, stk. 2, første afsnit,

under henvisning til aftalen om Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde, særlig artikel 62, stk. 1, litra a),

efter i overensstemmelse med ovennævnte bestemmelser at have opfordret interesserede parter til at fremsætte deres bemærkninger [1] og under hensyn til de indkomne bemærkninger, og

ud fra følgende betragtninger:

I. SAGSFORLØB

(1) Den 4. april 2006 modtog Kommissionen en klage fra et ukrainsk/østrigsk investeringskonsortium (konsortiet), der hævdede, at Østrig havde handlet i strid med statsstøttereglerne ved privatiseringen af HYPO Bank Burgenland AG (BB) [2]. Klagen var især rettet mod udbudsproceduren, der hævdedes at have været unfair, uigennemsigtig og diskriminerende over for klageren og ikke havde resulteret i, at BB var blevet afhændet til den højstbydende (dvs. klageren), men derimod til det østrigske forsikringsselskab Grazer Wechselseitige Versicherung AG sammen med GW Beteiligungserwerbs- und -verwaltungs-G.m.b.H. (GRAWE).

(2) Den første begæring om oplysninger blev fremsendt til Østrig den 12. april 2006. Den 25. april 2006 anmodede Østrig om en forlængelse af svarfristen, hvilket delvis blev givet ved brev af 28. april 2006. Østrig svarede ved breve af hhv. 15. maj og 1. juni 2006. Den 27. juni 2006 fandt der et møde sted med de østrigske myndigheder. Den 17. juli 2006 blev der fremsendt en ny begæring om oplysninger, og det fuldstændige svar herpå indgik den 18. september 2006.

(3) I mellemtiden havde konsortiet fremsendt yderligere oplysninger til Kommissionen ved brev og e-mail af hhv. 21. april 2006 og 2. juni 2006.

(4) Ved brev af 21. december 2006 meddelte Kommissionen Østrig, at den havde besluttet at indlede proceduren efter EF-traktatens artikel 88, stk. 2, over for de omhandlede foranstaltninger.

(5) Kommissionens beslutning om at indlede formel undersøgelsesprocedure (åbningsbeslutningen) blev offentliggjort i *Det Europæiske Unions Tidende* [3]. Kommissionen opfordrede alle interesserede til at fremsætte deres bemærkninger til foranstaltningen.

(6) Kommissionen modtog bemærkninger fra en række tredjeparter. En ungarsk part fremsendte oplysninger såvel før som efter udløbet af den i meddelelsen fastsatte frist (uden angivelse af nogen begrundelse). Bemærkninger fremsendt inden fristens udløb blev modtaget den 22., 26. og 27. februar 2007 samt den 9. marts 2007. Denne part fremsendte også flere oplysninger den 19. og 28. marts 2007, efter fristens udløb.

(7) Også GRAWE, der vandt udbuddet og er den potentielle støttemodtager, fremsendte bemærkninger, som Kommissionen modtog den 9. marts 2007 sammen med en anmodning om en forlængelse af fristen. Anmodningen blev efterkommet. Den 19. april 2007 fremsendte GRAWE yderligere oplysninger, og de fuldstændige bemærkninger med bilag indgik i Kommissionen den 26. april 2007. I tilslutning til et møde med Kommissionen den 8. januar 2008 modtog Kommissionen den 5. februar 2008 igen flere oplysninger fra GRAWE.

(8) Østrig fremsendte sine egne bemærkninger den 1. marts 2007, efter at den formelle undersøgelsesprocedure var blevet indledt og efter at have fået fristen forlænget.

[1] EUT C 28 af 8.2.2007, s. 8.
[2] En nærmere beskrivelse følger nedenfor.
[3] Se fodnote 1.

(9) Alle bemærkninger, der blev modtaget inden udløbet af den ordinære frist (fra ungarsk side) og efter en forlængelse af fristen (GRAWE), blev videresendt til Østrig, som reagerede på dem ved brev af 5. juni 2007. Den 8. februar 2008, altså senere i procedureforløbet, videresendte Kommissionen alle de yderligere bemærkninger, der var indkommet fra GRAWE og fra den ungarske part efter fristens udløb, til Østrig.

(10) Der blev afholdt flere møder med repræsentanter for Østrig, GRAWE og de ukrainske myndigheder. Det seneste møde med Østrig fandt sted den 1. april 2008. Den 14. december 2007, 23. januar, 25. februar, 5. marts og 9. april 2008 fremsendte Østrig supplerende bemærkninger via mail.

(11) Den 22. marts 2007 underrettede klageren, der endnu ikke havde fremsat sine bemærkninger til beslutningen om indledning af formel undersøgelsesprocedure, Kommissionen om den seneste udvikling i den retssag, klageren havde anlagt i Østrig (afgørelse fra Oberlandesgericht Wien af 5. februar 2007 og kendelse om foreløbige forholdsregler fra den østrigske højesteret). Klageren havde anlagt flere sager ved østrigske domstole, men hidtil tabt dem alle.

II. BESKRIVELSE AF FORANSTALTNINGEN

1. Konsortiet (klageren)

(12) Klageren er et østrigsk-ukrainsk konsortium, som på det tidspunkt, da BB blev afhændet, bestod af to ukrainske aktieselskaber, »Ukrpodshipnik« og »Ilyich«, og to østrigske selskaber SLAV AG og SLAV Finanzbeteiligung GmbH — sidstnævnte var oprettet specielt med henblik på overtagelse af BB. Ukrpodshipnik og Ilyich er store ukrainske erhvervskoncerner med tæt ved 100 000 medarbejdere og en årsomsætning på godt 4 mia. USD. De er bl.a. aktive inden for stålproduktion, skibsbygning, pipelinekonstruktion, metalbearbejdning og kraftværker. Desuden opererer Ukrpodshipnik via »Commercial Bank ACTIVE BANK Ltd« (Active Bank), som siden 2002 har haft en uindskrænket banktilladelse i Ukraine, også på finansmarkederne. SLAV AG var et datterselskab af Ukrpodshipnik og blev oprettet i 1992 i Wien som et handelsselskab. Virksomhedens aktier er noteret på børsen i Wien. Den reorganisering, der fandt sted i konsortiet efter afhændelsen af BB og resulterede i, at de ukrainske virksomheder nu ejes af SLAV AG, er uden relevans for behandlingen af denne statsstøttesag.

(13) I sit forsøg på at overtage BB forfulgte konsortiet to overordnede strategiske mål. For det første ønskede konsortiet, der allerede var aktivt i finanssektoren i Ukraine, at udvide sine aktiviteter på dette marked. For det andet ønskede konsortiet, der sælger en stor del af sine produkter over hele verden, gennem overtagelsen af BB at skaffe sig adgang til de internationale finansmarkeder for at lette sin internationale ekspansion. Konsortiets forretningsplan for BB afspejlede disse strategiske mål og ville derfor have ændret BB's hidtidige regionalt orienterede koncept.

(14) Hverken de oplysninger, Kommissionen er i besiddelse af, eller de bemærkninger, der indkom efter indledningen af denne procedure, indeholdt noget, der kunne sætte spørgsmålstegn ved konsortiets soliditet. Under undersøgelsen fremkom der ingen oplysninger, der kunne tyde på, at konsortiet ikke var en seriøs virksomhed. Først på et meget sent stadium i sagsbehandlingen henledte de østrigske myndigheder Kommissionen på et tysk tilfælde, hvor det tyske finanstilsyn, Bundesanstalt für Finanzdienstleistungsaufsicht (BaFin), havde nedlagt forbud mod en ikke navngiven ukrainsk koncerns planlagte overtagelse af kapitalandele i en tysk bank på grund af uklarhed om pengenes oprindelse — en afgørelse, der blev stadfæstet af en tysk forvaltningsret [4].

2. GRAWE (støttemodtageren)

(15) GRAWE, som BB blev afhændet til, består af Grazer Wechselseitige Versicherung AG og GW Beteiligungserwerbs- und -verwaltungs-G.m.b.H. GRAWE er en stor, etableret østrigsk finanskoncern. Koncernen er aktiv i forsikringssektoren, finanssektoren og ejendomssektoren i Østrig og opererer via datterselskaber i Slovenien, Kroatien, Beograd, Sarajevo, Banja Luka, Ungarn, Bulgarien, Rumænien, Ukraine, Republikken Moldova og Podgorica desuden i et stort antal centraleuropæiske lande. Disse selskabers direktioner er beliggende i de pågældende landes hovedstæder. Grazer Wechselseitige Versicherung AG udbyder ikke alene et fuldt spektrum af forsikringer, men også andre finansielle tjenesteydelser og leasing. Koncernens hovedkvarter ligger i Graz, og den har desuden kontorer i hovedstæderne i alle de lande, hvori den er aktiv. I 2006 havde koncernen præmieindtægter på godt 660 mio. EUR af sine i alt ca. 3,3 mio. forsikringskontrakter.

[4] Se den af Østrig fremlagte pressemeddelelse nr. 7/2008 fra Verwaltungsgericht Frankfurt am Main af 22.2.2008 (www.vg-frankfurt.justiz.hessen.de).

(16) Grazer Wechselseitige Versicherung AG havde i 2006 direkte kapitalinteresser i to virksomheder i bank- og investeringssektoren. Selskabet ejede 43,43 % af kapitalen i HYPO Group Alpe Adria, som er en finanskoncern med forretningssteder i Østrig, Bosnien-Hercegovina, Bulgarien, Kroatien, Tyskland, Ungarn, Italien, Liechtenstein, Den Tidligere Jugoslaviske Republik Makedonien, Montenegro, Serbien, Slovenien og Ukraine. Hypo Group Alpe Adria har over 6 500 medarbejdere, godt 1,1 mio. kunder og i 2006 en aktivsum på 30 mia. EUR. I 1989 overtog GRAWE den uafhængige bank, Capital Bank, som i de seneste år havde specialiseret sig inden for private banking og investment banking og forvalter godt 70 investeringsfonde.

(17) GRAWE's forretningsplan for BB omfattede hverken nogen ændring af BB's forretningsmodel eller nogen indlemning af BB i koncernens bankdivision.

(18) I 2007 afhændede GRAWE godt 15 % af sine interesser i HYPO Group Alpe Adria med en betragtelig gevinst. Med det skattemæssige underskud på […] (*) mio. EUR ([5]) i BB opnåede GRAWE skattebesparelser ([6]), som koncernen kunne modregne i den købspris på […] mio. EUR ([7]), den betalte for BB.

3. **Hypo Bank Burgenland AG (BB)**

(19) Indtil afhændelsen var Hypo Bank Burgenland AG et aktieselskab underlagt østrigsk lov med sæde i Eisenstadt, Østrig. Før BB's salg til den østrigske forsikringskoncern GRAWE — den her omhandlede støtteforanstaltning — og siden generalforsamlingen i marts 2005 var hele BB's egenkapital ejet af delstaten Burgenland ([8]). BB-koncernen havde i 2005 en balancesum på ca. 3,3 mia. EUR og var ikke aktiv uden for regionen.

(20) Før afhændelsen havde BB en uindskrænket banktilladelse og var aktiv i den østrigske delstat Burgenland (delstaten Burgenland) samt i Vestungarn, hvor BB havde et helejet datterselskab, Sopron Bank RT. BB var stiftet som en delstatsrealkreditbank med den opgave at lette pengeomløb og långivning i delstaten Burgenland. BB's hovedaktiviteter bestod oprindeligt i at yde realkreditlån, udstede pantebreve og kommunalobligationer. På afhændelsestidspunktet var BB blevet til en universalbank, der tilbød alle former for bank- og finanstjenesteydelser.

(21) Indtil privatiseringen nød BB godt af en statsgaranti, den såkaldte *Ausfallhaftung* ([9]). Ifølge en aftale mellem Kommissionen og Østrig, der dannede grundlag for vedtagelsen af beslutning K(2003) 1329 endelig ([10]), skulle denne garantiordning afskaffes senest den 1. april 2007. For alle forpligtelser, der bestod pr. 2. april 2003, gjaldt garantien i princippet indtil deres forfald. I tidsrummet mellem 2. april 2003 og indtil 1. april 2007 kunne garantien fortsat dække nye forpligtelser, forudsat at de forfaldt før 30. september 2017. På grund af privatiseringen af BB udløb denne overgangsperiode dog allerede på den dato, hvor afhændelsen til GRAWE fandt sted, dvs. den 12. maj 2006 ([11]). Siden denne dato har der ikke længere været nogen garanti, der dækkede nye forpligtelser. Pr. 31. december 2005 beløb de forpligtelser, der var dækket af garantien, sig til ca. 3,1 mia. EUR (uden den i betragtning 44 beskrevne emission af nye obligationer).

(22) På grund af tidligere underskud havde BB pr. 31. december 2004 et skattemæssigt underskud på ca. 376,9 mio. EUR. Ifølge den østrigske skattelovgivning har virksomheder siden 1. januar 2005 kunnet modregne overskud og underskud (inden for samme koncern). I hvilket omfang det kan ske, afhænger af virksomhedsstrukturen.

(*) Forretningshemmelighed.
([5]) Pr. 31.12.2004.
([6]) Den østrigske selskabsskat ligger på 25 %.
([7]) Fire ejendomsselskaber med en nominel værdi på […] mio. EUR blev før handelens afslutning solgt direkte til delstaten for […] mio. EUR.
([8]) På generalforsamlingen i marts 2005 blev det vedtaget at opkøbe alle de spredte aktier, der udgjorde 6,79 % af egenkapitalen, og betale de pågældende aktionærer en affindelsessum.

([9]) *Ausfallhaftung* er en garantiordning for offentlige kreditinstitutter, som i april 2003 omfattede ca. 27 sparekasser og syv delstatsrealkreditinstitutter. Denne statslige garanti er en slags kaution. Hvis et kreditinstitut standser betalingerne eller træder i likvidation, er garanten (staten, delstaten eller kommunen) forpligtet til at træde til. Bankernes kreditorer har et direkte krav over for garanten, som dog kun er forpligtet til at indfri fordringen, hvis bankens aktiver ikke er tilstrækkelige til at fyldestgøre kreditorerne. Denne ordning var hverken tids- eller beløbsmæssigt begrænset. BB betalte ikke noget vederlag for denne garanti.
([10]) EUT C 175 af 24.7.2003, s. 8. Østrig havde ved brev af 15.5.2003, der blev registreret den 21.5.2003, accepteret Kommissionens forslag til egnede forholdsregler i denne beslutning.
([11]) Jf. § 4, stk. 7, i lov om delstatsrealkreditbanken Burgenland udløb overgangsperioden for garantidækningen for alle nye forpligtelsers vedkommende, hvis Bank Burgenland (eller størsteparten af aktierne) blev afhændet før udløbet af den med Kommissionen aftalte overgangsperiode.

4. **Omstruktureringen af BB**

(23) Ved beslutningen af 7. maj 2004 [12] (omstruktureringsbeslutningen) godkendte Kommissionen omstruktureringsstøtte til BB på 360 mio. EUR, der omfattede to foranstaltninger: for det første en garanti stillet af delstaten Burgenland den 20. juni 2000 (171 mio. EUR plus 5 % i renter [13]), og for det andet en rammeaftale af 23. oktober 2000, der gik ud på, at Bank Austria gav afkald på fordringer på BB på i alt 189 mio. EUR, og omfattede en tilbagebetalingsforpligtelse, såfremt BB fik overskud [14], og en garanti fra delstaten Burgenland på 189 mio. EUR [15].

(24) I omstruktureringsbeslutningen blev der taget hensyn til en række senere ændringer i garantiaftalen af 20. juni 2000 og rammeaftalen. Ændringen af garantiaftalen bestod i, at BB's årlige driftsoverskud ikke længere skulle bruges til at nedbringe det af delstaten Burgenland garanterede beløb. Desuden kunne BB tidligst gøre brug af delstaten Burgenlands garanti ved regnskabsafslutningen for 2025. Det stod dog delstaten Burgenland frit for, om den helt eller delvis ville udbetale garantien fra og med regnskabsafslutningen for 2010. Ændringerne i rammeaftalen af 23. oktober 2000 bestod i, at BB's årlige driftsoverskud ikke længere skulle bruges til at opfylde tilbagebetalingsforpligtelsen over for Bank Austria AG. Denne tilbagebetalingsforpligtelse over for Bank Austria AG skulle opfyldes af delstaten Burgenland, som med et engangsbeløb skulle betale Bank Austria alle udestående beløb ifølge garantiaftalen, umiddelbart før BB's privatisering.

(25) Disse ændringer angående brugen af årsoverskuddet til at nedbringe garantibeløbet ville ikke være trådt i kraft, hvis det ikke var lykkedes at privatisere BB. Hvis delstaten Burgenland var vedblevet med at være BB's ejer, ville begge garantier være forblevet uændret — garantibeløbene ville fortsat være blevet reduceret med BB's årsoverskud, og BB's tilbagebetalingsforpligtelse ville være vedblevet med at bestå uændret.

(26) Privatiseringen af BB var et væsentligt led i den omstruktureringsplan, Kommissionen godkendte. Efter delstaten Burgenlands opfattelse var en privatisering den bedst tænkelige måde, hvorpå man kunne sikre BB's overlevelse på længere sigt.

(27) Efter vedtagelsen af kommissionsbeslutningen har delstaten siden 2003 to gange forsøgt at afhænde og privatisere BB, men uden held. Det tredje forsøg, som det drejer sig om her, startede den 18. oktober 2005 med udsendelse af en pressemeddelelse.

5. **Privatiseringen af BB**

5.1. *Privatiseringsprocessen*

(28) Kommissionen har taget til efterretning, at de parter, der deltog i afhændelsesprocessen, har beskrevet forløbet ret forskelligt, men efter Kommissionens opfattelse kan der ikke herske tvivl om de nedenfor anførte omstændigheder omkring afhændelsen af BB, således som de fremgik af åbningsbeslutningen og siden blev suppleret med bemærkningerne fra Østrig og fra GRAWE.

(29) I 2005 udbød delstaten Burgenland for tredje gang BB til privatisering. Den internationale investeringsbank HSBC Trinkaus & Burkhardt KGaA, Düsseldorf, som sammen med HSBC plc, London, (under ét »HSBC«) havde fået til opgave at gennemføre privatiseringen, indrykkede en bekendtgørelse om den planlagte afhændelse af BB i det landsdækkende Amtsblatt zur Wiener Zeitung den 18. oktober 2005 og en international bekendtgørelse i den engelske udgave af Financial Times Europe den 19. oktober 2005 og opfordrede alle, der var interesseret i at erhverve interesser i BB, til at give sig til kende.

---

[12] Kommissionens beslutning 2005/691/EF om Østrigs statsstøtte nr. C 44/03 (ex NN 158/01) til fordel for Bank Burgenland AG (EUT L 263 af 8.10.2005, s. 8).

[13] Garantiaftalen drejer sig om låneforpligtelser i forbindelse med HOWE-sagen. BB's årlige driftsoverskud anvendes til dækning af garantibeløbet. Dermed reduceres garantibeløbet med BB's årlige overskud, for så vidt dette ikke skal anvendes til udbetaling af præferenceudbytte. BB kan tidligst gøre garantien gældende ved regnskabsafslutningen i 2010.

[14] Afkaldet på fordringerne blev givet til gengæld for, at BB forpligtede sig til at tilbagebetale Bank Austria det fulde beløb samt renter i syv rater fra og med 30. juni 2004, hvis banken igen kom på fode. Efter denne dato var BB således forpligtet til at tilbagebetale det beløb, der var givet afkald på, med tillæg af de indtil da påløbne renter. Denne forpligtelse ville blive udløst, når BB fik overskud på årsregnskabet.

[15] For det tilfælde, at BB ikke kan opfylde sin tilbagebetalingsforpligtelse, har delstaten Burgenland stillet en uigenkaldelig garanti over for Bank Austria AG gældende for hvert af årene fra 2004 til 2010, og ifølge hvilken delstaten Burgenland forpligter sig til at dække ethvert udestående beløb over for Bank Austria AG. I henhold til aftalen står det såvel BB som delstaten Burgenland frit for, om de vil opfylde denne forpligtelse over for Bank Austria AG før den fastsatte frist.

(30) Der indkom 24 interessetilkendegivelser fra lande såvel inden for som uden for EU, men kun 14 tilkendegav formelt interesse i at afgive et bud og fik derefter tilsendt en udbudsvejledning (et såkaldt »Process Letter«) om det næste trin i udbudsforløbet. I dette Process Letter blev alle potentielle bydende opfordret til at afgive et retningsgivende, uforbindende bud på overtagelse af banken senest den 6. december 2005.

(31) Kun tre af de 14 potentielt interesserede afgav inden fristens udløb retningsgivende bud på henholdsvis 65 mio. EUR, 100 mio. EUR og 140 mio. EUR [16] og kom derved med i den anden udbudsetape, hvor der skulle afgives bindende bud inden den 6. februar 2006. I løbet af den anden udbudsetape blev der bl.a. via internet i perioden den 7. januar til den 30. januar 2006 åbnet mulighed for at foretage en due diligence-undersøgelse med supplerende præsentationer og møder. Desuden kunne de bydende stille spørgsmål under due diligence-fasen.

(32) Den 6. februar 2006 indkom der to bindende bud, nemlig fra GRAWE og fra konsortiet.

(33) Der blev derefter forhandlet yderligere om de bindende bud med de to bydende. Disse forhandlinger sluttede den 4. marts 2006.

(34) Den 5. marts 2006 besluttede delstaten Burgenland at vælge GRAWE's bud, selv om den af GRAWE budte pris (100,3 mio. EUR) lå klart under konsortiets bud (155 mio. EUR). Beslutningen grundede på en skriftlig indstilling fra HSBC af 4. marts 2006 (indstillingen), der blev suppleret med mundtlige bemærkninger over for delstatsregeringens medlemmer den dag, hvor beslutningen blev truffet. Delstatsregeringen gav sin formelle tilslutning til salget den 7. marts 2006. Handelen blev formelt indgået den 12. maj 2006.

(35) Dagen før handelens indgåelse udstedte BB obligationslån på i alt 700 mio. EUR. Ifølge de oprindelige planer fra 2005 skulle der før privatiseringen kun udstedes obligationer for 320 mio. EUR. De yderligere obligationer var dækket af *Ausfallhaftung*-garantien. Af de i alt 700 mio. EUR, der blev udskrevet, tegnede Capital Bank, der er et datterselskab af GRAWE, obligationer for 350 mio. EUR.

5.2. *Udvælgelseskriterierne i »Process Letter«*

(36) Ved afgørelse af 6. september 2005 opstillede Burgenlands delstatsregering følgende kriterier for vurdering af buddene, som var anført i det fremsendte »Process Letter«:

a) købsprisens størrelse og sikkerhed for dens betaling

b) BB's fortsatte selvstændighed

c) sikring af BB's fortsatte eksistens uden brug af den af delstaten stillede garanti

d) vilje til at gennemføre de mest nødvendige kapitalforhøjelser

e) transaktionssikkerhed

f) tidsmæssige hensyn ved transaktionens gennemførelse.

(37) I dette Process Letter blev det desuden oplyst, at BB's ejer ville foretage et skøn på grundlag af indstillingen til afgørelse af, hvilke af de bydende der skulle have adgang til at deltage i den anden udbudsetape.

5.3. *Garantiklausulen angående statsstøtte i aftalen med GRAWE*

(38) Aftalen med GRAWE indeholdt en klausul om, at delstaten Burgenland hverken i forbindelse med de garantiaftaler, omstruktureringsbeslutningen drejede sig om, eller i forbindelse med købsaftalen ville tilsidesætte statsstøttereglerne. Denne klausul er suppleret med en klausul om, at køberen (GRAWE) har krav på, at delstaten Burgenland godtgør ethvert beløb, som Kommissionen måtte beordre tilbagebetalt i en eventuel negativ beslutning. Hvis en sådan tilpasning af købsprisen ikke var mulig på grund af statsstøttereglerne, kunne køberen ifølge denne klausul hæve købet.

[16] Et fjerde retningsgivende bud på 115,5 mio. EUR indgik efter fristens udløb og var ufuldstændigt og kunne derfor ikke komme i betragtning.

5.4. *HSBC's indstilling*

(39) I HSBC's indstilling blev GRAWE's bud sammenlignet med konsortiets på grundlag af de ovennævnte udvælgelseskriterier, og det blev fastslået, at set ud fra købsprisen måtte valget falde på konsortiet. Men i betragtning af de andre kriterier (sikkerhed for købsprisens betaling, BB's fortsatte eksistens uden brug af garantien, kapitalforhøjelser og transaktionssikkerhed) anbefalede HSBC dog, at BB blev solgt til GRAWE (se herom nr. 27-29 i åbningsbeslutningen).

III. BESLUTNINGEN OM INDLEDNING AF FORMEL UNDERSØGELSESPROCEDURE EFTER EF-TRAKTATENS ARTIKEL 88, STK. 2

(40) Der var navnlig følgende grunde til, at Kommissionen besluttede at indlede formel undersøgelsesprocedure efter EF-traktatens artikel 88, stk. 2:

(41) Ud fra de principper, der er redegjort for i XXIII. Beretning om Konkurrencepolitikken ([17]), kunne Kommissionen ikke fastslå, at afhændelsen af BB ikke var forbundet med nogen statsstøtte, især fordi delstaten Burgenland ikke havde solgt BB til konsortiet, selv om det havde budt en betydeligt højere pris. Desuden var der visse afvigelser mellem klagerens og Østrigs beskrivelse af udbudsforløbet.

Tvivl omkring udbudsforløbet

(42) Kommissionen nærede tvivl om, hvorvidt udbudsproceduren havde været gennemsigtig, betingelsesløs og ikkediskriminerende. Den nærede i særdeleshed tvivl om, hvorvidt de bydende var blevet behandlet ens under udbuddet, og om en markedsøkonomisk sælger ville have opstillet nogle af de betingelser for salget, der var indeholdt i HSBC's Process Letter.

(43) Desuden herskede der tvivl om, hvorvidt den endelige udvælgelse var foregået på et gennemsigtigt grundlag, da der ikke forelå nogen oplysninger om vægtningen af de enkelte kriterier. Det yderligere kriterium, der drejede sig om »refinansiering af BB efter delstaten Burgenlands salg af banken«, som der var blevet lagt stor vægt på under forhandlingerne, figurerede endvidere slet ikke på listen over kriterier (se nr. 65-69 i åbningsbeslutningen).

Andre betragtninger

(44) Desuden kunne Kommissionen af følgende grunde ikke udelukke, at GRAWE havde opnået en økonomisk fordel:

a) Forskellen mellem de to bud tydede på, at BB ikke var blevet solgt til GRAWE til markedspris.

b) Udstedelsen af yderligere obligationslån på 380 mio. EUR, som skulle dækkes af *Ausfallhaftung*, var ikke forudset i den forretningsplan for BB, som de potentielle købere havde fået udleveret, og konsortiet havde åbenbart ikke været bekendt hermed.

c) Man kunne ikke være sikker på, at der ikke ville være indkommet højere bud, eller at andre ville have været interesseret i at købe BB, hvis de ovennævnte betingelser ikke havde været opstillet.

(45) Endvidere henviste Kommissionen til, at det skattemæssige underskud kunne have haft indflydelse på størrelsen af buddene. Kommissionen nærede tillige betænkeligheder ved den garantiklausul, der figurerede i kontrakten med GRAWE.

(46) Med hensyn til den i kontrakten indeholdte klausul om kompensation for førtidig opsigelse af garantiaftalen af 20. juni 2000 (Vorfälligkeitsentschädigung) nærede Kommissionen tvivl om, hvorvidt Østrig i fuldt omfang havde efterkommet omstruktureringsbeslutningen.

IV. BEMÆRKNINGER FRA INTERESSEREDE PARTER

(47) Kommissionen modtog bemærkninger fra støttemodtageren, GRAWE, og fra en ungarsk part ([18]). GRAWE's bemærkninger bekræftede og supplerede de argumenter, Østrig havde fremført, og analyseres nedenfor sammen med disse.

([17]) Kommissionens XXIII Beretning om Konkurrencepolitikken, 1993, nr. 402 ff.

([18]) Bemærkningerne fra klageren skal ikke behandles i denne sammenhæng.

(48) Den ungarske part fremsendte en række dokumenter angående et påstået tidligere tilfælde af bedrageri, der hovedsagelig berørte BB's virksomhed i Ungarn, hvor BB havde et datterselskab, Sopron Bank RT. Bedrageriet kunne ifølge den ungarske part kun være forblevet uopdaget, hvis BB blev solgt til en østrigsk virksomhed. Der blev fremlagt adskillige dokumenter, der især drejede sig om flere datterselskaber beliggende i Ungarn, der var forbundet med BB (f.eks. udtog af handelsregisteret, de pågældende virksomheders vedtægter, protokoller fra generalforsamlinger og andre oplysninger, der tydeligvis gik tilbage til tiden før salget af BB). Da Kommissionen ikke kunne se nogen direkte forbindelse mellem disse dokumenter og privatiseringen af BB, som det her drejer sig om at undersøge efter statsstøttereglerne, blev der ikke taget hensyn til disse bemærkninger.

V. BEMÆRKNINGER FRA ØSTRIG OG FRA GRAWE

(49) Østrig supplerede de argumenter, der allerede blev fremført før åbningsbeslutningen, med en række yderligere oplysninger. Østrigs argumenter støttes i alt væsentligt af GRAWE.

1. Klagens antagelighed

(50) Rent proceduremæssigt fastholdt Østrig, at Kommissionen ikke kunne tage denne klage til behandling, da konsortiet, som hidtil ikke havde været aktivt på det europæiske bankmarked og derfor slet ikke var en konkurrent, ikke kunne betragtes som en »interesseret part« som defineret i artikel 1, litra h), i Rådets forordning (EF) nr. 659/1999 af 22. marts 1999 om fastlæggelse af regler for anvendelsen af EF-traktatens artikel 93 [nu 88] ([19]). Enhver påstået diskrimination var et spørgsmål om fri etablering og frie kapitalbevægelser, og man kunne ikke tiltvinge sig adgang til det europæiske bankmarked via en statsstøttesag. Desuden måtte Kommissionen også tænke på, at konsortiet ikke var begyndt at operere efter Kommissionens åbningsbeslutning og offentligt havde udtalt, at det ikke længere var interesseret i at overtage banken.

(51) Ifølge Østrig ville Kommissionen overskride sine skønsbeføjelser, hvis den tog denne sag til behandling. Østrig fremhævede, at de østrigske domstole omhyggeligt havde undersøgt sagens statsstøtteaspekter, afhørt alle vidner og undersøgt sagen til bunds og var kommet til det resultat, at udbudsproceduren havde været åben, fair og gennemsigtig. Kommissionen burde have tilsluttet sig denne konklusion i stedet for at indlede formel procedure.

([19]) EFT L 83 af 27.3.1999, s. 1.

2. Generelle aspekter ved udbudsproceduren og dens udfald

Udbudsprocedurens rammevilkår

(52) Østrig betoner, at udbudsproceduren foregik åbent, fair og gennemsigtigt. Dette blev også bekræftet af de østrigske domstole, da de behandlede sagen. Den endelige afgørelse blev ikke truffet før den 4. marts 2006. Alle bydende havde fået samme muligheder for at skaffe sig alle oplysninger af relevans for deres »due diligence«-undersøgelse, også selv om de ikke havde udnyttet disse muligheder i samme omfang.

(53) Selv om man lige fra begyndelsen nærede betydelige betænkeligheder ved konsortiet, var det rimeligt at lade konsortiet deltage i udbudsproceduren så længe som muligt, i stedet for at udelukke det på grundlag af de retningsgivende bud. Det var, hvad en markedsøkonomisk sælger ville have gjort, for derved at opnå den højst mulige pris gennem en forstærket konkurrence mellem de bydende. Desuden var Østrig også gået ud fra, at konsortiet som bebudet under forhandlingerne ville blive støttet af en økonomisk stærk forretningspartner. Det kunne have ændret situationen betydeligt.

(54) GRAWE har udtalt, at GRAWE under udbudsproceduren ikke fik nogen fortrinsbehandling, hverken fra delstatens eller fra det tyske finanstilsyns side.

Indstillingen

(55) Østrig fremfører, at der med indstillingen fra HSBC alene var tale om en sammenfatning af privatiseringsprocessen, og at den i sig selv ikke kunne betragtes som det eneste grundlag for den afgørelse, der blev truffet. Indstillingen skulle kun give et overblik over udbuddet og de indkomne bud. Udfaldet var blevet mere indgående diskuteret med de beslutningstagende. Ud over disse oplysninger havde Østrig også fået forelagt et notat, som HSBC havde udarbejdet for delstaten Burgenland til forberedelse af delstatens svar på Kommissionens første begæring om oplysninger af 12. april 2006, og som indeholdt en nærmere gennemgang af udfaldet. Ifølge Østrig skulle denne indstilling ikke betragtes som en sagkyndig rapport om bankens forretningsværdi, hvilket ikke kræves efter europæisk ret. Afgørelsen af 5. marts 2006 var i langt højere grad baseret på de hidtidige erfaringer fra de tidligere privatiseringsforsøg samt anbefalinger, mundtlige vurderinger og fortrolige udtalelser fra repræsentanter for HSBC.

Sammenligneligheden mellem GRAWE's og konsortiets bud

(56) Både Østrig og også GRAWE har gentagne gange bragt sammenligneligheden mellem de to bud ind i billedet.

(57) I forbindelse med kompensationen for førtidig opsigelse af garantiaftalen af 20. juni 2000 har Østrig gjort gældende, at Kommissionen har misforstået aftalerne herom, der indgår i begge de to sidste bud. Denne kompensation beroede på, at delstaten Burgenland ville indfri sine forpligtelser i henhold til garantiaftalen flere år før planlagt ([20]). Men ifølge Østrig var denne kompensation, i modsætning til hvad Kommissionen syntes at mene, ikke en del af købsprisen. Desuden ville denne ordning ikke anfægte den tidligere beslutning om BB's omstrukturering, men derimod hjælpe med til at nedbringe den støtte, som Kommissionen dengang havde godkendt.

(58) Med hensyn til de garantiklausuler angående statsstøtte og fristerne herfor, der indgik i salgsaftalerne med GRAWE og konsortiet, fremfører Østrig, at det var, hvad man forhandlede sig frem til med hver af de bydende. De forskelle, der var med hensyn til hæftelsesgrænser, fribeløb og garantifrister (to år for konsortiet og tre år for GRAWE), beroede ikke på nogen forskelsbehandling mellem de bydende.

(59) Det var kun i udkastet til salgsaftale med konsortiet, at der figurerede et årligt gebyr på 100 000 EUR for *Ausfallhaftung*, som indtil 2017 skulle betales til delstaten Burgenland. I aftalen med GRAWE var der ikke et sådant beløb, da det ifølge Østrig allerede var indregnet i GRAWE's bud.

(60) Hvad angår udstedelsen af de nye obligationer, gjorde Østrig gældende, at bestyrelsens beslutning om, at banken ud over de obligationslån på 320 mio. EUR, der blev optaget i henhold til en beslutning fra september 2005 vedtaget på grundlag af forretningsplanen for BB, igen skulle udstede obligationer for 380 mio. EUR, blev truffet uafhængigt af den forestående privatisering og af, hvem der købte BB. Delstaten Burgenland var af den opfattelse, at disse nye lån ikke havde nogen betydning for salget og havde derfor ikke nævnt dem i sit »Process Letter«. Begge de bydende var dog under »due diligence«-undersøgelsen blevet orienteret om de nye obligationer, som skulle udstedes, uanset hvem køberen blev. Det var imidlertid kun GRAWE, der tog hensyn til dem i sit aftaleudkast. Østrig betonede, at de nye obligationslån på 380 mio. EUR blev emitteret for at udnytte de gunstige refinansieringsmuligheder inden for *Ausfallhaftungs* rammer bedst muligt. Og det var gentagne gange blevet nævnt i forhandlingerne med konsortiet. Hvis BB var blevet solgt til konsortiet, ville konsortiet have fået meget større gavn af de bedre refinansieringsmuligheder end GRAWE. Østrig pegede på, at BB's refinansieringsomkostninger ville have været højere, hvis banken blev solgt til konsortiet, eftersom konsortiet i modsætning til GRAWE ikke har nogen rating og har hovedsæde i Ukraine, hvilket betød, at BB højst — om overhovedet — ville kunne opnå refinansiering på basis af en »hypotetisk« rating på »BB« eller »B«.

(61) Med hensyn til den særskilte aftale med GRAWE om før handelens afslutning at overføre BB's ejendomsselskaber til delstaten Burgenland til en pris svarende til deres bogførte værdi på 25 mio. EUR, gør Østrig gældende, at i betragtning af, at BB's revisorer den 31. december 2005 havde bekræftet, at regnskabsværdien svarede til markedsværdien, ville dette udelukkende få indvirkning på likviditeten. Denne likviditetseffekt skulle der derfor ikke tages hensyn til ved sammenligningen mellem de to bud.

(62) Konsortiet havde tilbudt at indbetale 15 mio. EUR på en blokeret konto i den ukrainske bank Active Bank på dagen for kontraktens undertegnelse. GRAWE ville betale hele købsprisen ved kontraktundertegnelsen.

Garantiklausulen angående statsstøtte i aftalen med GRAWE

(63) Østrig er af den opfattelse, at denne klausul, der også figurerede i salgsaftalen med konsortiet ([21]), er en normal del af købsvilkår og pris i den type handler og stemmer overens med statsstøttereglerne. Den var i køberens interesse, for køberen af BB ville ikke være interesseret i at byde en højere pris, men ville i tilfælde af et tilbagebetalingskrav i en statsstøttesag kunne blive tvunget til at betale en højere pris. Desuden måtte Kommissionen tage hensyn til, at klausulen gav køberen ret til at hæve købet, hvis klausulen skulle vise sig at være ugyldig efter statsstøttereglerne.

([20]) Ifølge den ændrede garantiaftale af 20.6.2000 kunne delstaten Burgenland som nævnt ovenfor selv bestemme, om den helt eller delvis ville betale BB garantibeløbet fra og med regnskabsafslutningen for 2010.

([21]) Klausulen i udkastet til aftale med konsortiet indeholdt imidlertid ikke nogen garanti for, at købsaftalen i sig selv var fri for statsstøtte.

(64) GRAWE er af den opfattelse, at Kommissionens betænkeligheder er irrelevante, så længe der ikke er noget tilbagebetalingskrav. GRAWE pegede på, at en bydende i en udbudsprocedure kun har meget begrænsede muligheder for at forhindre en adfærd fra sælgers side, der kunne stride mod statsstøttereglerne. Denne klausul ville efter GRAWE's mening få staten til at overholde statsstøttereglerne, hvilket igen måtte være i Kommissionens interesse.

3. **Den af GRAWE betalte pris og dens overensstemmelse med markedsprisen**

(65) Efter Østrigs opfattelse er det faktum, at der indkom tre retningsgivende bud, hvoraf GRAWE's var det næstbedste, et bevis på, at der blev gennemført et åbent og gennemsigtigt udbud, der resulterede i, at banken blev solgt til markedsprisen. Deraf kan man ifølge Østrig udlede, at GRAWE's bud ikke lå under BB's markedsværdi.

(66) Østrig taler her om resultatet af det andet forsøg på at privatisere BB. Alle fire bud lå dengang mellem 85 mio. EUR og 93 mio. EUR, og den af GRAWE betalte pris på 100,3 mio. EUR kunne derfor siges at stemme overens med markedsværdien.

(67) Ifølge statsstøttereglerne var Østrig slet ikke forpligtet til at afhænde banken inden for rammerne af et åbent udbud, men kunne i stedet have indhentet en sagkyndig vurdering. Så længe salgsprisen stemte overens med den før salget indhentede vurdering, ville der ikke foreligge nogen statsstøtte. I den forbindelse havde Kommissionen undladt at tage hensyn til, at Østrig i en tidligere undersøgelsesfase allerede havde bestilt flere vurderingsrapporter, der bekræftede Østrigs opfattelse af, at den af GRAWE betalte købspris stemte overens med markedsprisen.

(68) Østrig og GRAWE underbygger deres argumenter med følgende rapporter og dokumenter:

a) En vejledende vurdering af BB foretaget af HSBC: I denne rapport drages der den konklusion, at værdien af BB i tilfælde af en privatisering med afhændelse af banken til en køber med god rating alt efter værdiansættelsen af det skattemæssige underskud ville ligge på mellem 50 mio. EUR og 70 mio. EUR. Egenkapitalværdien ville da udgøre 33,4 mio. EUR ([22]).

b) En vurdering af BB's »*stand alone*«-værdi foretaget af revisionsfirmaet gmc-unitreu Wirtschaftsprüfungs- und Steuerberatungs GmbH i forbindelse med delstaten Burgenlands opkøb af alle aktierne til forberedelse af privatiseringen af BB: Ifølge denne vurdering, der var baseret på nogenlunde samme tal som HSBC-vurderingen, lå BB's værdi pr. 30. juni 2004 på mellem 44,4 mio. EUR og 53,9 mio. EUR ([23]).

c) Den af konsortiet foretagne vurdering, der satte BB's *standalone*-værdi til mellem 50 mio. EUR og 75 mio. EUR.

(69) Derudover gør Østrig gældende, at de bydende havde indregnet udbudsvilkårene i deres bud, og at begge bud derfor lå over den faktiske markedspris.

(70) Østrig tilbød at lade en uafhængig ekspert foretage endnu en vurdering for at godtgøre, at købsprisen stemte overens med markedsværdien.

4. **Ausfallhaftungs betydning for salget af BB**

(71) Under hele sagsbehandlingen har Østrig gentagne gange fremhævet *Ausfallhaftungs* betydning og delstaten Burgenlands deraf følgende interesse i at få solgt BB, og disse argumenter blev støttet af GRAWE. Det kriterium, der drejede sig om BB's fortsatte eksistens uden brug af delstatens garanti, var blevet offentligt bekendtgjort af Østrig i forbindelse med udbudsproceduren, og alle de implicerede var derfor bekendte med det. I den sammenhæng har Østrig og GRAWE navnlig gjort følgende gældende:

([22]) HSBC tog udelukkende hensyn til det skattemæssige underskud, som BB virkelig kunne udnytte i sin egen virksomhed. I den forbindelse gik HSBC ud fra, at køberens gode rating mere eller mindre automatisk også kom til at gælde for BB (via en »bonitetsoverførsel«). I sin vurdering af BB lagde HSBC tre scenarier til grund — de to andre drejede sig om den situation, hvor der ikke skete nogen privatisering, og BB forblev i hænderne på delstaten Burgenland, og den situation, hvor BB blev afhændet til anden side, til en køber uden rating (som f.eks. konsortiet).

([23]) Heri indregnet et skattemæssigt underskud på 5,6 mio. EUR.

(72) *Ausfallhaftung* har hjemmel i den østrigske lovgivning. Eftersom BB er et privatretligt aktieselskab, og *Ausfallhaftung* er en privatretligt kautionsordning (§ 1356 i ABGB), vil det altid være de privatretlige regler, der er afgørende for betingelserne for og omfanget af delstaten Burgenlands hæftelse — som ejer af Bank Burgenland optrådte staten netop ikke som offentlig myndighed. Hvis Kommissionen ikke kunne godtage dette argument, lod den hånt om magtadskillelsen i Østrig: Det var den lovgivende magt, der var ophavsmanden til *Ausfallhaftung*, mens det var den udøvende magt, nemlig delstaten Burgenland, der havde truffet beslutningen om at sælge BB. Forholdet mellem delstaten Burgenland og BB kunne sammenlignes med forholdet mellem et moderselskab og dets datterselskab, som det hæfter for. Ved salg af et datterselskab ville der blive taget hensyn til en sådan hæftelse på samme måde som til enhver anden ikke-balanceført risiko. Som belæg for disse påstande henviste Østrig til en dom af 4. april 2006 afsagt af den østrigske højesteret ([24]).

(73) Desuden var Kommissionen og Østrig enige om, at *Ausfallhaftung*-ordningen som eksisterende støtte skulle afskaffes efter en overgangsperiode. Indtil denne afskaffelse var *Ausfallhaftung* en lovlig ordning, hvilket betød, at delstaten Burgenland kunne tage hensyn til den ved salg af BB. Delstaten Burgenland havde ikke stillet denne garanti med henblik på en privatisering, og Østrig havde ingen juridiske muligheder for at bringe denne hæftelse til ophør før salget af BB. Hvis det under disse omstændigheder ikke var muligt at tage hensyn til den med *Ausfallhaftung* forbundne risiko, ville Kommissionen faktisk hindre delstaten Burgenland i at privatisere BB. Og det ville være i strid med det påbud om privatisering af BB, der var indeholdt i Kommissionens tidligere beslutning, og indebære en urimelig indskrænkning af medlemsstaternes ret til at privatisere deres aktiver.

(74) Østrigs synspunkter stemte overens med Kommissionens beslutningspraksis og EU-domstolenes retspraksis. I særdeleshed havde Kommissionen således anerkendt, at der ved en privatisering tages hensyn til forpligtelser og risici uden for balancen ([25]). I sagen Gröditzer Stahlwerke havde også EF-domstolen implicit anerkendt, at der kunne tages hensyn til en statslig kaution, som var relevant for en virksomheds likvidation ([26]). Derfor var anerkendelsen af *Ausfallhaftung* som eksisterende støtte relevant.

([24]) OGH's dom af 4.4.2006, 1 Ob251/05a (også GRAWE har henvist til denne dom), hvori det statueres, at delstaten Burgenlands hæftelse er uadskilleligt forbundet med dens ejerskab.

([25]) Kommissionens beslutning om statsstøtte ydet af Frankrig til Stardust Marine (EFT L 206 af 15.8.2000, s. 6), betragtning 82; Kommissionens beslutning 2000/628/EF af 11.4.2000 om Italiens støtte til Centrale del Latte di Roma (EFT L 265 af 19.10.2000, s. 15), betragtning 91.

([26]) Domstolens dom af 28.1.2003 i sag C-334/99, Gröditzer Stahlwerke, Sml. 2003 I, s. 1139, præmis 136 ff.

(75) Risikoen for, at der blev brug for *Ausfallhaftung*, afhang af bankens fremtidige risikoprofil og dermed også de nye ejeres risikoprofil. De risici, som ville opstå, hvis banken blev købt af konsortiet, ville ikke have været acceptable for delstaten Burgenland. At BB fortsat ville være underlagt finanstilsynets tilsyn, ændrede intet ved denne kendsgerning, eftersom det østrigske finanstilsyn først griber ind efterfølgende.

Det af Østrig fremlagte likvidationsscenarie

(76) Østrig fremlagde en beregning af det beløb, som var dækket af *Ausfallhaftung*, samt et likvidationsscenarie, og oplyste, at beregningsmåden var den samme som den, Kommissionen havde fået forelagt, da den traf sin beslutning i omstruktureringssagen.

(77) GRAWE gjorde gældende, at det ville være forkert at tage hensyn til et likvidationsscenarie, eftersom det ikke var en likvidation af BB, delstaten Burgenland skulle tage stilling til, men derimod valget af en køber. Likvidationsscenariet var opstillet med henblik på en helt anden situation (omstruktureringsstøttesagen). Hvis *Ausfallhaftung* blev udløst, ville delstaten Burgenland desuden ikke være i stand til at kræve alle aktiver likvideret, eftersom alle kreditorer direkte kunne søge fyldestgørelse hos delstaten.

Refinansiering af BB efter salget

(78) Efter Østrigs opfattelse hænger dette aspekt sammen med kriteriet om »BB's fortsatte eksistens uden brug af delstatens *Ausfallhaftung*«. Østrig fastholder, at man efter bekendtgørelsen af BB's salg til konsortiet måtte forvente, at refinansieringsbehovet ville blive øget og likviditeten forringet, hvilket i sidste ende ville betyde, at der måtte gøres brug af delstatens kaution. Og BB's likviditet efter salget indgik som et vigtigt element i den afgørelse, der blev truffet. Heller ikke konsortiet havde udelukket risikoen for, at mange kunder ville trække deres penge ud, og at flere interbankkreditter ville blive opsagt, men anslået denne risiko langt lavere end Østrig. Mens konsortiet gik ud fra et likviditetstab på højst 500 mio. EUR, fremlagde Østrig beregninger, ifølge hvilke nettokapitaludstrømningen i bedste fald ville ligge på omkring 750 mio. EUR og i værste fald på 1,25 mia. EUR. Konsortiet burde have fremlagt bevis for, at det kunne sikre refinansieringen, hvilket det imidlertid ikke havde gjort, men blot fremlagt uforbindende hensigtserklæringer fra forskellige banker.

(79) Endvidere fremhævede Østrig, at betænkelighederne herved ville have været mindre, hvis konsortiet, således som det stillede i udsigt under forhandlingerne, var fremkommet med en solid forretningspartner.

5. **Spørgsmål i forbindelse med finanstilsynets godkendelse af salget**

(80) Ifølge oplysningerne fra Østrig kan det østrigske finanstilsyn jf. § 20 i BWG først underkaste køberen af en bank den såkaldte »fit and proper«-test i det øjeblik, hvor forhandlingsparterne har undertegnet en bindende købsaftale. Hvis finanstilsynet skulle foretage en hypotetisk vurdering af mere end én potentiel køber, ville det overskride sine beføjelser. Af samme grund var det ikke muligt at forelægge Kommissionen en efterfølgende vurdering, således som den havde krævet det i sin åbningsbeslutning. Efter at såvel konsortiet som GRAWE før salget havde indgivet skriftlig anmodning om godkendelse, havde finanstilsynet derfor afvist at tage stilling til de fremlagte dokumenter ([27]). Finanstilsynet er forpligtet til at undersøge ethvert salg uhildet.

(81) Østrig udtalte, at Østrig alligevel havde forsøgt at få en vurdering af de to tiloversblivende bydende. Finanstilsynet havde antydet, at det kun havde brug for et par uger til at vurdere GRAWE, som det kendte godt i forvejen. Men da der ved vurderingen af konsortiet også måtte inddrages myndigheder uden for EU, ville denne vurdering formentlig tage over tre måneder. Finanstilsynet har imidlertid en lovmæssig forpligtelse til at nedlægge et eventuelt forbud inden for en frist på tre måneder, eller salget anses for at være godkendt. Derfor ville finanstilsynet have været nødt til at nedlægge et foreløbigt forbud mod et salg til konsortiet inden for tre måneder efter anmodningen om godkendelse. Finanstilsynet kunne dog fortsætte sin undersøgelse af konsortiets intentioner med købet af BB og eventuelt tilbagekalde sin oprindelige afgørelse. Hele denne proces kunne have taget et helt år. Ifølge oplysninger fra finanstilsynet havde udfaldet »stået helt åbent«.

(82) Østrig understregede, at delstaten Burgenland i betragtning heraf var nødt til selv at tage stilling til, om man kunne forvente, at finanstilsynet ville godkende salget af BB. Østrig var gået ud fra, at finanstilsynet aldrig ville godkende et salg til konsortiet. De vigtigste overvejelser, delstaten Burgenland havde gjort sig, beskrives nedenfor.

([27]) Konsortiet skrev til finanstilsynet den 6.12.2005, GRAWE skrev den 10.1.2006, og begge blev underrettet om, at finanstilsynet på det tidspunkt ikke kunne behandle henvendelserne.

(83) Allerede i 1994 ansøgte SLAV International Bank AG om banktilladelse for Østrig, men fik afslag den 17. november 1997. Afslaget blev dengang bl.a. begrundet med, at den daværende ejer, den ukrainske fond, ikke anvendte de internationale regnskabsstandarder (IAS). Desuden var koncernen med undtagelse af et lille medlem, nemlig Active Bank Ltd, som kun opererer i Ukraine, ikke aktiv i banksektoren. Ingen af konsortiets medlemmer havde en rating fra et internationalt anerkendt ratingagentur. Med GRAWE ville Bank Burgenland derimod få en partner, der havde stor erfaring med bank- og kapitalmarkedet og »A«-rating, og som var kendt af finanstilsynet.

(84) Østrig pegede endvidere på erfaringerne fra de to første privatiseringsforsøg, der var mislykkedes. Specielt i den anden privatiseringsrunde, der sluttede i august 2005 uden resultat, havde en litauisk bank, der i sidste instans var russisk ejet, afgivet et bud, men Østrig havde gode grunde til at antage, at finanstilsynet ikke vil godkende et sådant salg.

(85) Østrig henviste desuden til, at afgørelsen ville have taget meget længere tid, da der ikke fandtes noget »Memorandum of understanding« for samarbejde og informationsudveksling mellem det østrigske finanstilsyn og den ukrainske centralbank.

(86) Af hensyn til sit omdømme havde GRAWE i øvrigt en interesse i at træde til, hvis BB kom i vanskeligheder. Det var ikke tilfældet med konsortiet. Østrig tilføjede, at BB med en ukrainsk ejer aldrig ville kunne opnå en rating, der kunne måle sig med GRAWE's A-rating, men ud fra princippet om, at en virksomhed aldrig vil få en bedre rating end det land, den ligger i, nok snarere ville få mellem »BB« og »B«.

6. **Andre aspekter, der var udslaggivende for delstaten Burgenland**

(87) Østrig fremlagde desuden et notat fra HSBC, der bekræftede alle de overvejelser, delstaten havde gjort sig med hensyn til sandsynligheden for, at finanstilsynet ville godkende salget, og for, at *Ausfallhaftung* ville blive udløst, hvis banken blev solgt til GRAWE. Den betydeligt lavere risiko ved et salg til GRAWE ville langt opveje forskellen mellem priserne i de to bud.

(88) Også konsortiets forretningsplan gav anledning til betænkeligheder. Den blev først fremlagt på et sent stadium i undersøgelserne (27. februar 2006) og gik bl.a. ud på, at BB blev lagt sammen med den ukrainske Active Bank Ltd. Det blev sågar af konsortiet gjort til en betingelse for køb af Bank Burgenland. Forretningsplanen indeholdt efter delstaten Burgenlands opfattelse en række elementer, som ville have truet BB's eksistens.

(89) Der blev bl.a. peget på, at kun en meget lille del af den kapitalforhøjelse, konsortiet stillede i udsigt, skulle bruges til at styrke BB's regionale aktiviteter (17 mio. EUR af i alt 85 mio. EUR) — resten skulle tilflyde den ukrainske bank Active Bank. Ifølge forretningsplanen skulle kernevirksomheden foregå i Ukraine og ikke i delstaten Burgenland, hvilket indebar valutakursrisici.

(90) Desuden havde delstaten Burgenland aldrig kunnet få afklaret, hvordan konsortiet helt konkret forestillede sig, at integreringen af Active Bank, hvis værdi var sat for højt, skulle foregå. Delstaten Burgenland gik for en sikkerheds skyld ud fra et pessimistisk scenarie for BB, ifølge hvilket Active Banks eventuelle konkurs ville bringe BB i alvorlig fare og i sidste ende kunne føre til, at BB måtte standse betalingerne.

(91) Med denne forretningsplan ville delstaten Burgenland ikke have solgt BB, heller ikke selv om konsortiets bud havde været det eneste ([28]).

(92) Endvidere havde Østrig betænkeligheder ved, at finanstilsynet ville have haft brug for langt mere tid til at undersøge et salg af BB til konsortiet. I omstruktureringsbeslutningen var det blevet krævet, at BB hurtigt skulle privatiseres. Derudover var GRAWE's bud kun gældende indtil den 31. marts 2006. Delstaten Burgenland ville i så fald have løbet en risiko for slet ikke at have nogen køber til BB, hvis finanstilsynet ikke godkendte salget til konsortiet.

(93) Den 5. marts 2008 henviste Østrig til en tysk dom, der stadfæstede en afgørelse truffet af det tyske finanstilsyn, som forbød salg af aktier i en tysk bank til en ukrainsk virksomhedskoncern. Østrig hævdede ikke, at den ukrainske koncern, det drejede sig om i denne sag, var konsortiet, men følte sig dog bekræftet i sin holdning af denne afgørelse, som det tyske finanstilsyn havde truffet efter 13 måneders forløb.

(94) Efter Østrigs opfattelse var spørgsmålet om en hurtig privatisering snævert forbundet med den nødvendige transaktionssikkerhed. Hvis det tredje privatiseringsforsøg strandede, ville det bringe banken i fare, og BB ville sågar kunne træde i betalingsstandsning, hvilket ville udløse *Ausfallhaftung*.

7. **Andre risikovurderingsmetoder fremlagt af Østrig og GRAWE**

(95) Østrig fremsendte yderligere oplysninger angående HSBC's indstilling, der var baseret på de samlede garanterede forpligtelser. Blot en mindre forøgelse af sandsynligheden for, at *Ausfallhaftung* kunne blive udløst efter et salg til konsortiet, ville opveje forskellen mellem de to bud og dermed føre til en beslutning til fordel for GRAWE.

(96) GRAWE fremsendte en yderligere ekspertudtalelse, som blev støttet af Østrig, og hvori de garanterede forpligtelser blev vurderet i relation til salgsmulighederne, for at forklare og retfærdiggøre BB's salg til GRAWE. I denne udtalelse drages der den konklusion, at selv ved en minimal forøgelse af de samlede aktivers volatilitet på 1,83 % efter BB's salg til konsortiet ville risikoen for delstaten Burgenland i kraft af *Ausfallhaftung* blive så meget større, at det retfærdiggjorde afgørelsen om at sælge BB til GRAWE.

(97) Den 22. februar 2008, på et meget sent stadium i sagsbehandlingen, fremsendte Østrig en analyse af, hvordan kapitalmarkederne vurderer en hæftelse som *Ausfallhaftung*. Desuden blev der den 9. april 2008 fremsendt en detaljeret redegørelse fra Morgan Stanley om de metoder, der var lagt til grund i denne analyse. Analysen tog udgangspunkt i den antagelse, at delstaten Burgenland kunne dække *Ausfallhaftung*-risikoen ind på kapitalmarkedet gennem en »credit default-swap«. Østrig gjorde gældende, at også denne analyse retfærdiggjorde delstaten Burgenlands beslutning om at sælge til GRAWE. Østrig anslog omkostningerne ved en sådan afdækning til mellem 51,3 mio. EUR og 64,1 mio. EUR (ved salg til GRAWE) og 521,6 mio. EUR (ved salg til konsortiet). Selv om Morgan Stanley havde sat beløbet lavere (354 mio. EUR pr. 12.5.2006), bekræftede analysen alligevel de resultater, Østrig var kommet frem til.

([28]) Det er et punkt, som Østrig og GRAWE bestandigt har fremhævet, samtidig med at de har henvist til, at Landesgericht Eisenstadt havde draget tilsvarende konklusioner.

8. **Støttens forenelighed med fællesmarkedet**

(98) Østrig har ikke fremsat nogen bemærkninger angående spørgsmålet om støttens forenelighed med fællesmarkedet.

(99) GRAWE har gjort gældende, at denne foranstaltning, såfremt den blev anset for at udgøre statsstøtte, måtte erklæres forenelig med fællesmarkedet efter EF-traktatens artikel 87, stk. 3, litra c). Privatiseringen af BB var snævert knyttet til den tidligere omstruktureringsbeslutning, ifølge hvilken BB skulle videreføres som regionalbank i delstaten Burgenland. Af konsortiets forretningsplan fremgik, at konsortiet som ejer af banken ikke havde dette mål for øje. Og det ville have bragt en korrekt gennemførelse af omstruktureringsbeslutningen i yderligere fare.

VI. **RETLIG VURDERING AF STØTTEN**

1. **Klagens antagelighed**

(100) Kommissionen erindrer allerførst om, at den i henhold til artikel 10, stk. 1, i forordning (EF) nr. 659/1999 har pligt til at undersøge oplysninger om påstået ulovlig statsstøtte, uanset kilden til disse oplysninger. Den skønsbeføjelse, Østrig taler om, har Kommissionen altså slet ikke, for den er retligt forpligtet til at behandle klager som den fra konsortiet. Konsortiet var GRAWE's eneste konkurrent i den afsluttende fase af BB-udbuddet og er følgelig uden nogen som helst tvivl en »interesseret part« som defineret i forordningens artikel 1, litra h). En senere udvikling, såsom pressemeddelelser om, at konsortiet skulle have opgivet sine oprindelige planer om at købe banken, berører ikke Kommissionens forpligtelse til at fortsætte sin undersøgelse. Kommissionen fastslår i den forbindelse, at konsortiet ikke har trukket sin klage tilbage ([29]).

(101) Kommissionen henviser til, at de af Østrig nævnte domme afsagt af østrigske retter ikke kan have nogen hverken præjudicerende eller indskrænkende virkning for Kommissionens kompetence til at behandle sagen på grundlag af EF-traktatens artikel 87 og 88. Kommissionen fastslår i den forbindelse også, at ingen af de fremsendte domme er støttet på statsstøttereglerne ([30]).

2. **Statsstøtte efter EF-traktatens artikel 87, stk. 1**

(102) I henhold til EF-traktatens artikel 87, stk. 1, er enhver statsstøtte eller støtte, som ydes ved hjælp af statsmidler under enhver tænkelig form, og som fordrejer eller truer med at fordreje konkurrencevilkårene ved at begunstige visse virksomheder eller visse produktioner, uforenelig med fællesmarkedet i det omfang, den påvirker samhandelen mellem medlemsstaterne. Privatiseringen af BB skal opfylde alle de ovennævnte kriterier for at kunne anses for at udgøre statsstøtte.

2.1. Statsstøtte i forbindelse med privatiseringer — retlige rammer

(103) Som anført i åbningsbeslutningen, baserer Kommissionen sin statsstøtteretlige vurdering af foranstaltninger i forbindelse med en privatisering på en række principper, som er beskrevet i XXIII Beretning om Konkurrencepolitikken (konkurrenceberetningen) samt i dens senere beslutningspraksis ([31]).

(104) Blandt de faktorer, der gør, at Kommissionen uden videre kan gå ud fra, at der ikke foreligger statsstøtte, nævnes i konkurrenceberetningen den omstændighed, at virksomheden sælges til den højstbydende. Men BB blev helt åbenlyst ikke solgt til den højstbydende. Alene dette er grund nok til, at der blev indledt formel undersøgelsesprocedure ([32]).

(105) Et andet vigtigt element, der må tages hensyn til ved privatiseringer, er, hvilke betingelser der er knyttet til et sådant salg. I sin beslutning om indledning af formel undersøgelsesprocedure fremhævede Kommissionen, hvor stor betydning der blev tillagt dette aspekt i konkurrenceberetningen, hvor det blev anført, at for at en privatisering skal kunne anses for ikke at være forbundet med statsstøtte, skal følgende betingelser være opfyldt: »Der skal finde en offentlig licitation sted, som er åben for alle, gennemsigtig og ikke betinget af anden aktivitet, f.eks. erhvervelse af andre aktiver end dem, der bydes på, eller fortsat drift af bestemte virksomheder«.

([29]) Det er ikke nødvendigt at komme ind på Østrigs påstande angående den frie etableringsret i en statsstøttesag. Se præmis 314 i Førsteinstansrettens dom af 12.2.2008 i sag T-289/03, BUPA, endnu ikke offentliggjort, men kan findes på webstedet www.curia.europa.eu

([30]) Se f.eks. Landesgericht Eisenstadts dom af 20.5.2006, 27 Cg 90/06 p-40, især s. 28, og Oberlandesgericht Wiens dom af 5.2.2007, 2 R 150/06b, især s. 15, hvor det i begge domme slås fast, at det ikke var nødvendigt at tage stilling til statsstøttespørgsmålet.

([31]) Se Kommissionens XXIII Beretning om Konkurrencepolitikken 1993, nr. 402 ff., samt nr. 61 ff. i åbningsbeslutningen.

([32]) Se tillige konkurrenceberetningen, nr. 402 ff.

(106) Kommissionen henviser også til sin beslutning i Stardust Marine, hvor den fremhævede betydningen af en »ikke-diskriminerende« procedure endnu stærkere ([33]). Som det fremgår af Kommissionens meddelelse om statsstøtteelementer i forbindelse med offentlige myndigheders salg af jord og bygninger ([34]) (meddelelsen om jordsalg), er det Kommissionens holdning, at der principielt kan stilles betingelser, så længe disse betingelser skal og kan opfyldes af enhver potentiel køber, uanset hvilken virksomhed denne driver ([35]). I den forbindelse havde Kommissionen fastslået, at udvælgelseskriterierne for salget af banken godt kunne indeholde betingelser, og at de skulle vurderes i overensstemmelse hermed (se nærmere herom under betragtning 141-143).

(107) Inden for rammerne af den formelle undersøgelsesprocedure gik Østrig åbenbart for det første ud fra, at meddelelsen om jordsalg umiddelbart kunne finde anvendelse på privatisering af en virksomhed, og for det andet, at der ville kunne kompenseres for eventuelle mangler ved udbudsproceduren ved at fremdrage tidligere uafhængige ekspertrapporter udarbejdet om privatiseringen. Østrig foreslog endog at lade udarbejde en ny sagkyndig rapport om BB's markedsværdi.

(108) Spørgsmålet om, hvilken relevans de betingelser, der blev stillet for salget, skal tillægges, diskuteres mere indgående under betragtning 141-143. Hvad det første punkt angår, bemærkes dog helt generelt, at der må sondres mellem de regler, der gælder for privatiseringer, og dem, der gælder ved salg af jord og bygninger. I konkurrenceberetningen blev der ikke stillet krav om, at en privatisering kun kan ske efter et udbud, men der opstilles flere betingelser, som en privatisering skal opfylde, for at der kan være sikkerhed for, at der ikke er tale om statsstøtte. Det siges ikke i konkurrenceberetningen, at en før salget udarbejdet uafhængig ekspertrapport om den virksomhed, der skal privatiseres, er tilstrækkelig til, at man ved afhændelse af virksomheden til den i rapporten vurderede pris automatisk kan gå ud fra, at der ikke foreligger nogen statsstøtte. Det er især værd at bemærke, når der i det konkrete tilfælde finder et udbud sted.

(109) Det er kun i meddelelsen om jordsalg, at der åbnes mulighed for i mangel af et udbud at lade markedsprisen fastlægge i en ekspertrapport. Selv hvor der er tale om salg af jord fremgår det imidlertid af ordlyden og opbygningen af denne meddelelse, at en medlemsstat ikke kan retfærdiggøre et salg til andre end den højstbydende ved hjælp af en ekspertrapport. Både ved jordsalg og også ved privatiseringer er princippet det, at markedsprisen fastlægges gennem et udbud.

(110) Kommissionen er dog af den opfattelse, at det i denne sag forholder sig anderledes, selv om man — alene for argumentets skyld — antog, at Østrig kunne have ret i, at meddelelsen om jordsalg finder anvendelse. Det er rigtigt, at meddelelsen om jordsalg accepterer såvel en åben licitation som en i forvejen udarbejdet vurderingsrapport fra en sagkyndig som belæg for, at der ikke foreligger statsstøtte. Sidstnævnte fremgangsmåde kan dog under alle omstændigheder kun accepteres, når vurderingen er foretaget før salget. Eftersom delstaten Burgenland valgte at privatisere BB efter et offentligt udbud, hvorunder der blev afgivet gyldige bud, ville det være inkonsekvent at acceptere en i forvejen udarbejdet vurderingsrapport og lade hånt om højere bud, således som Østrig som beskrevet ovenfor under betragtning 107 foreslår.

(111) Østrigs forslag ville kun blive relevant, hvis der måtte ses bort fra udfaldet af udbuddet, fordi der ikke var tale om en åben, gennemsigtig og ubetinget licitation.

(112) I den forbindelse finder Kommissionen, at der under udbuddet blev afgivet to gyldige bud, selv om den ikke helt kan udelukke, at buddene kunne have været højere, hvis der ikke var blevet stillet betingelser for afhændelsen (virkningerne af disse betingelser diskuteres mere indgående under betragtning 141-143). Hvis der både foreligger uafhængige vurderingsrapporter og et højere, bindende bud på BB, så er det uden nogen tvivl buddet, der giver det bedste billede af markedsværdien af den virksomhed, der skal afhændes, eftersom der jo så ikke er tale om en hypotetisk vurdering, men derimod om et reelt bud.

(113) På dette grundlag har de af Østrig fremlagte rapporter om forhåndsvurdering af BB ikke længere nogen betydning for denne sag ([36]). Heller ikke en efterfølgende vurdering, som Østrig har foreslået, har i betragtning af udbuddet og de indkomne gyldige bud nogen som helst relevans.

([33]) Kommissionens beslutning 2000/513/EF af 8.9.1999 om Frankrigs støtte til selskabet Stardust Marine (EFT L 206 af 15.8.2000, s. 6), betragtning 7. Denne beslutning blev siden omstødt af Domstolen, men ikke i relation til betragtning 7.

([34]) EFT C 209 af 10.7.1997, s. 3.

([35]) Se afsnit II 1.c) i denne meddelelse.

([36]) Det gælder især den vurdering, der er indeholdt i HSBC's indstilling til delstaten Burgenland, gmc-unitreus vurdering af BB's »stand alone«-værdi, der blev udarbejdet inden for rammerne af BB's omstrukturering før de forskellige privatiseringsforsøg, og konsortiets egen vurdering af BB's »stand alone«-værdi (som er irrelevant, fordi konsortiet havde mulighed for at tage hensyn til flere faktorer, der kun havde betydning for konsortiet).

(114) I betragtning af de betingelser, hvorpå salget fandt sted, må Kommissionen fastslå, at selv om virksomheden var blevet solgt til en pris, der lå klart over vurderingsprisen, og til den højstbydende, kunne der alligevel godt foreligge statsstøtte, hvis den pris, den markedsøkonomiske investor har betalt, var lavere, end den ville have været uden sådanne betingelser ([37]).

(115) Kommissionen er derfor nødt til at undersøge privatiseringen af BB på grundlag af EF-traktatens artikel 87, stk. 1, uden at tage hensyn til meddelelsen om jordsalg eller konkurrenceberetningen, da de betingelser, der blev opstillet i konkurrenceberetningen for at kunne antage, at der ikke foreligger statsstøtte, ikke er opfyldt i denne sag.

2.2. Karakter af statsstøtte

(116) Burgenland er en af Østrigs ni delstater. Delstaten Burgenlands midler kan principielt anses for at være »statsmidler« som nævnt i EF-traktatens artikel 87, stk. 1.

(117) Kommissionen konstaterer desuden, at GRAWE har grænseoverskridende og internationale aktiviteter, og at en eventuel fordel ydet ved hjælp af statsmidler vil begrænse konkurrencen i banksektoren og påvirke samhandelen mellem medlemsstater ([38]).

(118) Salget af BB til GRAWE er dog kun forbundet med statsstøtte, hvis delstaten Burgenland ikke handlede som en markedsøkonomisk aktør, og køberen opnåede en selektiv fordel. Det vil være tilfældet, hvis delstaten Burgenland ikke havde handlet som en markedsøkonomisk sælger, men accepteret en salgspris, der lå under BB's markedsværdi. Ved vurderingen heraf må Kommissionen undersøge, om denne sælger handlede som enhver anden markedsøkonomisk sælger (private vendor test).

(119) Om og i hvilket omfang GRAWE fik en selektiv fordel, må på grundlag af dette princip afgøres ud fra den faktiske udbudsprocedure og de bud, der indkom. I denne sag er der principielt to elementer, der kan afføde en fordel. Det ene element beror på det faktum, at banken blev solgt til det næsthøjeste bud, og det andet drejer sig om, hvilken indflydelse de betingelser, der blev stillet, havde på bankens værdi for samtlige bydende.

(120) Delstaten Burgenland havde modtaget et bud fra konsortiet, som nominelt lå 54,7 mio. EUR over GRAWE's bud. En sælger, der handler efter markedsøkonomiske principper, vil ikke desto mindre undtagelsesvist kunne vælge det lavere bud, men kun

a) hvis det for det første er helt klart, at et salg til den højstbydende ikke er gennemførligt, og

b) hvis det for det andet er berettiget også at tage hensyn til andre faktorer end prisen. At det ikke var den højstbydende, der blev valgt som køber, er ikke i sig selv et uigendriveligt bevis for, at der foreligger statsstøtte. Begrebet »højstbydende« kan være et fortolkningsspørgsmål, når der tages hensyn til forskellene mellem buddene i relation til risici uden for balancen ([39]).

(121) Det afgørende for det første aspekt er i alt væsentligt, om delstaten Burgenland kunne føle sig sikker på, at købsprisen rent faktisk blev betalt (det er, hvad der normalt betegnes som transaktionssikkerhed — og det er det første element), og om den kunne gå ud fra, at konsortiet ville opnå den fornødne tilladelse fra finanstilsynet (eller enhver anden impliceret myndighed — hvilket er det andet element).

(122) Det andet aspekt drejer sig om, hvorvidt der var andre faktorer såsom hæftelser eller risici uden for balancen, som delstaten Burgenland kunne tage hensyn til, og som kunne opveje prisforskellen i forhold til det højeste bud.

Det første element ved det første aspekt: transaktionssikkerheden

(123) Med hensyn til den transaktionssikkerhed, som var det første element ved det første aspekt, vil Kommissionen for klarhedens skyld gerne understrege, at transaktionssikkerhed i denne sammenhæng udelukkende drejer sig om køberens evne til at betale købsprisen ([40]). Kommissionen er enig med Østrig i, at det er et afgørende element ved salget. Ingen markedsøkonomisk sælger kan forventes at beslutte sig for en køber, hvis der er realistiske udsigter til, at vedkommende ikke vil kunne betale købsprisen.

([37]) Kommissionens beslutning 2000/628/EF af 11.4.2000 om den statsstøtte, som Italien har ydet til Centrale del Latte di Roma (EFT L 265 af 19.10.2000, s. 15), betragtning 82.

([38]) Se også Kommissionens beslutning af 27.6.2007 i sag C50/06, BAWAG (EUT L 83 af 26.3.2008, s. 7, betragtning 125).

([39]) Kommissionens beslutning af 8.9.1999 om Frankrigs støtte til Stardust Marine (EFT L 206 af 15.8.2000), betragtning 78.

([40]) Østrig taler også om »transaktionssikkerhed« i forbindelse med sit argument om, at det drejede sig om at undgå en lang sagsbehandlingstid i finanstilsynet, fordi den dermed forbundne usikkerhed kunne have bragt BB's fortsatte eksistens i fare.

(124) Østrig har ikke på noget tidspunkt under sagsbehandlingen hævdet, at konsortiet ikke ville have været i stand til at betale købsprisen. I betragtning af den finansielle styrke, konsortiets medlemmer kan opvise (se betragtning 12 ovenfor), har Kommissionen ingen grund til at betvivle, at konsortiet ville kunne betale købsprisen på 155 mio. EUR. Konsortiet foreslog at sætte et forskud på 15 mio. EUR ind på en blokeret konto i den ukrainske bank Active Bank som bevis for, at det kunne rejse de 155 mio. EUR.

Det andet element ved det første aspekt: godkendelsen fra finanstilsynet

(125) Der er heller ingen tvivl om, at en markedsøkonomisk handlende sælger ikke ville vælge at sælge til en køber, som efter al sandsynlighed ikke ville kunne opnå den fornødne godkendelse fra finanstilsynet (eller anden kompetent myndighed). Østrig har gjort gældende, at finanstilsynet aldrig ville have godkendt, at BB blev solgt til konsortiet, heller ikke, selv om konsortiets bud havde været det eneste. Ifølge Østrig var GRAWE's bud ikke det højeste, men det var det »bedste bud«.

(126) Rent proceduremæssigt bestrider Kommissionen ikke, at finanstilsynet efter østrigsk ret ikke ville have været i stand til at foretage den såkaldte »fit and proper-test« efter § 20 i BWG, fordi der var to mulige bydende. I realiteten giver finanstilsynet i sådanne sager først sin godkendelse, når der foreligger en konkret køber. Det var derfor logisk, at finanstilsynet måtte afvise den »ansøgning« om godkendelse, som både konsortiet og GRAWE indgav, før beslutningen om salget blev truffet. Kommissionen anerkender, at finanstilsynet efter østrigsk ret ikke må træffe nogen ex post-afgørelse.

(127) Kommissionen må dog også fastslå, at finanstilsynet på intet tidspunkt under fremsendelsen af oplysninger om sin arbejdsgang eller i relation til den tidligere ansøgning fra SLAV AG åbent har tilsluttet sig Østrigs synspunkt i denne sag, men tværtimod over for Kommissionen gentagne gange har bekræftet, at udfaldet af dets undersøgelse havde været »fuldstændigt åbent«.

(128) I den forbindelse henviser Kommissionen tillige til, at finanstilsynet undlod at give nogen generelle oplysninger — uafhængigt af den konkrete sag — om, hvilke faktorer det ville lægge vægt på i sin undersøgelse (f.eks. en købers rating). Der er således intet belæg for, at denne eller andre af Østrig fremførte faktorer ville have påvirket finanstilsynets afgørelse i negativ retning eller nødvendigvis have ført til et afslag.

(129) Da der ikke foreligger nogen udtalelser fra finanstilsynet herom og heller ikke andre beviser, kan Kommissionen ikke godtage Østrigs argument om, at finanstilsynet helt sikkert ville have nedlagt forbud mod, at BB blev solgt til konsortiet.

(130) Heller ikke sagsbehandlingstiden i finanstilsynet — under tre måneder for GRAWE, men op til et år for konsortiet — er i sig selv nok til at udelukke konsortiet som køber. Østrig har fremført, at den deraf følgende usikkerhed ville gå ud over BB, som i sidste ende kunne være kommet i vanskeligheder. Kommissionen kan hverken principielt eller i den konkrete sag acceptere dette argument. For principielt ville det være ensbetydende med diskriminering mod alle bydende uden for EU og muligvis også mod bydende fra andre EU-lande, eftersom det samme argument ville kunne fremføres for enhver bydende, der ikke var kendt af finanstilsynet, altså for enhver ikke østrigsk virksomhed. Og i den konkrete sag må Kommissionen fastslå, at BB på salgstidspunktet ikke befandt sig i vanskeligheder. Da man lige siden 2003 havde forsøgt at sælge banken, var det heller ikke indlysende, hvorfor det skulle gå så hurtigt. Der blev i forbindelse hermed peget på, at GRAWE's bud var tidsbegrænset, men heller ikke dette argument kan accepteres, da det ville betyde, at der ville være mange muligheder for at øve indflydelse på udbudsproceduren på en diskriminerende måde.

(131) Hvad angår delstaten Burgenlands overvejelser angående det mulige udfald af finanstilsynets undersøgelse, kan Kommissionen ikke følge Østrig i dennes henvisning til, at en forgænger til SLAV AG i 1994 havde fået afvist sin ansøgning om banktilladelse. Kommissionen finder, at de to situationer ikke kan sammenlignes, selv om den »fit and proper-test«, der skulle foretages ved salget af BB, er en af de — langt mere omfattende — forudsætninger for at få meddelt en uindskrænket banktilladelse, som der blev ansøgt om i den tidligere sag ([41]). I hvert fald var ejerforholdene hos den tidligere ansøger helt anderledes, og også den politiske situation i Ukraine har siden ændret sig meget. Den eneste grund, Østrig nævner til, at ansøgningen blev afvist — at den fond, der ejede virksomheden, ikke fulgte de internationale regnskabsstandarder (IAS) — forekommer desuden at være rent formel; intet tyder på, at spørgsmålet om, hvorvidt konsortiet, der var sammensat helt anderledes, fulgte IAS, stadigvæk havde nogen relevans på tidspunktet for salget af BB. Eftersom finanstilsynet ifølge loven har pligt til at behandle en ny ansøgning uhildet, går Kommissionen ikke ud fra, at denne tidligere sag, der drejede sig om en anden ansøger, kunne have spillet nogen rolle, hvis delstaten Burgenland havde solgt BB til konsortiet.

([41]) § 20 i BWG eller dele deraf finder anvendelse i begge situationer.

(132) Kommissionen må også tilbagevise de ubegrundede påstande, Østrig har fremført som argumenter for at afvise konsortiet som en seriøs køber. Kommissionen må træffe sine beslutninger på grundlag af fakta. Det gælder for det første Østrigs henvisning til det andet privatiseringsforsøg, hvor finanstilsynet ifølge Østrig havde antydet, at et salg til en litauisk, men russisk ejet bank ikke ville være blevet godkendt. Denne påstand er ikke blevet underbygget af nogen beviser, og desuden drejede det sig om en helt anden part. For det andet henviste Østrig på et meget sent stadium i sagsbehandlingen til en dom afsagt af en tysk domstol, som stadfæstede en afgørelse truffet af det tyske finanstilsyn, der nedlagde forbud mod en ikke nærmere identificeret ukrainsk koncerns køb af aktier i en tysk bank [42]. Disse oplysninger forelå ikke på det afgørende tidspunkt og ville derfor ikke kunne have spillet nogen rolle for finanstilsynets eventuelle afgørelse. Desuden minder Kommissionen ikke mindst om, at finanstilsynet jo som nævnt skal behandle enhver ansøgning uhildet.

(133) I lyset af det ovenstående må Kommissionen drage den konklusion, at der hverken er beviser for eller tegn på, at finanstilsynet ville have nedlagt forbud mod et salg til konsortiet. En markedsøkonomisk handlende sælger ville derfor ikke have fravalgt konsortiet på dette grundlag.

Det andet aspekt: Ausfallhaftungs betydning for salgsbeslutningen

(134) Ligesom i enhver anden sag kan Kommissionen kun tage hensyn til de faktorer, som en markedsøkonomisk investor vil tage med i betragtning [43]. Det betyder, at der ikke kan tages hensyn til risici, der beror på muligheden for at blive forpligtet til at betale en statsstøtte, fordi en markedsøkonomisk investor ikke ville have taget hensyn til sådanne risici [44]. Med hensyn til privatiseringen af BB er det afgørende element her den *Ausfallhaftung*, som Østrig anfører som begrundelse for salget til GRAWE.

(135) Efter Kommissionens opfattelse burde delstaten Burgenland ikke have taget hensyn til denne *Ausfallhaftung*. Hvis man tager hensyn til *Ausfallhaftung*, vil man som anført i åbningsbeslutningen blande delstaten Burgenlands rolle som yder af statsstøtte og dens rolle som sælger af banken sammen.

(136) Kommissionen må allerførst tilbagevise alle de argumenter, Østrig fremfører for ikke at betragte *Ausfallhaftung* som (eksisterende) statsstøtte. Efter Kommissionens beslutning K(2003) 1329 endelig om ophævelse af *Ausfallhaftung* [45], som blev vedtaget efter en aftale mellem Østrig og Kommissionen, og som Østrig ikke har indbragt for EU-domstolene, kan dette argument ikke godtages. Hvis Østrig — således som det nu kunne se ud til — rent faktisk ikke havde været indforstået med, at *Ausfallhaftung* skal betragtes som statsstøtte, kunne Østrig være gået til Domstolen og have anfægtet det.

(137) Hvad angår Østrigs argument om, at en eksisterende støtte er lovlig, bemærker Kommissionen, at en eksisterende støtte stadigvæk er en støtte ydet af en offentlig myndighed. I alle hidtidige domme er der altid blevet taget udgangspunkt i princippet om, at man ved afgørelsen af, hvordan en markedsøkonomisk investor ville have handlet, ikke må blande statens rolle som sælger af en virksomhed sammen med de forpligtelser, den har som udøver af offentlig myndighed [46]. Østrigs synspunkt underbygges ikke af retspraksis, og der er ingen præcedens for, at en markedsøkonomisk kapitalgiver skulle kunne tage hensyn til en forpligtelse, der er at betragte som statsstøtte. I den hypotese ville ingen markedsøkonomisk kapitalgiver have påtaget sig en forpligtelse, som ikke stemte overens med princippet om en markedsøkonomisk investor, og beslutningen om, at *Ausfallhaftung* skulle ophæves, bekræfter, at denne *Ausfallhaftung*-kaution ikke blev stillet på markedsvilkår. EF-Domstolen har statueret, at forpligtelser, der er blevet kvalificeret som ulovlig statsstøtte, ikke kan tages i betragtning ved beregningen af likvidationsomkostningerne [47]. Det betyder dog ikke omvendt, at der kan tages hensyn til en eksisterende statsstøtte. Efter Kommissionens opfattelse er det ikke relevant, om der var tale om en ulovlig støtte eller en eksisterende støtte. Så længe den pågældende forpligtelse er at betragte som statsstøtte, ville ingen markedsøkonomisk investor have accepteret den og derfor heller ikke taget hensyn til den [48].

[42] Kommissionen henviser til, at navnet på den ukrainske koncern ikke er oplyst i den af Østrig fremlagte pressemeddelelse. Det kan dreje sig om en helt anden koncern end konsortiet.

[43] Domstolens dom af 14.9.1994 i forenede sager C-278/92, C-279/92 og C-280/92, Spanien mod Kommissionen (Hytasa), Sml. 1994 I, s. 4103, præmis 22.

[44] Se dom i sag C-334/99, Gröditzer Stahlwerke, præmis 134 ff.

[45] EUT C 175 af 24.7.2003, s. 8, nærmere herom ovenfor.

[46] Se f.eks. Domstolens dom i sag C-334/99, Gröditzer Stahlwerke.

[47] Se f.eks. dom i sag C-334/99, Gröditzer Stahlwerke, præmis 138.

[48] Der kan tillige henvises til Førsteinstansrettens dom af 15.9.1998 i sag T-11/95, BP Chemicals, Sml. 1998 II, s. 3235, præmis 170-171, 179-180 og 198. Hvis staten yder en statsstøtte og kort efter træffer yderligere foranstaltninger til fordel for virksomheden og i den forbindelse gør gældende, at den anden foranstaltning er truffet i overensstemmelse med princippet om en markedsøkonomisk investor, skal Kommissionen ifølge denne dom stadigvæk undersøge den anden foranstaltnings overensstemmelse med dette princip og samtidig tage hensyn til den første støtteforanstaltnings indvirkninger. Hvis en statsstøtte kan få indvirkning på efterfølgende statslige foranstaltninger, kan deraf udledes, at eksistensen af en statsstøtte kan påvirke delstaten Burgenlands handlemåde ved salget af BB.

(138) Det kunne muligvis have forholdt sig anderledes, hvis delstaten Burgenland på linje med en markedsøkonomisk kapitalgiver havde stillet en garanti på kommercielle vilkår og ikke en kaution, som udgør statsstøtte. Men det er jo ikke tilfældet i den foreliggende sag.

(139) Østrig har ikke peget på nogen andre faktorer såsom risici uden for balancen eller andre forpligtelser end *Ausfallhaftung*, som der kunne være blevet taget hensyn til ved vurderingen af buddene.

(140) Eftersom »BB's fortsatte eksistens uden brug af delstatens *Ausfallhaftung*« var en af bevæggrundene, og måske den afgørende grund til, at delstaten Burgenland besluttede sig for at sælge BB til GRAWE, selv om GRAWE's bud var lavere, finder Kommissionen på grundlag heraf, at Østrig ikke har handlet som en markedsøkonomisk sælger. Den økonomiske fordel, GRAWE fik, svarer mindst til en tredjedel af forskellen mellem konsortiets bud og den faktiske købspris ([49]).

2.3. *Betingelserne knyttet til salget af BB*

(141) Selv om alene den kendsgerning, at det ikke var det højeste bud, der blev valgt, i denne sag allerede beviser, at der foreligger statsstøtte, må Kommissionen også se på, i hvilket omfang udbudsvilkårene kunne have påvirket købsprisen. Som nævnt havde Kommissionen i åbningsbeslutningen givet udtryk for tvivl om, hvorvidt udbudsproceduren havde været åben, gennemsigtig og ikke-diskriminerende. Desuden udtrykte Kommissionen tvivl angående disse betingelsers virkninger for potentielle bydende (som måske kunne have afholdt dem fra at byde) samt betingelsernes virkninger på buddene (som måske havde været lavere, hvis der ikke havde været betingelser knyttet til udbuddet).

(142) Ud fra de oplysninger, den kom i besiddelse af under den formelle undersøgelsesprocedure, finder Kommissionen, at konsortiet rent proceduremæssigt (»due diligence«-undersøgelse, muligheder for møder, finanstilsynet) øjensynligt ikke blev stillet ringere af de HSBC-eksperter, der havde fået til opgave at gennemføre udbuddet. Efter Kommissionens opfattelse bekræftes dette af den udførlige sagsfremstilling, Landesgericht Eisenstadt gav i sin dom af 20. maj 2006 ([50]).

(143) Kommissionen så nærmere på, hvilke virkninger udbudsbetingelserne havde på buddene. De betingelser, der var knyttet til privatiseringen, tyder på, at delstaten Burgenland ikke bestræbte sig på at opnå den højeste pris for banken. Kommissionen har dog ingen grund til at antage, at dette rent faktisk begrænsede antallet af byderne eller påvirkede prisen. Den modtog ingen bemærkninger fra implicerede parter, hvoraf det fremgik, at de oprindeligt havde været interesseret i BB, men at betingelserne i Process Letter derefter havde afholdt dem fra at gå videre. Udbuddet blev også bekendtgjort offentligt i tilstrækkeligt omfang. Selv om flere af de andre udbudsbetingelser (»tidsmæssige krav«, »vilje til at foretage eventuelt nødvendige kapitalforhøjelser« og »bevarelse af BB's selvstændighed«) stadigvæk forekommer tvivlsomme, forekommer de ikke at have haft nogen indvirkning på buddenes størrelse. Kommissionen har således hverken fundet belæg for eller tegn på, at man skulle kunne drage den konklusion, at et salg af BB kunne have givet en højere pris, hvis hele bankens potentiale blev lagt til grund. Konsortiet har heller ikke antydet, at det afgav et lavere bud på grund af betingelserne i Process Letter. Det anerkendte, at købsprisen og transaktionssikkerheden er et rimeligt kriterium for enhver sælger, men pegede dog på, at opfyldelsen af en betingelse som »BB's fortsatte eksistens uden brug af delstatens *Ausfallhaftung*« eller »gennemførelse af eventuelt nødvendige kapitalforhøjelser« ikke var noget, der kunne gennemtvinges fremover. Eftersom det ikke fremgår klart, at betingelserne havde indvirkning på købsprisen, må man derfor i det konkrete tilfælde, hvor der indkom to bud ([51]), gå ud fra, at det højeste bud giver et godt billede af markedsprisen ([52]).

2.4. *Andre betragtninger i forbindelse med Ausfallhaftung*

(144) Selv om Kommissionen ikke kan tilslutte sig Østrigs synspunkter med hensyn til *Ausfallhaftungs* betydning i denne sag, foretog den en nærmere undersøgelse af de argumenter, Østrig fremførte til støtte for denne forkerte antagelse. Kommissionen fastslog imidlertid, at heller ikke selv om man accepterede Østrigs argument og tog hensyn til *Ausfallhaftung*, ville GRAWE's bud være det bedste.

([49]) Spørgsmålet om i hvilket omfang buddene må tilpasses for at kunne sammenlignes, behandles i kapitel VI.5.

([50]) Landesgericht Eisenstadt, 20.5.2006, 27 Cg 90/06, s. 40.

([51]) Østrig gjorde også gældende, at Kommissionen i sagen Craiova ikke havde taget hensyn til udbuddet, men i stedet lagt aktivernes nettoværdi til grund, fordi der havde været betingelser knyttet til udbuddet. Østrig hævdede, at Kommissionen også i denne sag burde have accepteret en sagkyndig vurderingsrapport. Efter Kommissionens opfattelse kan de to sager imidlertid ikke sammenlignes, fordi betingelserne i Craiova-sagen var udformet således, at markedsprisen ikke kunne fastlægges på grundlag af udbuddet (hvor der kun blev afgivet ét bud), mens der i den konkrete sag indkom to bud, der giver et godt billede af markedsprisen.

([52]) Se også Kommissionens beslutning af 8.9.1999 om Frankrigs støtte til Stardust Marine (EFT L 206 af 15.8.2000, betragtning 82), hvor en lignende fremgangsmåde blev fulgt. Dette punkt blev ikke anfægtet af Domstolen ved den senere omstødelse af denne beslutning.

Likviditetsudstrømning efter salg af BB til konsortiet og hensyntagen til Ausfallhaftung

(145) I tilfælde af en likvidation af BB ville BB's aktiver blive afhændet, og provenuet ville være blevet brugt til at fyldestgøre kreditorerne. Hvis indtægterne af afhændelsen af aktiverne ikke var tilstrækkelige til at fyldestgøre kreditorerne, ville man blive nødt til at gøre indhug i BB's egenkapital på ca. 90 mio. EUR. Ethvert beløb, der derefter manglede, ville blive fordelt ligeligt mellem de udestående fordringer, og kreditorerne ville derfor gå glip af en vis del af deres tilgodehavende. *Ausfallhaftung* er en fordring, BB's kreditorer har direkte på delstaten Burgenland, og ville udløse delstaten Burgenlands hæftelse, fordi Burgenland vil være nødt til at holde kreditorerne skadesløse for, at BB ikke kunne indfri de fordringer, der var dækket af *Ausfallhaftung*. Den del af fordringerne, der er dækket af *Ausfallhaftung*, vil falde fra 100 % på tidspunktet for salgsaftalens indgåelse (maj 2006) til næsten 0 % i 2017.

(146) En likvidation af BB kunne ske på grund af bankens vanskeligheder ved at skaffe refinansiering på kapitalmarkederne eller ved at overholde tilsynskrav såsom mindstekapitalkravene.

(147) Østrig har gjort gældende, at likviditetsproblemerne især ville opstå, efter at afhændelsen til konsortiet var blevet bekendtgjort i pressen. I bedste fald kunne der blive tale om en likviditetsudstrømning på ca. 500 mio. EUR, i værste fald op til 1,25 mia. EUR. Konsortiet havde ikke dokumenteret, at det var i stand til at tilvejebringe ny kapital af en sådan størrelsesorden. Derfor havde man ikke kunnet overveje et salg af BB til konsortiet.

(148) Kommissionen medgiver, at delstaten Burgenlands bekendtgørelse af, at den havde solgt BB til konsortiet, kunne have resulteret i opsigelse af indlån og af interbank-kreditter, men de af Østrig fremlagte beregninger forekommer dog af flere grunde at være forkerte. Hvis man tager udgangspunkt i sammenlignelige tilfælde, er det urealistisk at tro, at 50 % — 60 % af indlånene vil blive trukket ud af banken ([53]). I en sådan krisesituation ville BB begrænse likviditetsudstrømningen til nye forretninger til det nødvendige minimum ([54]). I Østrigs beregninger er der omsættelige aktiver, der slet ikke eller kun delvis likvideres ([55]), og udtrækkene under nogle positioner er uforståelige ([56]). Kommissionen finder, at BB selv i en krisesituation vil kunne afværge en sådan likviditetsudstrømning gennem en effektiv og præventiv likviditetsstyring og holde nettoudstrømningen under kontrol. I den forbindelse fremhæver Kommissionen, at BB og BB's ejere aktivt kunne have forbygget likviditetsudstrømningen, og fastslår, at delstaten Burgenland allerede havde forpligtet sig til før salget af banken at tilføre ny kapital på 380 mio. EUR i form af udstedelse af nye obligationer sikret af *Ausfallhaftung*. Kommissionen kan ikke tilslutte sig Østrigs argument om at emissionen af nye obligationer, som skulle tilvejebringe yderligere 380 mio. EUR til BB, ikke havde været af afgørende betydning for nogen af dem, der var interesseret i at byde på banken, når Østrig samtidig gør gældende, at den forventede likviditetsklemme havde været en grund til ikke at sælge banken til konsortiet. Man kunne også hævde, at delstaten Burgenland, hvis den havde fundet likviditetsproblemet af væsentlig betydning, kunne have løst det ved at udstede yderligere obligationer svarende til de manglende likvide midler, således som delstaten Burgenland gjorde det i GRAWE's tilfælde ved at tilvejebringe de yderligere 380 mio. EUR.

(149) Kommissionen finder derfor, at der ikke bestod noget likviditetsproblem efter salgets bekendtgørelse, men at det snarere var tilsynskravene, der kunne resultere i betalingsstandsning eller likvidation af BB. Østrig har fremført, at risikoen for en betalingsstandsning ville have været langt højere, hvis BB var blevet solgt til konsortiet, end hvis det var GRAWE, der var den nye ejer. GRAWE videreføre BB's privatkunde- og erhvervskundeorienterede regionale aktiviteter og fastholder den eksisterende forretningsmodel. Af den af konsortiet fremlagte plan kan man derimod udlede, at konsortiet har udformet en mere risikobehæftet forretningsplan for BB og ville være gået ind i aktiviteter som finansiering af internationale handelstransaktioner. Efter den mulige indlemning af Active Bank i BB ville BB kunne blive udsat for svingninger i euro-kursen over for den ukrainske »hrywnja«, som den kun kunne dække sig ind mod med meget høje omkostninger. Østrig har også gjort gældende, at andre faktorer såsom konsortiets manglende erfaring med bankforretninger og lavere rating øgede risikoen for BB's insolvens betydeligt.

(150) Kommissionen medgiver, at det er vanskeligt at dømme om, hvordan BB vil udvikle sig på lang sigt. Delstaten Burgenland må acceptere, at den efter salget af BB til en ny ejer — uafhængigt af, om det er GRAWE eller konsortiet — kun vil få yderst begrænset indflydelse på bankens fremtidige strategi. I denne forbindelse er det vigtigt at slå fast, at den fremtidige forretningsmodel for BB i købsaftalen ikke kan fastlægges bindende, men det er den nye ejers opgave at bestemme bankens fremtidige strategi og herunder træffe afgørelse om nødvendige kapitalforhøjelser og senere indlemning af andre virksomheder.

([53]) Selv i BAWAG-sagen, hvor banken på grund af bedrageri fra ledelsens side blev udsat for et væld af henvendelser fra indlånskunder, blev kun 20 % – 30 % af indlånene trukket ud.

([54]) I likviditetsprognosen regnes der med 300 mio. EUR til nye lån/værdipapirer og nye interbankkreditter.

([55]) I en situation med likviditetsbehov ville BB afhænde kapitalinteresser og andre omsættelige værdipapirer, der kan sælges uden tab, for at skaffe sig mere likviditet.

([56]) Der tages udgangspunkt i, at opsigelsen af swaps med mutual-put-aftale vil få en negativ indflydelse på likviditeten svarende til den nominelle værdi af disse swaps.

(151) De nye ejere er dog i den måde, hvorpå de driver banken, underlagt de bankretlige regler. For det første vil BB som østrigsk bank med østrigsk banktilladelse fortsat være underlagt østrigsk banktilsyn og må derfor opfylde de samme tilsynskrav (f.eks. mindstekapitalkrav) som andre europæiske banker. For det andet må BB som en integreret del af den internationale finansverden mindst have en »investment-grade-rating« for at kunne skaffe refinansiering hos andre banker. BB er derfor også underlagt ratingbureauernes egenkapitalkrav. Hvis ejerne vil påtage sig højere risici, må de samtidig sørge for at få tilført tilstrækkeligt med ny kapital.

(152) Kommissionen kan heller ikke tilslutte sig Østrigs argument om, at BB's nye ejere absolut må have omfattende erfaring med bankforretninger. Det er ikke ejeren, men derimod BB's ledelse, der skal forestå bankens drift. Desuden har Kommissionen ikke fundet belæg for Østrigs påstand om, at BB's rating efter salget skulle være identisk med henholdsvis GRAWE's og den ukrainske stats rating. For det første har GRAWE ikke erklæret at ville afgive en hæftelseserklæring (Patronatserklärung) for BB, og ratingen af BB vil derfor først og fremmest blive baseret på bankens egne resultater. For det andet vil BB stadigvæk være en østrigsk bank med sæde i Østrig, og derfor forekommer den ukrainske stats B-rating — som kunne spille en rolle for en bank med sæde i Ukraine — ikke at være relevant. I den forbindelse må det også slås fast, at BB fortsat vil være sikret af *Ausfallhaftung*.

(153) Det kan imidlertid ikke helt udelukkes, at BB, uanset hvem den nye ejer bliver, i fremtiden vil kunne komme til at stå over for alvorlige problemer og ikke kunne afværge en betalingsstandsning/likvidation. I relation til et sådant scenario er det vigtigt at gøre sig klart, at BB er en ganske lille bank (med en balancesum på under 1 % af de europæiske storbankers), og at en likvidation af BB vil få ret ubetydelige, om ikke helt ubetydelige, virkninger for det østrigske eller det europæiske banksystem. Et salg af BB-aktiver på ca. 3,5 mia. EUR (kreditter, lån, kapitalinteresser, derivater, ejendomsselskaber) på de internationale finansmarkeder vil ikke sætte markedsmekanismerne ud af funktion og vil ikke rokke ved stabiliteten på markederne og især i markedspriserne.

(154) Østrig har fremlagt et likvidationsscenarie. I dette scenarie gås der ud fra, at aktiverne vil blive likvideret i 2006, og at det er deres vægtede risiko, der vil være afgørende for, hvilken pris der kan opnås. Værditabet ved salg spænder fra 2 % for aktiver med risikovægt 0 til 20 % for aktiver med risikovægt 100 %. Likvidationsscenariet indeholder justeringer på 90 mio. EUR for likvidationen af poster uden for balancen. Efter fradrag af egenkapitalen drages der i scenariet den konklusion, at der i tilfælde af likvidation vil komme til at mangle et beløb på ca. 270 mio. EUR, som vil skulle dækkes af *Ausfallhaftung* og dermed delstaten Burgenland.

(155) Kommissionen kan godkende den generelle metode, der i det af Østrig fremlagte likvidationsscenarie er benyttet til en foreløbig vurdering af, hvor store tabene kan blive, hvis BB træder i betalingsstandsning. Men Kommissionen mener, at justeringerne af aktiverne er for høje (f.eks. på 10-20 % for pantebreve, der kan sælges i bundter), og den kan ikke finde belæg for tilpasningerne angående forretninger uden for balancen. Desuden gik Østrig ud fra, at likvidationen med stort set 100 % sikkerhed ville finde sted i 2006 og lagde derfor aktivernes nominelle værdi til grund. Dette scenarie forekommer ikke realistisk.

(156) Under hensyn til disse bemærkninger til likvidationsscenariet ville Kommissionen drage den konklusion, at delstaten Burgenland vil kunne regne med 1 mio. EUR for hver procent sandsynlighed for, at *Ausfallhaftung* vil blive udløst. Det betyder med hensyn til prisforskellen mellem konsortiets og GRAWE's bud, at sandsynligheden for BB's insolvens med konsortiet som den nye ejer må sættes over 50 % højere, end hvis GRAWE blev den nye ejer. Det finder Kommissionen ikke rimeligt, men har konkluderet, at selv hvis delstaten Burgenland havde ret til at tage hensyn til *Ausfallhaftung* som et af kriterierne, var GRAWE's bud ikke det bedste bud.

Andre metoder fremlagt af Østrig og GRAWE

(157) Østrig og GRAWE fremlagde også andre metoder [57] til vurdering af de risici, der var forbundet med hvert af de to bud. Efter Kommissionens opfattelse er det den metode, der er anvendt i likvidationsscenariet, der bedst afspejler den særlige situation, der vil opstå, hvis BB træder i betalingsstandsning, og at denne metode ikke alene er den mest hensigtsmæssige, men også den mest gennemsigtige og bedst dokumenterbare metode til vurdering af, hvilke risici *Ausfallhaftung* er forbundet med. De andre metoder, Østrig har fremlagt, er ikke relevante, og desuden gælder, at de enten ikke kan efterprøves, bygger på forkerte antagelser eller ikke kan anvendes i den konkrete sag.

[57] Rapport fra HSBC, finansbaseret videnskabelig metode, kapitalmarkedsorienteret metode.

2.5. *Garantiklausulen angående statsstøtte i aftalen med GRAWE*

(158) Salgsaftalen mellem delstaten Burgenland og GRAWE indeholder endvidere en garantiklausul, ifølge hvilken delstaten Burgenland bl.a. forpligter sig til at godtgøre GRAWE ethvert beløb, som Kommissionen måtte kræve tilbagebetalt i en eventuel statsstøttebeslutning (med tillæg af alle sagsomkostninger for køberen). Selv om køberen bevarer retten til at hæve købet, hvis en tilpasning af købsprisen skulle vise sig at være retsstridig, skal dette element i købsaftalen fremgå af en beslutning. For det første ændrer en sådan garantiklausul, som man forhandlede sig frem til efter udbuddet, købsbetingelserne for den pågældende køber og kunne have fået GRAWE til at afgive et højere bud, for det andet — hvilket er endnu vigtigere — kan en sådan garantiklausul sidestilles med en omgåelse af et eventuelt tilbagebetalingskrav fra Kommissionens side. Det strider helt klart mod medlemsstaternes forpligtelse til at efterkomme kommissionsbeslutninger og samarbejde med Kommissionen. Denne klausul burde derfor ikke findes, da den ville indebære en ny statsstøtte til GRAWE.

2.6. *Endelig konklusion angående eksistensen af statsstøtte*

(159) Salget af BB til GRAWE udgør følgelig statsstøtte efter EF-traktatens artikel 87, stk. 1.

3. **Forenelighed med fællesmarkedet**

(160) I åbningsbeslutningen antydede Kommissionen, at den ud fra de foreliggende oplysninger ikke fandt, at nogen af betingelserne for at erklære støtten forenelig med fællesmarkedet efter EF-traktatens artikel 87, stk. 2 eller 3, var opfyldt.

(161) Østrig bestræbte sig derefter på at godtgøre, at der ikke var tale om statsstøtte. Det var kun støttemodtageren, der fremførte argumenter for støttens forenelighed med fællesmarkedet. Efter GRAWE's opfattelse fremgik det af den tidligere omstruktureringsbeslutning, at selv en privatiseret BB (privatiseringen var en forudsætning for, at støtten kunne erklæres forenelig med fællesmarkedet) ville have været nødt til at fastholde sin karakter af regional bank. GRAWE's forretningsplan var den eneste, der opfyldte denne betingelse.

(162) Kommissionen fastholder, at omstruktureringsbeslutningen på ingen måde understøtter dette argument. Privatiseringen er et supplement til de operationelle, funktionelle og finansielle foranstaltninger, som Østrig tilbød, og Kommissionen godkendte, og den skal sikre bankens langsigtede rentabilitet. I den tidligere beslutning undersøgte Kommissionen virkningerne af en mulig likvidation af BB og medgav, at »det kan tænkes, at visse landdistrikter i Burgenland vil blive underforsynet med grundlæggende finansielle tjenesteydelser« ([58]). Dette er dog ikke ensbetydende med, at en tilsvarende betingelse også skulle gælde for privatiseringen, selv om det ikke nævnes.

(163) I lyset af det ovenstående må Kommissionen fastholde sin oprindelige konklusion. Støtten kan ikke erklæres forenelig med fællesmarkedet.

4. **Uindskrænket gyldighed af Kommissionens beslutning 2005/691/EF om omstrukturering af Bank Burgenland**

(164) I sin åbningsbeslutning udtrykte Kommissionen tvivl om, at klausulen om kompensation for førtidig opsigelse af garantiaftalen af 20. juni 2000, som blev godkendt i Kommissionens beslutning af 7. maj 2004, er lovlig, da den kunne stride mod omstruktureringsbeslutningen. Efter en mere indgående undersøgelse har Kommissionen dog fastslået, at den stemmer overens med denne beslutning.

5. **Tilbagesøgning**

(165) Eftersom foranstaltningen blev iværksat uden forudgående anmeldelse til Kommissionen, og eftersom den er uforenelig med statsstøttereglerne, bør det påbydes Østrig at tilbagesøge støtten fra støttemodtageren.

(166) Det beløb, der skal tilbagesøges, bør fastsættes således, at enhver støtte elimineres. Som fastslået i kapitel VI. 2.2 og 2.3 svarer støtten i denne sag til forskellen mellem konsortiets bud og den faktiske salgspris.

(167) Der er imidlertid ikke blot tale om den nominelle forskel mellem de to bud, som udgør 54,7 mio. EUR. For at sikre fuld sammenlignelighed mellem de to bud må der foretages visse tilpasninger, da aftalerne med GRAWE ikke havde samme indhold, som aftalerne med konsortiet ville have haft. Begge bud indeholder flere betingelser, der hver især må kvantificeres og sammenholdes med betingelserne i det andet bud. Efter Kommissionens opfattelse må det ovennævnte forskelsbeløb mellem de to bud i relation til Østrigs tilbagesøgning af støtten tilpasses på følgende måde:

([58]) Se betragtning 80 i omstruktureringsbeslutningen.

(168) Hvad angår klausulen om kompensation for førtidig opsigelse af garantiaftalen af 20. juni 2000, er det beløb, som delstaten skulle betale konsortiet – 15 mio. EUR – 2,1 mio. større end det beløb, GRAWE skulle have, og som var på 12,9 mio. EUR. Forskellen mellem konsortiets bud og den faktiske salgspris må derfor reduceres med 2,1 mio. EUR.

(169) Det er vanskeligt at sætte tal på de forskellige aftalers virkninger for hæftelsesgrænserne, fribeløbene og garantifristerne. Østrig har gjort gældende, at den almindelige fremgangsmåde, man forhandlede sig frem til med GRAWE og med konsortiet, havde været afbalanceret og ikke givet nogen af dem en nævneværdig fordel. Kommissionen er enig med Østrig i, at garantiklausulen kun i ringe grad har virkninger for prisforskellen, men finder det nødvendigt at sætte tal på denne virkning. Ud fra de foreliggende oplysninger er Kommissionen ikke i stand til at vurdere, om garantiklausulen har givet en af de bydende en fordel, og Østrig må derfor fremlægge en sammenlignende oversigt over alle aftalerne herom. Desuden må Østrig kvantificere de finansielle virkninger af disse aftaler på begge buddene.

(170) Den årlige provision på 100 000 EUR, som konsortiet skulle betale for at bevare *Ausfallhaftung* indtil 2017, er en yderligere indtægt for delstaten Burgenland, og det er derfor nødvendigt at foretage en tilpasning i form af en forhøjelse af prisforskellen mellem konsortiets bud og den faktiske salgspris med et beløb svarende til kontantværdien af den provision, der ville blive betalt frem til 2017.

(171) Optagelsen af yderligere obligationslån på 380 mio. EUR med statens garanti blev hverken nævnt i Process Letter eller i udkastet til kontrakten med GRAWE. Efter Kommissionens opfattelse spillede denne aftale en betydelig rolle under salgsprocessen og burde have været indeholdt i udkastet til kontrakt med konsortiet. Desuden bekræftede konsortiet, at det i sit bud ikke havde taget højde for yderligere obligationslån. Efter Kommissionens opfattelse indebærer den fordel, GRAWE fik i kraft af den gunstigere refinansieringssituation med de yderligere 380 mio. EUR, at der må foretages en tilpasning i form af en forhøjelse af forskellen mellem konsortiets bud og den faktiske salgspris. Den må beregnes på grundlag af de renter, BB betaler for de yderligere lån på 380 mio. EUR, i forhold til BB's refinansieringsomkostninger efter handelens afslutning.

(172) Kommissionen er ikke i besiddelse af de oplysninger, der er nødvendige for at kunne afgøre, hvorvidt aftalen om før handelens afslutning at afhænde fire af BB's ejendomsselskaber til delstaten Burgenland til deres bogførte værdi på 25 mio. EUR, udgør en fordel, som gør det nødvendigt at tilpasse forskellen mellem konsortiets bud og den faktiske salgspris. Det kunne være tilfældet, hvis aktivernes markedsværdi var enten højere eller lavere end deres bogførte værdi. Østrig må derfor fremlægge en sagkyndig rapport fra en uafhængig ekspert udpeget af et uafhængigt organ med en vurdering af BB's fire ejendomsselskaber. I denne vurdering bør der tages hensyn til de lejeindtægter, der kan opnås på markedet.

(173) Med hensyn til de renter, der påløber i tidsrummet mellem kontraktens undertegnelse og handelens afslutning, af det depositum på 15 mio. EUR, som konsortiet ville indbetale på en lukket konto i den ukrainske Active Bank, finder Kommissionen, at der ikke bør foretages nogen tilpasning, så længe disse renter krediteres konsortiet.

(174) Hvad angår det spørgsmål om skattemæssigt underskud, der blev anført i åbningsbeslutningen, undersøgte Kommissionen, om der skulle tages hensyn til dette aspekt ved fastlæggelse af statsstøttens størrelse, og drog den konklusion, at det ikke var tilfældet. Kommissionen er dog af den opfattelse, at der ved en vurdering af BB burde været taget hensyn til den fordel, tredjemand kan få af det skattemæssige underskud (best owner-princippet).

VII. **KONKLUSION**

(175) Kommissionen fastslår, at Østrig i forbindelse med privatiseringen af BB har ydet GRAWE støtte, der er i strid med EF-traktatens artikel 88, stk. 3, og dermed ulovlig. Det fulde støttebeløb skal af Østrig beregnes på grundlag af forskellen mellem de endelige bud, der blev afgivet under udbuddet, med de tilpasninger, der bør foretages i overensstemmelse med de ovenstående betragtninger —

VEDTAGET FØLGENDE BESLUTNING:

Artikel 1

Den statsstøtte, som Østrig i strid med EF-traktatens artikel 88, stk. 3, og dermed ulovligt har ydet GRAWE, er uforenelig med fællesmarkedet. Støtten udgør forskellen mellem de to endelige bud, der blev afgivet under udbuddet, med de fornødne tilpasninger efter de i denne beslutnings betragtning 167 til 174 fastlagte parametre.

Artikel 2

1. Østrig tilbagesøger den i artikel 1 nævnte støtte fra støttemodtageren.

2. Til det beløb, der skal tilbagesøges, lægges renter regnet fra det tidspunkt, hvor støtten blev stillet til støttemodtagerens rådighed, og indtil tilbagebetaling er sket.

3. Disse renter beregnes med renters rente i overensstemmelse med forordning (EF) nr. 794/2004.

Artikel 3

1. Den i artikel 1 nævnte støtte tilbagesøges omgående.

2. Østrig sikrer, at denne beslutning efterkommes senest fire måneder efter dens meddelelse.

Artikel 4

1. Senest to måneder efter denne beslutnings meddelelse sender Østrig Kommissionen følgende oplysninger:

a) det samlede beløb (hovedstol og renter), der skal tilbagesøges fra støttemodtageren efter tilpasning i overensstemmelse med de af Kommissionen i denne beslutning fastlagte parametre, samt en nærmere beskrivelse af, hvordan dette beløb er beregnet, og en vurdering af ejendomsselskaberne foretaget af en uafhængig ekspert

b) en detaljeret beskrivelse af de foranstaltninger, der er truffet eller vil blive truffet, for at efterkomme denne beslutning

c) dokumentation for, at støttemodtageren har fået påbud om at tilbagebetale støtten.

2. Østrig underretter Kommissionen om udviklingen i de foranstaltninger, der træffes for at efterkomme denne beslutning, indtil den i artikel 1 omhandlede støtte er fuldt tilbagebetalt. På Kommissionens anmodning fremsender Østrig omgående oplysninger om de foranstaltninger, der er truffet eller vil blive truffet, for at efterkomme denne beslutning. Desuden fremsender Østrig udførlige oplysninger om de støttebeløb og renter, støttemodtageren allerede har tilbagebetalt.

Artikel 5

Denne beslutning er rettet til Republikken Østrig.

Udfærdiget i Bruxelles, den 30. april 2008.

På Kommissionens vegne

Neelie KROES

Medlem af Kommissionen

BERIGTIGELSER

Berigtigelse til Kommissionens forordning (EF) nr. 116/2008 af 28. januar 2008 om ændring af Rådets forordning (EF) nr. 423/2007 om restriktive foranstaltninger over for Iran

(Den Europæiske Unions Tidende L 35 af 9. februar 2008)

Side 54, under I.9B.004:

I stedet for: »produkter, der er specificeret i 9A005, I.9A.002«

læses: »produkter, der er specificeret i I.9A.002«.

Berigtigelse til Kommissionens forordning (EF) nr. 117/2008 af 28. januar 2008 om ændring af Rådets forordning (EF) nr. 329/2007 om restriktive foranstaltninger over for Den Demokratiske Folkerepublik Korea

(Den Europæiske Unions Tidende L 35 af 9. februar 2008)

Side 121, bilag I, tredje kolonne ud for I.9B.004:

I stedet for: »produkter, der er specificeret i 9A005, I.9A.002«

læses: »produkter, der er specificeret i I.9A.002«.

MEDDELELSE TIL LÆSERNE

Institutionerne har besluttet, at der ikke længere skal henvises til den seneste ændring af en given retsakt.

Medmindre andet er angivet, forstås en henvisning til en retsakt i de tekster, der offentliggøres i *Den Europæiske Unions Tidende*, derfor som en henvisning til retsakten i dens gældende udgave.